

Journal of Teacher's Professional Development

วิทยาสาร

วารสารเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู • ปีที่ 124 • ฉบับที่ 1 • เดือนมีนาคม 2568

การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
และความมั่นคงของชีวิต

เชื่อมการศึกษาด้วย
Internet of Things

80 ปี “คุรุสภา” มุ่งยกระดับ
วิชาชีพ สร้างครูคุณภาพ

12 หลักสูตร เสวนา
วิชาการจากคุรุสภา

20 มีนาคม

วันความสุขสากล (The International Day of Happiness)

ความสุขนับเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและความก้าวหน้าของมนุษย์ แต่ในโลกที่สภาพสังคมมีการแข่งขันสูงขึ้น หลายคนกลับมองข้ามความสำคัญของความสุขไป สัมผัสที่จะหาความสุขให้แก่ตนเอง สัมผัสความสุขของคนรอบข้าง และสัมผัสถึงการมอบความสุขให้แก่คนอื่น ๆ ในสังคม เพื่อย้ำเตือนถึงความสำคัญของความสุข ในวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 2012 สหประชาชาติแห่งสหประชาชาติจึงได้กำหนดให้ทุกวันที่ 20 มีนาคมของทุกปีเป็น “วันความสุขสากล”

เสริมสร้างทักษะด้านความรู้ และการดำเนินชีวิตที่มั่นคง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน การศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงเพียงการเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายถึงการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายและสร้างชีวิตที่มั่นคงทั้งในด้านการงานและการดำรงชีวิตในสังคม การศึกษาที่ดีจึงควรมุ่งเน้นทั้งการสร้างความเป็นเลิศในด้านวิชาการ และการพัฒนาทักษะที่จะช่วยให้ชีวิตมีเสถียรภาพในทุกมิติ

บทความเรื่องจากฉบับนี้ ขอเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนการศึกษาไทย ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมกับการเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้านให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคแรงงานในอนาคตทั้งนี้ภายในเล่มยังคงเต็มไปด้วยเนื้อหา ความรู้ และมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการศึกษามากมาย อาทิ การเรียนรู้แบบ “Interactive Learning เปลี่ยนการเรียนรู้ให้สนุก” ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้มีส่วนร่วมภายในห้องเรียน และเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้แบบโต้ตอบ “เชื่อมการศึกษาด้วย Internet of Things” การนำ IoT เข้ามาใช้ในการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนในยุคดิจิทัล

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2568 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้จัดงานวันครบรอบ “80 ปี คุรุสภามุ่งยกระดับวิชาชีพ สร้างครูคุณภาพ” ทั้งยังมุ่งเน้นการสร้างครูที่เป็นผู้นำทางการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และได้จัดพิธี “งานวันครู ครั้งที่ 69 ประจำปี 2568” เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2568 ภายใต้แนวคิด เรียนดี มีความสุข: ครูไทยร่วมใจ ปฏิวัติการศึกษา สร้างเด็กฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ ซึ่งจัดทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคพร้อมกันทั่วประเทศ สุดท้ายนี้ คุรุสภาขอแสดงความยินดี ยกย่อง และเชิดชูเกียรติ “ผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี 2568” ที่ดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงต่อการศึกษอย่างกว้างขวางตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำวารสารวิทยาทารย์ หวังว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับทั้งสาระความรู้ และแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการนำไปต่อยอดเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ให้เด็กไทยเป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทั้งด้านการศึกษา และการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศในอนาคต

Chai

ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม
บรรณารักษ์

**ขอเชิญร่วมส่งบทความ
เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครู
และบุคลากรทางการศึกษา**

**เพื่อเผยแพร่ในวารสารวิทยาทารย์
โดยสามารถส่งผลงาน ได้ดังนี้**

1. อีเมล withayajarn@gmail.com
2. ไปรษณีย์ กองบรรณาธิการวารสาร
วิทยาทารย์ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
เลขที่ 128/1 ถนนนครราชสีมา
แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑ 10300
3. โทรศัพท์และโทรสาร 0 2282 1308

ผลงานที่ส่งมานั้น ต้องมิได้ลอกเลียน ดัดแปลงงาน
ของผู้อื่น ผลงานที่ได้รับคัดเลือกเผยแพร่ จะได้รับ
ค่าตอบแทนตามที่กองบรรณาธิการกำหนด

สารบัญ

04

เรื่องจากปก

การศึกษา

เพื่อความเป็นเลิศ

และความมั่นคงของชีวิต

10

บริหารการศึกษา

Learning Environments

สร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้

14

เชิดชูเกียรติ

ผลการคัดเลือกผู้มีคุณูปการ

ต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี 2568

20

รอบรู้คุรุสภา

80 ปี “คุรุสภา” มุ่งยกระดับวิชาชีพ

สร้างครูคุณภาพ

24

บทความพิเศษ

งานวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568

30

ครูอัปเดต

สอบใบประกอบวิชาชีพครู

ปี พ.ศ. 2568

34

สปฏิพิเศษ

ญี่ปุ่นจัดการเรียนการสอน

เพื่อปมเพาะ “อุปนิสัยที่ดี”

ของเด็กและเยาวชนอย่างไร

44

น่านำรู้

12 หลักสูตร เสวนาวิชาการ

จากคุรุสภา

48

รู้ไว้ใช่ว่า

ถ่านจอตรถธรรมดา

กับคนที่ไม่ธรรมดา

52

Full Frame

เชื่อมการศึกษาด้วย

Internet of Things

58

Open Eyes

AI ในบทบาทของผู้ช่วยครู

62

การศึกษาพิเศษ

Fostering Education for Sustainable Development
ปลูกฝังการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

66

Safe Zone

Self-Esteem แหล่งพลังความสุข
เสริมสร้างความภาคภูมิใจในตัวเอง

70

ห้องเรียนวิชาการ

Think Pair Share
การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด

74

ทันโลก

Know Your Digital Footprint
ร่องรอยดิจิทัลที่เราควรระวัง

78

การศึกษารอบทิศ

Chatbot เรื่องการศึกษารุดหน้า
หากประยุกต์ใช้เหมาะสม

82

Knowledge is All Around

Brain-Based Learning
เคล็ดลับกระตุ้นสมองสู่การเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ

86

มูสุขภาพ

Digital Diet ในยุคดิจิทัล
ชีวิตต้องบาลานซ์

90

เรียนรอบตัว

Digital Leadership
ความท้าทายและโอกาสสำหรับ
ผู้บริหารการศึกษาไทย

94

ยุทธศาสตร์การศึกษา

BIG DATA พลิกโฉมการเรียนรู้
ด้วยข้อมูลมหาศาล

98

EDU Classroom

Interactive Learning
เปลี่ยนการเรียนรู้ให้สนุก

102

ภาษาพาเพลิน

ZERO WASTE CLASSROOM:
Building Sustainable
Habits for a Better Future

106

ตระเวนเที่ยว

พักฮิลใจกลางสายหมอก
ณ บ้านนาเลาใหม่

112

มาร่วมสนุก

Davinci
ถอดรหัสภาพล้ำนวนสุภาชิตไทย

วิทยาจารย์

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการคณบดีสภา

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เดียววิศเรศ

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.สุดา สุขอ่ำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พสพ ภูมิพานัน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายจันทร์ยงยุทธ บุญทอง

ประจำกองบรรณาธิการ

นายกศพล มากระจัน

นางจิรภา กองขาว

นางสาวธัญรัตน์ ศรีเมฆา

นางสาววรรณพร พรพิพัฒน์

นางสาวกัญญา สิกธิเวทย์

นายทรงชัย ชื่นล้วน

ประสานงานฝ่ายผลิต

นางจิรภา กองขาว

วารสารวิทยาจารย์

กองบรรณาธิการและฝ่ายสมาชิก

โทรศัพท์และโทรสาร 0 2282 1308

ที่อยู่ 128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

อีเมล withayajarn@gmail.com

เว็บไซต์ withayajarn.com

ศิลปกรรม บทความ จัดพิมพ์

บริษัท ยูโทเปีย มีเดีย อินเตอร์เนชันแนล

(ประเทศไทย) จำกัด

โทรศัพท์ 08 9774 7215

อีเมล admin@utopia-th.com

เว็บไซต์ utopia-th.com

การศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ และความมั่นคงของชีวิต

มุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ
ให้ก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเผชิญ
กับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่อง กองบรรณาธิการ

การศึกษาไม่ใช่เพียงเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้แต่คือรากฐานสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างประเทศที่ยั่งยืนและเจริญรุ่งเรือง ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ซึ่งทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ “พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ” มอบนโยบายการศึกษา และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” โดยแบ่งเป็น 2 หลัก คือ 1) การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและ 2) การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและมีคุณภาพอย่างเท่าเทียม เด็กไทยทุกคนจะต้องเข้าถึงการศึกษาที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโตก็ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา และพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

ตอบโจทย์ศักยภาพของผู้เรียน ลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษาโดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นตัวช่วยเน้นการสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเพื่อการสร้างรายได้ (Learn to Earn) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ พร้อมทั้งส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคตและรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีและข้อมูลเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมทวีความเข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและความสามารถรอบด้านจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความก้าวหน้าของประเทศ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

ทักษะวิชาการ การศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้พื้นฐานในสาขาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งและเป็นระบบ โดยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

ทักษะชีวิตและสังคม นอกจากความรู้ทางวิชาการแล้ว ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกต่อสังคม เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม การศึกษาในด้านนี้ช่วยให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี และมีจิตอาสา

ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต และการทำงานในปัจจุบัน การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์

ทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ การศึกษา ต้องพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี เหตุผล และมีวิจารณญาณ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไข ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งต้องส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ทักษะภาษาและการสื่อสารสากล ความสามารถ ทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการเปิดโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ การพัฒนาทักษะการสื่อสารจะช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ในการเข้าถึงแหล่งความรู้และการทำงานในระดับนานาชาติ

การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต

การศึกษาที่ดีไม่เพียงมุ่งพัฒนาด้านวิชาการ แต่ต้อง สร้างเสริมทักษะชีวิตให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่าง

มั่นคง การส่งเสริมทักษะชีวิต เช่น การจัดการการเงิน การจัดการเวลา และการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมั่นใจ และมีความสุข ทั้งนี้ การศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ได้ดังนี้

การเสริมสร้างทักษะชีวิตที่สำคัญ การพัฒนาทักษะชีวิต เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน ให้สามารถปรับตัวและรับมือกับความท้าทายในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของครูในการพัฒนาทักษะชีวิต ครูไม่ใช่เพียง ผู้ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นพี่เลี้ยง และผู้นำทางในการพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่ผู้เรียน ครูสามารถ มีบทบาทในการสร้างแนวคิดและปลูกฝังพฤติกรรมเชิงบวก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับความท้าทายของชีวิตประจำวัน และก้าวเข้าสู่สังคมได้อย่างมั่นใจ

เครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา การศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นครู ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสนับสนุนจากภาครัฐ ในการจัดสรรทรัพยากรให้ทั่วถึง ความร่วมมือดังกล่าว จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา ผู้เรียนในทุกด้าน

แนวทางการพัฒนา

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบาย การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 โดยมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ภายใต้ หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษา

การพัฒนาระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ให้มีคุณภาพและความสามารถรอบด้าน จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความก้าวหน้า ของประเทศ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้าง ศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

แรงบันดาลใจการศึกษาจากทั่วโลก ที่ไทยสามารถนำมาปรับใช้เพื่ออนาคต

ประเทศ	ตัวอย่าง	การปรับใช้ในไทย
 สหรัฐอเมริกา	การใช้เทคโนโลยีการศึกษา (EdTech) เช่น Khan Academy, Google Classroom	นำแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ มาใช้ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อเสริมโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาค้นคว้าสูง
 ฟินแลนด์	การเรียนรู้ผ่านโครงงานจริง (Project-Based Learning) เช่น การออกแบบโครงการ เพื่อแก้ปัญหาจริง	เพิ่มการเรียนรู้ผ่านโครงงานจริง ในหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และการทำงานเป็นทีม
 เกาหลีใต้	การศึกษาผู้ใหญ่และการเรียนรู้ ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)	ส่งเสริมโปรแกรมการฝึกอบรม ทักษะใหม่ ๆ ให้กับทุกวัย เพื่อเตรียมความพร้อม ให้กับการทำงานในยุคดิจิทัล
 สิงคโปร์	การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ผ่านหลักสูตรที่เน้นการคิดวิจารณ์ ข้อมูล	เพิ่มการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ในหลักสูตร เพื่อเสริมทักษะ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ที่มีเหตุผล
 นิวซีแลนด์	การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม นอกห้องเรียน เช่น การทำงาน ในฟาร์มหรือกิจกรรมที่เชื่อมโยง กับธรรมชาติและชุมชน	สนับสนุนโครงการภาคสนามที่เน้น การเรียนรู้จากการทำกิจกรรมจริง เพื่อเสริมทักษะสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เพื่อความมั่นคงของชีวิต” โดยใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากลภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในทุกช่วงวัย ให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อม สนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จึงจัดทำแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับ กระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น กลับภูมิลำเนา ด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน
- พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและเห็นผลเป็นรูปธรรม
- จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอ และเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
- ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นทางการและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- จัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย
- ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน
- แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

ภายใต้หลักการ “การศึกษา
เพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษา
เพื่อความมั่นคงของชีวิต” มุ่งสร้าง
การศึกษาเท่าเทียม ผ่านเครือข่าย
การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

- เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบ หรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้อง เสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบ การศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย 1 โรงเรียนต่อ 1 อำเภอ
- พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล
- พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองโจทย์ศักยภาพ ผู้เรียน โดยมีระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผล การศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)
- พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
- จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ
- ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน
- สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงระบบการศึกษา และการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาลดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพ
ที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

- นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

ความร่วมมือด้านการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีความร่วมมือกับนานาชาติในกรอบพหุภาคี และทวิภาคี เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับนานาชาติ และนำเสนอนโยบาย แนวทางขับเคลื่อนการศึกษา ส่งเสริมการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคและระดับโลก ความร่วมมือระดับชาติ มีการลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้สามารถดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมร่วมมือทุกภาคส่วนยกระดับผลประเมิน PISA ในทุกมิติ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมสมรรถนะครู และนักเรียนในทุกมิติ

กล่าวได้ว่า การศึกษาในวันนี้เป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม พวกเขาจะสามารถเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมั่นใจเมื่อเด็กไทยได้รับการศึกษาที่ดี พวกเขาจะไม่เพียงเป็นผู้ที่มีความรู้ แต่ยังเป็นผู้นำที่สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมในอนาคตได้ การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในทุกด้านจะช่วยให้พวกเขามีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต 🌐

อ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). นโยบายการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). การใช้เทคโนโลยีในการศึกษาระดับประถมและมัธยม. กระทรวงศึกษาธิการ.
- www.moe.go.th/นโยบายการศึกษา68-69/

Learning Environments

เรื่อง กฤษณา กาญจนเพ็ญ

สร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้

เพราะการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในห้องเรียน แต่อยู่ในทุกองค์ประกอบ
ของสภาพแวดล้อม ทั้งกายภาพ สังคม และจิตใจ จึงจะช่วยกระตุ้นศักยภาพของผู้เรียนได้

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม คือ รากฐานสำคัญของการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตใจ ดังนั้น การสร้างพื้นที่และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นความท้าทายสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในยุคปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบันที่การศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจึงไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงวิชาการเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

Urie Bronfenbrenner (1979) นักจิตวิทยาพัฒนาการ เจ้าของทฤษฎีเชิงนิเวศวิทยา (The Ecological Framework) เคยกล่าวไว้ว่า “สภาพแวดล้อมเป็นมากกว่าห้องเรียนสี่เหลี่ยมและโต๊ะเก้าอี้ที่เรียงราย แต่หมายรวมถึงทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ทั้งกายภาพ (อาคารสถานที่ แสง เสียง อุปกรณ์) สังคม (ปฏิสัมพันธ์ ความสัมพันธ์) และจิตใจ (ความรู้สึก ปลอดภัย บรรยากาศ)”

ดังนั้น “สภาพแวดล้อมการเรียนรู้” จึงเป็นการกล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ครอบคลุมทั้งปัจจัยทางกายภาพ จิตวิทยา และสังคม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของการเรียนรู้ การจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ อาคารสถานที่ และห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและภูมิทัศน์ รวมทั้งเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และการเชื่อมโยงกับชุมชนและสังคมภายนอก

3. สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ บรรยากาศการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน แรงจูงใจและทัศนคติต่อการเรียน รวมไปถึงความรู้สึกปลอดภัยและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนการเรียนรู้

กลยุทธ์การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ให้น่าสนใจ ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้

- จัดห้องเรียนให้น่าอยู่ เป็นระเบียบ มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมที่หลากหลาย
- จัดแสงสว่าง อุณหภูมิ และเสียง ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้
- จัดหาและดูแลรักษา สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ให้พร้อมใช้งาน

“สมองของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมและประสบการณ์”

(National Scientific Council on the Developing Child, 2007)

สร้างสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่อบอุ่น เป็นมิตร และส่งเสริมการเรียนรู้

- สร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน และยอมรับความแตกต่าง
- ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือและการแบ่งปัน
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างครู นักเรียน และเพื่อน

สร้างสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ที่ปลอดภัย มั่นคง และส่งเสริม พัฒนาการทางอารมณ์

- แสดงความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจผู้เรียน
- สร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
- ส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม

ผลลัพธ์ของการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

การเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ เป็นหนึ่งในวิธีการที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการเข้าเรียนมากขึ้น ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ด้วยตนเอง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียน สามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับชีวิตประจำวัน รวมไปถึงเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

การพัฒนาทักษะการคิด พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพิ่มระดับความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ เพื่อให้สามารถประเมินข้อมูลได้อย่างรอบคอบและแม่นยำยิ่งขึ้น

การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพิ่มทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งยังช่วยเสริมสร้างภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม

การลดความเครียดและความวิตกกังวล ช่วยลดความกดดันในการเรียน เพิ่มความมั่นใจในการแสดงออก สร้างความรู้สึกลดอดภัยในการเรียนรู้ และส่งเสริมสุขภาวะทางอารมณ์ที่ดีแก่นักเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยเพิ่มความสามารถในการจดจำและเข้าใจเนื้อหา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ยกระดับผลการเรียนในภาพรวม ไปจนถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และส่งงานของนักเรียนได้

ข้อจำกัดและความท้าทายในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม

ข้อจำกัดด้านทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณที่จำกัดในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ข้อจำกัดด้านพื้นที่และโครงสร้างอาคารเดิม ไปจนถึงการขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ความท้าทายในการดำเนินการ การสร้างความสมดุลระหว่างความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน การรักษาความยั่งยืนของการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สามารถรองรับการเรียนรู้ในระยะยาว และการจัดสภาพแวดล้อมต่อการเรียนรู้

แนวทางการแก้ไขปัญห

- การจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา
- การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
- การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคเอกชน
- การพัฒนานุเคราะห์อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การสร้างสมดุลระหว่างปัจจัยต่าง ๆ รวมไปถึงการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ^๕

อ้างอิง

- Bronfenbrenner, U. (1979). The ecology of human development: Experiments by nature and design. Cambridge, MA: Harvard University Press. https://www.researchgate.net/publication/373383997_Bronfenbrenner_Ecology_of_Human_Development_Lin_Ecology_of_Collaboration
- OECD. (2022). Creating Effective Teaching and Learning Environments: First Results from TALIS. https://www.oecd.org/en/publications/creating-effective-teaching-and-learning-environments_9789264068780-en.html
- วิจารย์ พานิช. (2023). การสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2024). แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. <https://www.onec.go.th/th.php/page/view/Outstand/5854>
- Barrett, P., et al. (2019). The impact of school infrastructure on learning: A synthesis of the evidence. World Bank Publications.
- Fisher, K. (2023). The Impact of Learning Spaces on Student Success. Journal of Learning Spaces, 12(1), 15-28.

ผลการคัดเลือกผู้มีคุณูปการ ต่อการศึกษามหาชนองชาติ ประจำปี 2568

เรื่อง กองบรรณาธิการ

การศึกษาเจริญก้าวหน้าได้ ด้วยแรงใจและแรงกายของผู้ที่อุทิศตน
เพื่อสร้างโอกาสและความเปลี่ยนแปลงแก่สังคม

การสรรหาบุคคลและนิติบุคคลผู้มีคุณูปการต่อ
การศึกษาของชาติ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยสำนักงานคุรุสภา
ได้ดำเนินการสรรหาบุคคลและนิติบุคคล
ที่ดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและ
การเปลี่ยนแปลงต่อการศึกษอย่างกว้างขวาง รวมไปถึง
การดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างของการปฏิบัติ

ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ
จนเป็นที่ประจักษ์ชัด และเป็นที่ยอมรับของสังคมให้ได้รับ
การยกย่องเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณเป็นบุคคล
และนิติบุคคลที่ได้ทำคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาของชาติ
ปัจจุบัน คุรุสภาได้มีการประกาศเกียรติคุณ จำนวนรวมทั้งสิ้น
131 ราย ประกอบไปด้วย บุคคล จำนวน 104 ราย และ
นิติบุคคล จำนวน 27 ราย

ทั้งนี้ บุคคลและนิติบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็น “ผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ” จะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากประธานในพิธีวันครู ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 16 มกราคมของทุกปี และได้รับการเผยแพร่เกียรติคุณลงในหนังสือที่ระลึกวันครู

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ทางคุรุสภาได้มีประกาศรายชื่อบุคคลและนิติบุคคลผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 7 ราย โดยแบ่งเป็นประเภทบุคคล จำนวน 6 ราย และนิติบุคคล จำนวน 1 ราย ดังนี้

ประเภทบุคคล

1. พระเทพปริยัติโสภณ (ปัญญา ครุทวงศ์) พระเถระผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านศาสนาและการศึกษา ท่านดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดกาญจนบุรี เจ้าอาวาสวัดไชยชุมพลชนะสงคราม พระอารามหลวง ทั้งยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดไชยชุมพลชนะสงคราม และผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์กาญจนบุรี ศรีไพบูลย์ ท่านได้ส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนผ่านการสนับสนุนทุนการศึกษาให้สถานศึกษาหลายแห่ง และมีการบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการสร้าง การซ่อมแซม และการพัฒนาสถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีหลายแห่ง ให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ อีกทั้ง มีการจัดตั้งกองทุนมูลนิธิวัดไชยชุมพลชนะสงคราม เพื่อนำดอกผลมาบำรุงการศึกษาสนับสนุนการศึกษาของภิกษุ สามเณร ทั้งการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ ฯลฯ

2. หม่อมหลวงปรีดา ดิศกุล กรรมการอำนวยการมูลนิธิศูนย์ อะชีฟเมนต์ ประเทศไทย ได้พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมเยาวชนไทยในการมอบทุนการแข่งขัน Ideathon ผ่านโครงการนำร่อง Samsung Innovation Campus ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและยกระดับความสามารถของเยาวชนในยุคดิจิทัล ผ่านการอบรมด้านโค้ดดิ้ง (Coding) หรือการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและเป็นการส่งเสริมทักษะด้านดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กไทยในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์ โดยร่วมมือกับมูลนิธิการศึกษาทางดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาระบบการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (New Dltv) ซึ่งสามารถรองรับสถานการณ์โลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ โดยโครงการนี้ได้รับการพัฒนาและต่อยอดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

3. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ
 นายกสมาคมมหาวิทยาลัยศิลปากร เลขาธิการมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรรมการและหัวหน้าสาขามนุษยศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และความสามารถหลากหลายในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ขณะที่ท่านได้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ท่านเป็นนักบริหารการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถาบันสู่ความเป็นเลิศทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่ชุมชน การส่งเสริมการวิจัย ตลอดจนการอนุรักษ์ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาทิ การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เพื่อให้มีข้อมูลทางด้านมนุษยวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้องทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้ผู้สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้สะดวก

ขณะเดียวกัน การปฏิบัติงานในบทบาทด้านการเมืองระหว่างดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ได้กราบทูลโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาด้านดนตรี ซึ่งเป็นความร่วมมือของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรกับกระทรวงวัฒนธรรม เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงทราบ จึงพระราชทานชื่อสถาบันว่า “สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา” เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรี

4. ศาสตราจารย์กิตติคุณกาญจนา นาคสกุล
 นายกสมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย และผู้มีบทบาทสำคัญในราชบัณฑิตยสภา เช่น ประธานกรรมการจัดทำพจนานุกรมภาษาไทย ราชบัณฑิตยสถานภาษาไทย ประธานกรรมการจัดทำพจนานุกรมฉบับนักเรียนประธานดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่การใช้ภาษาไทย ฯลฯ ผ่านการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีส่วนในการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและสละสลวย ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย เป็นต้น ทั้งยังเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาไทยแก่ครูในทุกระดับ การศึกษารวมถึงการเผยแพร่ “ความรู้เพื่อครูไทย” ผ่านเว็บไซต์สมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย นับเป็นต้นแบบของผู้ใช้ภาษาไทยมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมอบความรู้ต่อผู้อยู่ในประเทศเพื่อนบ้านและสนใจศึกษาภาษาไทยอีกด้วยจากหนังสือที่ท่านได้เขียนและเผยแพร่ไว้จำนวนมาก เช่น หนังสือชุดระบบเสียงภาษาไทย หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย ทั้ง “ภาษาไทยชุดคำไทย” “ภาษาไทยภาษาธรรม” “คำ 4 จังหวะ” หนังสือ “อ่านภาษาเขมร” หนังสือ “พจนานุกรมไทย-เขมร” ซึ่งสำนักพิมพ์ในกัมพูชาได้นำไปจัดพิมพ์อย่างแพร่หลาย เป็นต้น ซึ่งนับเป็นความสำคัญยิ่งต่อการรักษาคุณค่าของภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของชาติ

5. **นายกมล รอดคล้าย** สมาชิกวุฒิสภา และเป็นประธาน คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ หลายตำแหน่ง อาทิ เลขาธิการสภากาชาดศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ฯลฯ

ท่านเป็นหนึ่งในนักพัฒนาระบบการบริหารการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและแก้ปัญหาได้ ในทุกสถานการณ์ เน้นคุณค่าที่เกิดกับตัวผู้เรียนเป็นหลัก ในขณะที่ท่านรับราชการก็ได้สร้างผลงานให้เกิดคุณค่า ต่อการบริหารการศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งการพัฒนาระบบ การตรวจราชการแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการวางระบบ การเชื่อมโยงเครือข่าย การจัดประชุมทางไกล การตรวจ ราชการ ตลอดจนปัญหาเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถ ป้องกันหรือแก้ปัญหาได้ทันการณ์ มุ่งมั่นในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ด้วยโครงการส่งเสริมคุณภาพรอบ ด้าน “โครงการปีแห่งการส่งเสริมการอ่าน” จัดอบรมครู บรรณารักษ์ พัฒนาห้องสมุด จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทั่วประเทศ อีกทั้งยังมี “โครงการรินน้ำใจให้น้องชายได้” เป็นการส่งเสริมความรู้ให้ผู้เรียน 3 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อให้เด็กไม่หลุดจากระบบการศึกษา มีการจัดอบรมให้ครู มีความสามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐาน เป็นต้น

6. **นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล** นักบริหารที่มีความสามารถในการพัฒนาองค์กร ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ การศึกษาและกรรมการทางด้านการเงิน เศรษฐกิจและ การศึกษาของหน่วยงาน องค์กร สถาบันการเงินและ สถานศึกษาหลายแห่ง เดิมทีท่านได้ปฏิบัติหน้าที่สำคัญ ด้านเศรษฐกิจ การเงินและการคลังหลายตำแหน่ง เช่น เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประธานกรรมการสมาคม ธนาकारไทย (TBA) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย คนที่ 22 ฯลฯ

ผลงานทางการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ คือ เป็นกรรมการ อิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษาผู้ผลักดันให้เกิดการทำงาน เรื่อง “ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเสริมสร้างพัฒนา คุณภาพและประสิทธิภาพของครู” บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี 2560 พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ บริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) โดยส่งเสริมการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทย หลายมิติ ทั้งด้านมาตรฐานของสถานศึกษาประสิทธิภาพ ของครู การจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ แบบมีเงื่อนไข หรือทุนเสมอภาค ซึ่งมิงงานวิจัยรองรับ เป็นการจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน ทั้งการนำความรู้มาพัฒนา ชุมชนบ้านเกิดการพัฒนาอาชีพที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ตลอดจน ผู้เรียนสายอาชีพมีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาในสาขา ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและแรงงาน

ประเภทนิติบุคคล

มูลนิธิสยาม - คุณหญิงเบญจา แสงมลิ ผู้ก่อตั้งมูลนิธิสยามขึ้นตามปณิธานของนายสมาน แสงมลิ อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตอบแทนคุณแผ่นดินที่ได้รับราชการมายาวนาน จากครูผู้สอนจนกระทั่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงอุทิศทรัพย์สมบัติทั้งหมดที่มีตั้งเป็นมูลนิธิ เพื่อส่งเสริมการศึกษาโดยไม่หวังผลตอบแทนและไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง คุณหญิงเบญจา แสงมลิเป็นปรมาจารย์ด้านการอนุบาลศึกษาไทย เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิสยาม โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของครู การบริหารการศึกษา การศึกษาของพระสงฆ์ ตลอดจนการศึกษานอกระบบ โรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยมีเป้าหมายในการสรรหาและเผยแพร่ผู้มีผลงานดีเด่นทางการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการยกย่องและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานรวม 6 สาขา คือ พระสงฆ์ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อวงการศึกษาดูแลการศึกษา ซึ่งมีความสามารถในการพัฒนาจนเป็นแบบอย่าง ครูที่มีความมุ่งมั่นในการสอนเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นครูที่ดี ประกอบด้วยครูภาษาไทย ครูสังคมศึกษา ครูการศึกษาก่อนประถมศึกษา และบุคคลผู้ทุ่มเทเพื่อการศึกษาอกระบบ โดยสรรหาสาขาละ 1 รายต่อปี เพื่อรับรางวัลเข็มกลัดทองคำและเกียรติบัตรของมูลนิธิฯ ผู้ได้รับรางวัลแต่ละสาขา ต้องผ่านการสรรหาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดต่าง ๆ หน่วยงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาของผู้ที่ได้รับ

**การสรรหาบุคคล
และนิติบุคคลผู้มีคุณูปการ
ต่อการศึกษาของชาติ**
เป็นกลไกสำคัญในการยกย่อง
เชิดชูเกียรติผู้ที่มีบทบาท
ในการพัฒนาการศึกษาไทย
พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี
แก่สังคม อันเป็นความมุ่งมั่น
ในการส่งเสริมและพัฒนา
การศึกษาในหลากหลายมิติ
ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญ
ในการขับเคลื่อนการศึกษา
ของชาติให้ก้าวหน้า
และพัฒนาอย่างยั่งยืน

การเสนอชื่อและศึกษาการปฏิบัติงานจริงของผู้ที่ได้รับการพิจารณาตามกระบวนการสรรหาของแต่ละสาขา

ทั้งนี้ มูลนิธิฯ ได้จัดทำหนังสือประวัติและผลงานของผู้ได้รับรางวัล เผยแพร่ต่อหน่วยงาน สถาบันทางการศึกษา และผู้สนใจ มาโดยตลอดระยะเวลา 35 ปี โดยใช้งบประมาณของมูลนิธิฯ ไม่ได้ระดมทุนหรือรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นใด ผู้สนใจติดตามข้อมูลได้ที่เพจ Facebook มูลนิธิธรรมา - คุณหญิงเบญจา แสงมลิ

การสรรหาบุคคลและนิติบุคคลผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติเป็นกลไกสำคัญในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาไทยอย่างโดดเด่นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม อันเป็นความมุ่งมั่นในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านศาสนา เทคโนโลยี วัฒนธรรม ภาษาไทย การบริหารจัดการศึกษา และการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาของชาติให้ก้าวหน้าและพัฒนาอย่างยั่งยืน ๑

80 ปี

“คุรุสภา”
เรื่อง กองบรรณาธิการ

มุ่งมั่นยกระดับวิชาชีพ สร้างครูคุณภาพ

2 มีนาคม 2568
ครบ 80 ปี สถาปนาคุรุสภา
ซึ่งเป็นองค์กรสภาวิชาชีพ
พร้อมรณรงค์ให้ครู
และบุคลากรทางการศึกษา
มีภาพพจน์ดีในสังคม
มีผลงานเป็นที่ประจักษ์
เป็นเครื่องพิสูจน์
ความมุ่งมั่นในการพัฒนา
วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

ครบรอบ 80 ปี สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จัดงานวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2568 โดยมี พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) เป็นประธานในพิธี บวงสรวงองค์พระพญหัตถ์ดี พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ฯพณฯ ทวี บุณยเกตุ ผู้ก่อตั้งคุรุสภา และมอบรางวัลผู้มีคุณูปการต่อสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จำนวน 30 คน รางวัล “คนดี ศรีคุรุสภา” จำนวน 8 รางวัล และรางวัลผู้บริหารภารกิจส่วนภูมิภาคดีเด่น จำนวน 12 รางวัล เพื่อเป็นการยกย่องแก่ผู้สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน รวมทั้งเป็นกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยมี ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม เลขาธิการคุรุสภา พร้อมด้วยคณะกรรมการคุรุสภา คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารระดับสูงของ ศธ.ร่วมงาน ณ ห้องประชุม บุญยเกตุ อาคารหอประชุมคุรุสภา

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน กล่าวว่า จากการที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ดำเนินการตามบทบาทภารกิจที่สำคัญต่อวิชาชีพครู ซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูง และการร่วมใจกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือดำเนินงาน โดยเฉพาะ

ในเรื่องการกำกับดูแลการประพฤติและการปฏิบัติตน ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ การพัฒนาและยกย่องผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ถือว่าดำเนินการได้ดี สามารถสะท้อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม เก่งในด้านทักษะการใช้ชีวิต “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” คิดแบบมีเหตุผล และทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อการศึกษาที่ดีขึ้นและมาตรฐานการศึกษาที่ก้าวไปข้างหน้า รัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะประธานกรรมการคุรุสภา ขอให้มีการทำงานเชิงรุกในการรณรงค์ ปลุกฝัง ย้ำเตือนครู และบุคลากรทางการศึกษาว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความประพฤติดี กิริยา วาจาสุภาพ สร้างชื่อเสียงสร้างความศรัทธาแก่นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง มีภาพพจน์ที่ดีปรากฏสู่สังคม

ด้าน ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม เลขาธิการคุรุสภา กล่าวว่า นับตั้งแต่ก่อตั้งคุรุสภา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2488 ถึงปัจจุบัน การดำเนินงานของคุรุสภาเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงแต่เป็นองค์กรสภาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนดมาตรฐานและควบคุมวิชาชีพครูเท่านั้น แต่ยังเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยสร้างครูที่มีคุณภาพ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาของชาติไปสู่อนาคตที่ดียิ่งขึ้น โดยได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนนโยบายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาและสังคมไทยมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู การพัฒนาแนวทางการประเมินคุณภาพครู ไปจนถึง การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับครู ปรับตัวเป็นองค์กรองค์ความรู้ที่ทันสมัย มีความรวดเร็วในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการพัฒนาครูมากขึ้นในทุกด้าน

เลขาธิการคุรุสภา กล่าวด้วยว่า สำหรับก้าวต่อไป ในปีที่ 81 ของคุรุสภาและวิชาชีพครู จะมุ่งเน้นการสร้างครูที่เป็นผู้นำทางการศึกษามีความสามารถทางวิชาการ และจริยธรรมสูง พร้อมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มของโลกการศึกษายุคใหม่ เพื่อช่วยกันสร้างคนไทยที่มีศักยภาพสอดคล้องกับนโยบาย เรียนดี มีความสุข และทำให้เด็กไทย คนไทย ฉลาดรู้ ฉลาดคิด และฉลาดทำ ซึ่งจะเป็แนวทางในการดำเนินงาน และยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ในการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทุกท่าน อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ พร้อมกันนี้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จะยื่นหยัดสืบทอดประวัติศาสตร์และเจตนารมณ์ของการจัดตั้งคุรุสภา ให้เป็นสภาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการด้านการพัฒนามาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อยกระดับวิชาชีพให้สืบเนื่องต่อไป ๑

งานวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568

กระทรวงศึกษาธิการจัดงาน
พิธีวันครู ภายใต้แนวคิด
เรียนดี มีความสุข พร้อมยกย่อง
เชิดชูเกียรติครูและบุคลากร
ทางการศึกษาผู้เป็นแบบอย่างที่ดี

ก

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ได้จัดพิธีงานวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568
เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2568 ณ หอประชุมคุรุสภา
ภายใต้แนวคิด เรียนดี มีความสุข: ครูไทยร่วมใจ
ปฏิวัติการศึกษา สร้างเด็ก “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ”
ซึ่งจัดทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคพร้อมกันทั่วประเทศในรูปแบบ
ผสมผสาน ทั้ง Onsite และ Online โดย พลตำรวจเอก
เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นประธานการจัดงานวันครู ตามที่ได้รับมอบหมายจาก
นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี
ได้มอบคำขวัญวันครู ว่า “ครูจุดประกายความฝัน ผลักดัน
ให้กล้าคิดสร้างโอกาสในชีวิตให้เด็กไทย” และมอบสารเนื่องใน
โอกาสวันครูโดยสามารถรับชมทางสถานีวิทยุโทรทัศน์
แห่งประเทศไทย (NBT) เวลา 11.50 น.

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า ขอแสดงความชื่นชม ยินดี
ต่อผู้ที่ได้รับรางวัลเนื่องในโอกาสงานวันครู การที่ท่านทั้งหลาย
ได้รับการพิจารณาคัดเลือกนั้น เป็นการยกย่อง เชิดชูเกียรติ
ว่าท่านทั้งหลายเป็นผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ
เป็นผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้ที่สนับสนุนการศึกษา และเห็นความสำคัญ
ของการพัฒนาผู้เรียน และการศึกษา จึงอุทิศตนทั้งกำลังแรงกาย

แรงใจและกำลังทุนทรัพย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของประเทศชาติ และผู้ที่ได้รับรางวัล ถือเป็น “แบบอย่างที่ดี”
ที่ผู้เรียน ผู้ประกอบวิชาชีพ และสังคมมองเห็นผลแห่งการกระทำ
ที่ดั่งงามในความเป็น “ครูดี” ของท่าน

ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อ
การพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ “การพัฒนาคุณภาพของครู
และบุคลากรทางการศึกษา” จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลต่อ
คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของการศึกษา และคุณภาพ
ของประเทศชาติ และหัวใจสำคัญของการศึกษา จึงเป็น
กระบวนการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย
ครูต้องกระตือรือร้น พัฒนาตนเองให้รอบรู้ รู้จริง
ในเรื่องที่สอน ส่วนผู้เรียนต้องกระตือรือร้นในการเรียนรู้
จากครู เมื่อสองอย่างนี้มาเจอกัน การพัฒนาอย่างมีคุณภาพ
จึงจะเกิดขึ้นได้

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน กล่าวต่อไปว่า นโยบายรัฐบาล
ด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์
ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยเร่งส่งเสริม
ผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลัง
และความสามารถ รัฐบาลจะส่งเสริมการเกิดและเติบโต
อย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เด็กไทยทุกคน

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา
ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์
ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา
ประเทศ โดยเร่งส่งเสริมผลักดัน
ให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย
อย่างเต็มกำลังและความสามารถ

จะต้องเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโต
ก็ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
ส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถ
ทางกีฬา และพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบ
นอกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ศักยภาพ
ของผู้เรียน ลดภาระและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง
การศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้สองภาษา
โดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นตัวช่วย เน้นการสอน
ทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง เพื่อการสร้างรายได้

มุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” มุ่งสร้าง “การศึกษา เท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอด การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ให้ทันสมัยได้มาตรฐานสากล

(Learn to Earn) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ทุกระดับ รวมทั้งการเฟ้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ที่หลุดจากระบบการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมการปฏิรูประบบ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการ แรงงานในอนาคตและรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้อัตลักษณ์ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษา เพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่าย การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนา คุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทันสมัยได้มาตรฐานสากล ภายใต้อัตลักษณ์ “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในทุกช่วงวัยให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนา ประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความพยายาม และความตั้งใจของกระทรวงศึกษาธิการ จะสำเร็จได้ เพราะได้รับการตอบรับ หรือความร่วมมือ

อย่างแข็งขันจากครู ผู้บริหารทุกระดับ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการประสานเพื่อช่วยกันขับเคลื่อนการศึกษาของชาติ ให้ก้าวหน้าซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร เฉกเช่น “ดอกกล้วยไม้” อันเป็นสัญลักษณ์วันครู ต้องใช้เวลาดูแลและเอาใจใส่ แต่เมื่อดอกออกแล้วยิ่งความสวยงามน่าชื่นชมมาสู่ผู้ที่ได้พบเห็น อย่างไม่รู้ดี ผมยังมั่นใจว่า กระทรวงศึกษาธิการทำได้สำเร็จ เพราะผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ต่างร่วมมือร่วมพลังประสานมือกันช่วยเหลือ พุ่มเท เอาใจใส่อย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ

การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัลในวันนี้ เป็นเครื่อง ยืนยันว่าเรามีครู และผู้บริหารดี ที่มีคุณภาพ เพียบพร้อม ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และจิตวิญญาณความเป็นครู สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์ สมดังคำขวัญของท่าน นายกรัฐมนตรี เนื่องในโอกาสวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568 ที่ว่า “ครูจุดประกายความฝัน ผลักดันให้กล้าคิด สร้างโอกาส ในชีวิตให้เด็กไทย”

ด้าน ผศ.ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม เลขาธิการคุรุสภา กล่าวว่า การจัดงานวันครูปีนี้ เป็นการจัดงานวันครู ครั้งที่ 69 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรก เพื่อประกอบ พิธีระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ประการที่สองเพื่อส่งเสริม สามัคคีธรรมระหว่างครู และความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับ ประชาชน และประการที่สาม เพื่อส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ประกอบคุณงามความดี หรือทำคุณประโยชน์ต่อวงการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ และเกื้อหนุน และเป็นแบบอย่างให้เยาวชนรุ่นหลังได้ยึดถือ ปฏิบัติตาม

การจัดงานวันครูปีนี้ กระทรวงศึกษาธิการโดยคุรุสภา ได้รับความร่วมมือจากศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้นำหลัก ในการจัดงานวันครูของสถานศึกษาในส่วนภูมิภาค โดยกำหนด จัดงานวันครูพร้อมเพรียงกันทั่วประเทศ สำหรับส่วนกลาง เป็นการจัดงาน ณ หอประชุมคุรุสภา

กิจกรรมงานวันครูเริ่มต้นตั้งแต่ช่วงเช้า โดย พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มาเป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตร พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศแด่ครูผู้วายชนม์ พิธีทำบุญเพื่อความเป็นสิริมงคล และพิธีบูชาบูรพาจารย์ และระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ณ หอประชุมคุรุสภา โดยมีนายสุเทพ แก่งสันเทียะ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อ่านโองการอัญเชิญบูรพาจารย์ นายอรรถพล สังขวาสี คุรุอาวุโสนอกประจำการ กล่าวนำสวดฉันท์ระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์และนางบรรเจิด อุ่นมณีรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 คุรุอาวุโสในประจำการ นำกล่าวคำปฏิญาณตนของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีพิธีมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ของหน่วยงานต่าง ๆ รวมจำนวน 9 รางวัล มีผู้ได้รับรางวัลรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,217 คน ประกอบด้วย รางวัลของคุรุสภา ได้แก่ รางวัลผู้มีคุณูปการ

ต่อการศึกษาของชาติ ประจำปี 2567 จำนวน 7 คน รางวัลคุรุสภา ประจำปี 2567 ระดับดี จำนวน 18 คน รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ประจำปี 2567 จำนวน 25 คน รางวัลผลงาน “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” จำนวน 21 คน รางวัลผลงานวิจัยของคุรุสภา จำนวน 13 คน และรางวัลคุรุสดุดี ประจำปี 2567 จำนวน 1,065 คน รางวัลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ได้แก่ รางวัลพระพหูหัสติ ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2567 จำนวน 21 คน รางวัลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้แก่ รางวัลครูดีในดวงใจ จำนวน 37 คน และรางวัลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร ได้แก่ รางวัลครูผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในชีวิตลูกศิษย์ และเป็นผู้มีคุณูปการต่อการศึกษา จำนวน 10 คน

ผศ.ดร.อมลวรรณ กล่าวต่อไปว่า การจัดกิจกรรมวิชาการเนื่องในงานวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568 ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง จากเครือข่ายการพัฒนาทางวิชาชีพทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต่างตระหนัก และเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย 1) ศูนย์ภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาของซีมีโอ 2) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 5) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย 6) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 7) ศูนย์ความปลอดภัย กรมตำรวจ 8) บริษัท Google (ประเทศไทย) จำกัด และ 9) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ☺

**การยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้ได้รับรางวัล
ในวันนี้ เป็นเครื่องยืนยันว่าเรามีครู
และผู้บริหารที่มีคุณภาพ เพียบพร้อม
ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ
และจิตวิญญาณความเป็นครู
สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์**

สอบใบประกอบวิชาชีพครู ปี พ.ศ. 2568

ก้าวแรกสู่การเป็นครูมืออาชีพ เพื่อเป็นการยืนยันมาตรฐานและความพร้อมของครูในการสร้างสรรค์อนาคตให้กับนักเรียนในสังคมที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เรื่อง กองบรรณาธิการ

การสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการเข้าสู่วิชาชีพครูในประเทศไทย ซึ่งนอกจากเป็นการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้าสอบแล้วยังสะท้อนถึงความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในฐานะครูผู้สอนที่มีมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ในปี พ.ศ. 2568 การสอบใบประกอบวิชาชีพครูจะมุ่งเน้นการประเมินในหลากหลายมิติที่ครอบคลุมความรู้ทางวิชาการ ความเข้าใจในหลักการศึกษายุคใหม่ และทักษะการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย

“ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” นับเป็นเอกสารที่สำคัญสำหรับบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากเป็นใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ครู โดยทางคุรุสภาจะเป็นผู้ออกใบประกอบวิชาชีพครูให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามกำหนด เพื่อรับรองความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่และประกอบวิชาชีพในฐานะครูเปรียบเสมือนเครื่องยืนยันมาตรฐานวิชาชีพ ช่วยกำกับคุณภาพของการสอนสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นเอกสารที่ช่วยคุ้มครองสิทธิของครู ตลอดจนยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของครูให้เป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนด ทั้งนี้ใบประกอบวิชาชีพครูแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สำหรับผู้ที่จบการศึกษาด้านครุศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครูโดยตรง

2. ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน สำหรับผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาด้านครุศาสตร์โดยตรง แต่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการสอน

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
นับเป็นเอกสารที่สำคัญสำหรับ
บุคลากรทางการศึกษา เพื่อรับรอง
ความรู้ความสามารถและมีความพร้อม
ในการปฏิบัติหน้าที่และประกอบวิชาชีพ
ในฐานะครูเปรียบเสมือนเครื่องยืนยัน
มาตรฐานวิชาชีพ

ระดับของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ปัจจุบัน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีทั้งหมด 3 ระดับ
ซึ่งแบ่งออกตามระดับความรับผิดชอบและความเชี่ยวชาญ
ดังนี้

1. ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ครู (Provisional Teaching License: P License)

ใบอนุญาตดังกล่าว เป็นลักษณะของใบอนุญาตชั่วคราว
ที่ออกให้สำหรับนิสิต/นักศึกษา ผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาแต่ยังไม่ได้
เข้ารับการทดสอบ หรือเข้าทดสอบความรู้ตามที่คุรุสภา
กำหนดยังไม่ครบถ้วน

ทั้งนี้ ผู้ที่ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ครูจะต้องมี
ปริญญาทางการศึกษาที่คุรุสภารับรอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562
เป็นต้นไป (โดยยังไม่ต้องมีผลการสอบและประเมิน
สมรรถนะทางวิชาชีพครู) และผ่านการปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษาตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (ตามหลักเกณฑ์
ที่คุรุสภากำหนด) โดยใบอนุญาตจะมีอายุ 2 ปี นับตั้งแต่
วันที่คุรุสภาออกใบอนุญาต

2. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นต้น (Basic Teaching License: B License)

ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นต้น จะต้อง
มีคุณวุฒิทางปริญญาทางการศึกษาที่ทางคุรุสภารับรอง
ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตร
ไม่น้อยกว่า 1 ปี (ตามเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด) และจะต้อง
ผ่านการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู
โดยใบอนุญาตจะมีอายุ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่คุรุสภา
ออกใบอนุญาต

3. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นสูง (Advanced Teaching License: A License)

ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นสูง จะต้อง
มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูระดับ B-License
และมีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับชำนาญการ หรือเทียบเท่าขึ้นไป
รวมถึงผ่านเกณฑ์การประเมินตามระดับคุณภาพของมาตรฐาน
ในการประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ
ที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด โดยใบอนุญาตจะมีอายุ 7 ปี
นับตั้งแต่วันที่คุรุสภาออกใบอนุญาต

หมายเหตุ: สำหรับผู้ที่ต้องการยื่นต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพครู จะต้องยื่นภายใน 180 วัน ก่อนวันที่
ใบอนุญาตจะหมดอายุ สามารถยื่นคำขอผ่านระบบออนไลน์
ได้โดยแนบเอกสารหลักฐานตามกำหนด และต้องชำระ
ค่าธรรมเนียมฉบับละ 200 บาท

กลุ่มวิชาสำหรับสอบใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพครู

กลุ่มวิชา หมายถึง กลุ่มวิชาที่ระบุใน
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นต้น และ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขั้นสูง โดยจะมี
กลุ่มวิชา รวมจำนวน 68 กลุ่มวิชา ดังนี้

1. การศึกษาปฐมวัย
2. การประถมศึกษา
3. การศึกษาพิเศษ
4. การศึกษานอกระบบโรงเรียน

5. วิชาเฉพาะ ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 36 กลุ่มวิชา ได้แก่

- (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์
- (3) วิทยาศาสตร์ทั่วไป (4) ฟิสิกส์
- (5) เคมี (6) ชีววิทยา (7) เทคโนโลยี
- (8) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (9) พระพุทธศาสนา (10) อิสลามศึกษา
- (11) คริสตศาสนศึกษา (12) สุขศึกษา
- และพลศึกษา (13) สุขศึกษา (14) พลศึกษา
- (15) ศิลปะศึกษา (16) ดนตรีศึกษา
- (17) ดนตรีไทย (18) ดนตรีสากล
- (19) นาฏศิลป์ (20) การงานอาชีพ

- (21) ภาษาอังกฤษ (22) ภาษาจีน
- (23) ภาษาญี่ปุ่น (24) ภาษามลายู
- (25) ภาษาอาหรับ (26) ภาษาเกาหลี
- (27) ภาษาฝรั่งเศส (28) ภาษาเวียดนาม
- (29) ภาษาพม่า (30) ภาษาเยอรมัน
- (31) ภาษาเขมร (32) ภาษาบาลี
- (33) เนเธอร์แลนด์ (34) ธุรกิจศึกษา
- (35) ภาษาสเปน (36) ภาษารัสเซีย

หากมีกรณีเพิ่มเติมวิชาเฉพาะตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ส่วน
ราชการเสนอคณะกรรมการคุรุสภา
เพื่อพิจารณา

6. วิชาเฉพาะ ตามหลักสูตรประกาศ
นียบัตรวิชาชีพ จำนวน 31 กลุ่มวิชา ได้แก่

- (1) ช่างยนต์ ช่างต่อเรือ ช่างซ่อมบำรุง
เรือ และเครื่องกลเกษตร (2) ช่างกลโรงงาน
- ช่างเชื่อมโลหะ ช่างเขียนแบบเครื่องกล
และช่างซ่อมบำรุง (3) ช่างไฟฟ้ากำลัง
- ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างโทรคมนาคม
- เมคคาทรอนิกส์ ช่างเครื่องมือวัดและ
ควบคุม ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ และ
- ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ (4)

**สมัครหรือ
ติดตาม
รายละเอียด**

☎ 0-2257-7159 กด 3
ได้ในวันจันทร์ - ศุกร์
เวลา 8.30-17.30 น.

📞 @Thaijobjob

ผู้เข้ารับการทดสอบใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครู ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตาม
ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบ
และประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู

ช่างก่อสร้าง โยธาและสำรวจ (5) ช่างเครื่องเรือน
และตกแต่งภายใน และสถาปัตยกรรม
(6) การบัญชี และการเงิน (7) การตลาด
การลงทุนธุรกิจค้าปลีก การประชาสัมพันธ์ และ
โลจิสติกส์ (8) การเลขานุการ การจัดการสำนักงาน
การจัดการด้านความปลอดภัย และธุรกิจการกีฬา
(9) คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (10) ธุรกิจสถานพยาบาล
(11) วิจิตรศิลป์ (12) การออกแบบ คอมพิวเตอร์
กราฟิก ถ่ายภาพและมัลติมีเดีย เทคโนโลยี
ศิลปกรรมและออกแบบนิเทศศิลป์ (13) อุตสาหกรรม
เครื่องหนัง (14) ศิลปหัตถกรรมรูปพรรณ เครื่องถม
และเครื่องประดับ เครื่องประดับอัญมณี และ
ช่างทองหลวง (15) คหกรรมศาสตร์ และธุรกิจ
คหกรรม (16) อาหารและโภชนาการ
และเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหาร (17) แพชั่น
และสิ่งทอ (18) ธุรกิจเสริมสวย (19) เกษตรศาสตร์
(20) พืชศาสตร์ (21) สัตวศาสตร์ (22) อุตสาหกรรม

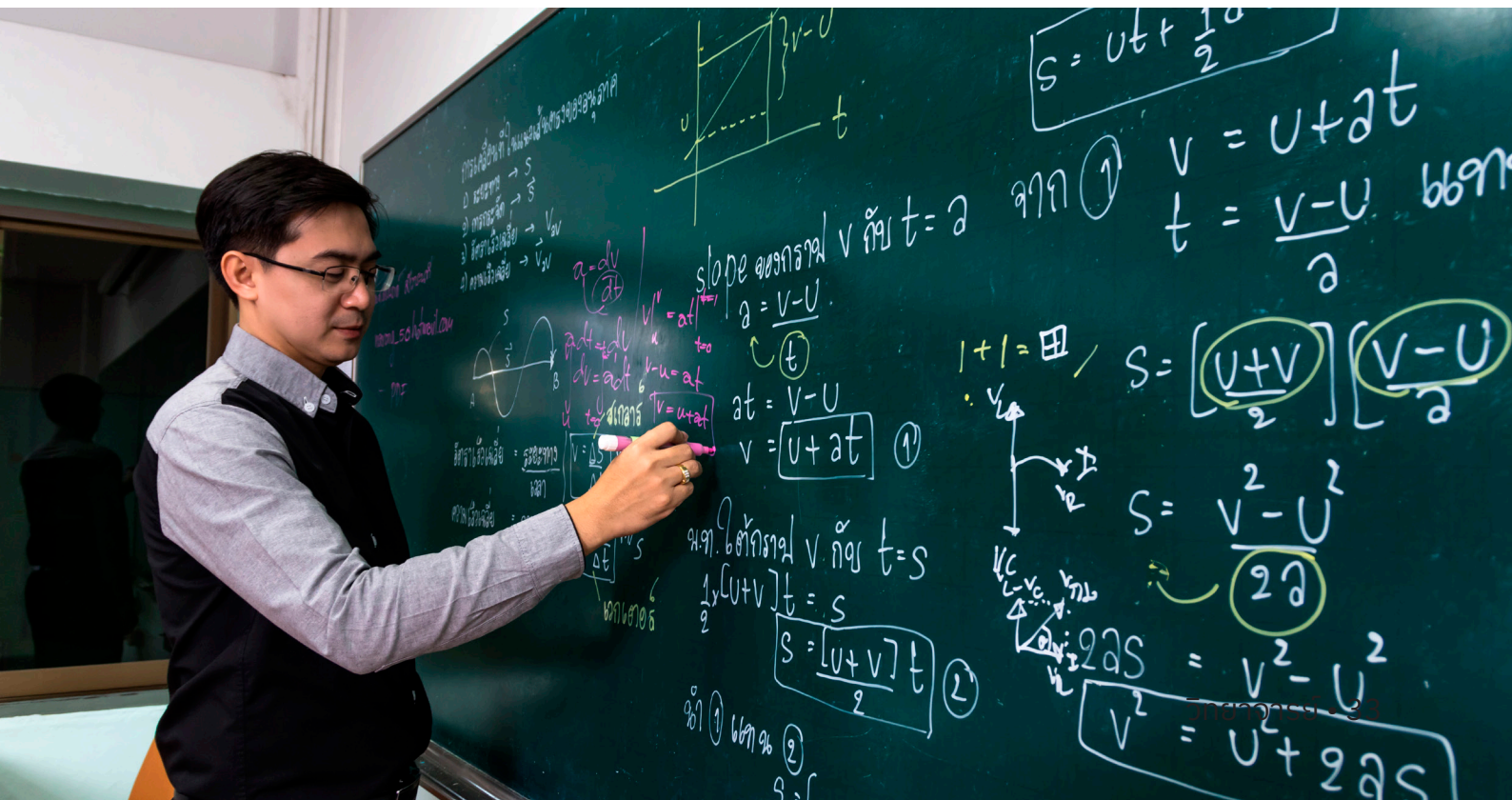
เกษตร และแปรรูปสัตว์น้ำ (23) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
(24) การโรงแรมและการท่องเที่ยว (25) เทคโนโลยี
สิ่งทอ เคมีสิ่งทอ และเทคโนโลยีเครื่องนุ่งห่ม
(26) คอมพิวเตอร์โปรแกรมเมอร์ (27) การสร้าง
เครื่องดนตรีไทย (28) อุตสาหกรรมบันเทิง
(29) ปีโตรเลียมและปิโตรเคมี (30) การพิมพ์
และบรรจุภัณฑ์ และ (31) เทคโนโลยีวิทยาการนาฬิกา

หากมีกรณีเพิ่มเติมวิชาเฉพาะตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้ส่วนราชการเสนอ
คณะกรรมการคุรุสภาเพื่อพิจารณา

ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการทดสอบฯ กลุ่มวิชาต่าง ๆ
สามารถเลือกกลุ่มวิชาโดยพิจารณาตามสาขาวิชา
หรือวิชาเอกหรือวิชาโทที่สำเร็จการศึกษา หรือ
วิชาที่มีประสบการณ์การสอนในสถานศึกษา หรือ
วิชาที่ระบุในใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจาก
ต่างประเทศหรือวิชาที่มีความรู้ ความถนัด และ
ความเชี่ยวชาญ ที่ผู้เข้ารับการทดสอบฯ ต้องมี
คุณสมบัติเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมิน
สมรรถนะทางวิชาชีพครู

อ้างอิง

- <https://www.ksp.or.th/pba-license/>
- <https://www.sanook.com/campus/1417907/>
- <https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/94558-edu-#google.vignette>

ญี่ปุ่นจัดการเรียนการสอนเพื่อบ่มเพาะ “อุปนิสัยที่ดี” ของเด็ก และเยาวชนอย่างไร

เขียนโดย ภัทณิดา พันธุมเสน รองศาสตราจารย์ ดร.กาคาโยชิ มากิ

เรียนรู้การบ่มเพาะอุปนิสัยที่ดีตั้งแต่เยาวชน จะช่วยสร้างสังคมที่สงบสุขและเจริญก้าวหน้า เพราะอุปนิสัยดีคือรากฐานของการพัฒนาทั้งบุคคลและประเทศชาติ

หนึ่งในสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่ออนาคตของเด็ก ๆ ไม่ว่าประเทศใดก็ตามคือเรื่อง “อุปนิสัย” (character) ถ้าเด็กได้รับการบ่มเพาะอุปนิสัยที่ดีแล้ว เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เขาจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ของสังคมได้มาก อาทิ การเคารพผู้อื่น การแสดงความสุภาพและอ่อนน้อม ถ่อมตนจะสามารถลดคดีทำร้ายร่างกายหรือฆาตกรรม ความระมัดระวังและไม่ประมาทจะช่วยลดอุบัติเหตุ ความขยันขันแข็งและอดออมจะช่วยเศรษฐกิจของชาติ เป็นต้น อุปนิสัยที่ดีเช่นนี้ทำให้ชาวญี่ปุ่นสามารถพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า มั่นคงและสงบสุข

ญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีการเรียนการสอนในเรื่องคุณธรรม (Character หรือ Moral Education) อย่างจริงจัง ตั้งแต่ระดับอนุบาลเพื่อสร้างอุปนิสัยที่ดีให้ชาวญี่ปุ่น ตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก โดยรัฐบาลแทบทุกยุคทุกสมัยได้วางแผนปรับปรุงการสอนอย่างละเอียดและต่อเนื่อง จนกล่าวได้ว่า ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการหล่อหลอมคุณลักษณะที่ดีให้แก่ประชากร ซึ่งสามารถนำมาเป็นแบบอย่างให้แก่ประเทศอื่น ๆ ได้ (Mulyadi, B., 2020)

โดยความจริง การสอนเรื่องคุณธรรมของญี่ปุ่นนั้นมีมาตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ (ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5) ทรงเริ่มเปิดประเทศญี่ปุ่นสู่โลกกว้าง ก่อตั้งกระทรวงการศึกษา

จัดให้มีการสอนคุณธรรมในโรงเรียน (ภทณิดา พันธุมเสน และ ทาคาโยชิ มากิ, 2559) โดยในระยะแรก ญี่ปุ่นได้แปลหนังสือเกี่ยวกับคุณธรรมของประเทศในยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา มาใช้เป็นแบบเรียน ต่อมานักวิชาการญี่ปุ่นวิจารณ์ว่า ทำไมต้องใช้แนวคิดของต่างชาติ ญี่ปุ่นควรจัดทำแบบเรียนของตนเองน่าจะดีกว่า

ในปี พ.ศ. 2433 ทรงมีพระบรมราชโองการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาด้านการศึกษา ความว่า

“บรรพบุรุษจักรพรรดิของเราได้วางรากฐานและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่พวกเราอย่างลึกซึ้ง พสกนิกรต่างร่วมแรงร่วมใจกันแสดงความจงรักภักดีและความกตัญญูทดแทนคุณที่สืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้จึงเป็นความรุ่งโรจน์ของรัฐธรรมนูญแห่งชาติของเรา ซึ่งจำเป็นต้องอิงด้านการศึกษา

ขอให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่าจงแสดงความกตัญญูทดแทนคุณต่อบิดามารดา สามีภรรยาจงมีความสามัคคีกัน ทุกคนจงเป็นเพื่อนแท้ต่อกัน จงอดทนที่จะมีความอ่อนน้อม ถ่อมตนและรู้จักประมาณตน จงแสดงความเมตตาต่อทุกคน บ่มเพาะความรู้และศิลปะปฏิบัติอันเป็นการพัฒนาสติปัญญา และสมรรถนะทางด้านคุณธรรมให้สมบูรณ์ ส่งเสริมการสร้างสาธารณประโยชน์ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น รวมทั้งผลประโยชน์อันเป็นส่วนรวม เคารพรัฐธรรมนูญและปฏิบัติตามกฎหมายอยู่เสมอ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น จงเสนอตัวต่อรัฐในการช่วยเหลืออย่างกล้าหาญ และสนับสนุน

ราชบัลลังก์แห่งจักรพรรดิของเราให้อยู่คู่กับสวรรค์และโลกต่อไป ดังนั้น ขอให้ทุกท่านไม่เพียงแต่จะเป็นพสกนิกรที่ดี และซื่อสัตย์เท่านั้น แต่จงแสดงลักษณะนิสัยที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของท่านด้วย

นี่คือคำสอนที่บรรพชนแห่งจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ได้ยกให้เป็นมรดกแก่ราชวงศ์และพสกนิกรของเราเพื่อให้ปฏิบัติตามในทุกยุคทุกสมัยและเกิดขึ้นจริงในทุกสถานที่ เรามุ่งหวังและเชื่อมั่นว่าเราและท่านจะเข้าใจตรงกัน เพื่อบรรลุความสำเร็จในด้านคุณธรรมเช่นเดียวกัน”

วันที่ 30 เดือน 10 ปีที่ 23 แห่งรัชสมัยเมจิ (Imperial Household Agency, 1890)

จะเห็นได้ว่าการสอนคุณธรรมในยุคนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความประพฤติที่ดี ความกล้าหาญ ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูต่อบิดามารดา และความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระจักรพรรดิ พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้ทำให้เกิดการเผยแพร่แบบเรียนด้านคุณธรรมที่ญี่ปุ่นจัดทำขึ้นเองเรียกว่า Shuushin (ชูชิน) แปลว่า การประพฤติตน (เป็นคนดี) โดยใช้สอนแทรกในทุกวิชา ต่อมาสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิทรงให้แยกการสอนคุณธรรมออกจากวิชาอื่น เพื่อจัดให้เป็นวิชาที่มีความสำคัญสูงสุด จากที่ไม่ค่อยมีความสำคัญเท่าใดนัก

การสอนคุณธรรมในญี่ปุ่นกลายเป็นหัวข้อสำคัญที่มักจะมีการถกเถียงกันทั้งในแวดวงวิชาการและวงการเมือง หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2488 - 2495

เป็นช่วงที่สหรัฐอเมริกาผู้ชนะสงครามเข้าไปบริหารประเทศญี่ปุ่น ได้ยกเลิกการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และคุณธรรม แล้วจัดให้มีวิชาใหม่ คือ “สังคมศึกษา” ที่แทรกการสอนคุณธรรมเป็นส่วนหนึ่งของวิชานี้ เท่ากับลดความสำคัญของการสอนคุณธรรมลง เมื่อสหรัฐฯ ให้ญี่ปุ่นปกครองประเทศเองดั้งเดิม รัฐบาลพรรค LDP ฝ่ายอนุรักษนิยมได้จัดให้มี “ชั่วโมงการสอนคุณธรรม” อีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2509 สภาการศึกษาญี่ปุ่นได้เสนอภาพ “ชาวญี่ปุ่นในอนาคต” โดยคาดหวังให้ชาวญี่ปุ่นทุกคนเมื่อจะทำอะไรต้องตระหนักถึงสถานที่สำคัญของตน 4 ประการ อันได้แก่ สถานะที่เป็น (1) ตนเอง (2) สมาชิกในครอบครัว (3) สมาชิกของสังคม และ (4) พลเมืองของประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งหลักสูตรการสอนก็เน้นให้ชาวญี่ปุ่นต้องมุ่งมั่นทำตามพันธสัญญา และเคารพต่อสิ่งมีชีวิตตามข้อเสนอของสภาปฏิรูปการศึกษา ในปี พ.ศ. 2529 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายยกระดับวัฒนธรรมและการศึกษาด้านคุณธรรม เพื่อเตรียมนักเรียนให้ก้าวไปสู่เป้าหมายการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) มีความอดทน มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และมีความคิดสร้างสรรค์ (2) มีเสรีภาพและพึ่งตนเองโดยคำนึงถึงความมีสปิริตและจิตสาธารณะ และ (3) เป็นชาวญี่ปุ่นในฐานะพลเมืองของโลก (Maruyama, H, 2013)

ในปี พ.ศ. 2545 กระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม การกีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือ MEXT ได้เผยแพร่เอกสารส่งเสริมการเรียนรู้ที่เรียกว่า “สมุดบันทึกความในใจ” (Kokoro no Noto) ซึ่งประกอบด้วย “ใบงาน” ต่าง ๆ เพื่อการจัดการเรียนการสอนคุณธรรมสำหรับนักเรียนในระดับ

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น อันเป็นการศึกษาภาคบังคับที่ชาวญี่ปุ่นทุกคนต้องเรียน รวมทั้งชั้นอนุบาลด้วย จุดดีของ “ใบงาน” คือ ช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน นักเรียนมีเวลาทบทวนและตรวจสอบการเขียนความรู้สึกและความคิดของตนเอง อีกทั้งผู้ปกครองก็สามารถมาตรวจบันทึกได้ (Bolton, Kristoffer H., 2015)

ต่อมารัฐบาลยุคนายกรัฐมนตรี ชินโซะ อาเบะ ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2549 เพราะมีแนวคิดที่จะยกระดับการเรียนการสอนคุณธรรมให้เป็นวิชาเฉพาะเช่นในอดีต เช่นเดียวกับวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ มีการสอบให้คะแนนในช่วงปี 2555-2556 กระทรวง MEXT ได้ปฏิรูปการสอนคุณธรรม โดยประกาศใช้แบบเรียนคุณธรรมใหม่ที่มีชื่อว่า “Watashitashi no Doutoku” (หรือ “คุณธรรมของเรา”) แทนที่ “Kokoro no Noto” การปฏิรูปครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนมีบรรทัดฐานที่เข้มแข็ง มีความรักในวัฒนธรรมเอกลักษณ์ประจำชาติ และรักประเทศญี่ปุ่น

ปัจจุบัน การสอนคุณธรรมนับเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบบโรงเรียน ถือเป็นวิชาพิเศษ นักเรียนชั้น ป.1 เรียน 34 ชั่วโมงต่อปี ตั้งแต่ชั้น ป. 2 ถึง ม. 3 เรียน 35 ชั่วโมงต่อปี โดยเรียนสัปดาห์ละ 1 คาบ ชั้นประถมศึกษาเรียนคาบละ 45 นาที ชั้นมัธยมศึกษาเรียนคาบละ 50 นาที เนื้อหาหลักสูตรปรากฏตามตารางต่อไปนี้

เนื้อหาวิชาพิเศษ-คุณธรรม (ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น - การศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่น)

(Source: Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology, 2012)

เนื้อหาหลัก	ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-2	ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3-4	ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6	ชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น
ก. เกี่ยวกับตนเอง				
การตัดสินใจถูกผิด ความเป็นอิสระ เสรีภาพ ความรับผิดชอบ	แยกแยะระหว่างสิ่งที่ดี และสิ่งที่ไม่ดี และเต็มใจ ทำในสิ่งที่ตนคิดว่า “ดี”	มุ่งมั่นใจในการทำในสิ่ง ที่คิดและตัดสินใจว่าถูกต้อง	ให้คุณค่ากับความเป็น “อิสระ” ตัดสินใจ อย่างอิสระ และดำเนินงาน ด้วยความรับผิดชอบ	เคารพสิทธิส่วนบุคคล ในการพึ่งพาตนเอง คิดและตัดสินใจอย่าง อิสระ ดำเนินงานด้วย ความซื่อสัตย์และ รับผิดชอบต่อ ผลที่เกิดขึ้น
ความซื่อสัตย์สุจริต	ดำเนินชีวิตอย่างซื่อสัตย์ และเปิดเผย ไม่โกหก หรือคดโกง	แก้ไขความผิดพลาด ของตนเองอย่างตรงไป ตรงมา และดำเนินชีวิต อย่างซื่อสัตย์และร่าเริง	ดำเนินชีวิตอย่างซื่อสัตย์ และมีจิตใจที่ร่าเริง เบิกบาน	
ความพอประมาณ	ดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย รักษาทรัพย์สินสมบัติ ดูแลสิ่งรอบข้างให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย ไม่เห็นแก่ตัวและดำเนิน ชีวิตอย่างปกติสุข	ทำอะไรเองได้ มีความระมัดระวัง เรื่องความปลอดภัย คิดให้รอบคอบ และ ปฏิบัติตามอย่างพอประมาณ	เห็นความสำคัญของ “ความปลอดภัย” และ พฤติกรรมการใช้ชีวิต กบฏวินัยของตนเอง มีสติสัมปชัญญะ และความพอประมาณ	มีอุปนิสัยที่พึงปรารถนา ส่งเสริมสุขภาพกาย และใจ รู้จักพอประมาณ และดำเนินชีวิตโดยยึด ความปลอดภัยและ ปรองดองกัน
การพัฒนาบุคลิกภาพ	เพื่อให้ทราบลักษณะ ของตนเอง	รู้จักคุณลักษณะของ ตนเองและพัฒนา จุดแข็งของตน	รู้จักคุณลักษณะของ ตนเอง แก้ไขจุดอ่อน และพัฒนาจุดแข็งของตน	เพื่อมองตนเอง ปรับปรุงตน พัฒนา บุคลิกภาพของตน และดำเนินชีวิตตามวิถี ที่นำไปสู่การเติมเต็ม
ความหวัง ความกล้าหาญ การทำงานหนัก และความตั้งใจ อันแรงกล้า	ทำการศึกษาและทำงาน ที่ตนเองควรจะทำ	มีเจตจำนงที่แน่วแน่ และพากเพียรไปสู่ เป้าหมายที่ตนตัดสินใจ จะทำให้สำเร็จ	ตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น มีความหวังและ ความกล้าหาญ ทำงานหนักและ พากเพียร แม้จะยากลำบาก	ตั้งเป้าหมายที่สูงขึ้น ให้บรรลุเป้าหมาย มีความหวังและ ความกล้าหาญ เอาชนะ ความยากลำบาก และความล้มเหลว เพื่อทำให้สำเร็จ
การค้นหาความจริง	-	-	เห็นคุณค่าของความจริง และมีจิตใจใฝ่รู้ในสิ่งต่างๆ	ยึดมั่นในความจริงและ พยายามสร้างสิ่งใหม่ ๆ ผ่านการค้นหาความจริง

ข. เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ความมีเมตตากรุณา ความเห็นอกเห็นใจ	เป็นคนอบอุ่นและใจดี กับคนรอบข้าง	คำนึงถึงผู้อื่นและเต็มใจ ที่จะเป็นคนใจดีมีเมตตา	ลองคิดว่า เมื่อตนเอง เข้าไปอยู่ในรองเท้า ของคนอื่น	ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วย ความเห็นอกเห็นใจ รู้ว่าชีวิตประจำวันของตน และตัวตนของตนเอง ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้เกิดขึ้น ได้ด้วยการสนับสนุน จากคนในครอบครัว และความปรารถนาดี จากผู้คนมากมาย ชื่นชม และเต็มใจตอบสนองต่อ ความดีของพระเจ้า และมีจิตวิญญาณ แห่งความรักต่อมนุษยชาติ อย่างลึกซึ้ง
ความกตัญญู	เพื่อเป็นการขอบคุณ คนในครอบครัว และคนอื่น ๆ ที่ดูแลเรา ในทุก ๆ วัน	ให้ความเคารพและ ขอบคุณผู้ที่สนับสนุน ชีวิตของเรา เช่น สมาชิก ในครอบครัวและผู้สูงอายุ ที่สร้างชีวิตให้เรา ในปัจจุบัน	เพื่อชื่นชมและตอบสนอง ความจริงที่ว่า ชีวิตประจำวันของเรา เกิดขึ้นจากการสนับสนุน และความช่วยเหลือ ของผู้คนมากมาย จากครอบครัวของเรา มาตั้งแต่อดีต	
มารยาท	ยิ้มแย้มแจ่มใส และกักกาย โดยใช้ภาษา และกิริยาท่าทางที่สุภาพ เรียบร้อย	รู้ความสำคัญของ มารยาทและปฏิบัติต่อ ทุกคนด้วยความจริงใจ	มีอัธยาศัยไมตรี ต่อผู้อื่น	เข้าใจความหมายของ มารยาท พูดยุติและทำให้ เหมาะสมกับกาลเทศะ
มิตรภาพความไว้วางใจ	เป็นกันเองกับเพื่อนฝูง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	เข้าใจ เชื่อใจ และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันกับเพื่อน ๆ	สร้างความสัมพันธ์ กับเพื่อน ๆ เชื่อใจ และเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งกระชับ มิตรภาพ และเข้าใจ เพศตรงข้าม	มีเพื่อนที่เข้าใจคุณค่า ของมิตรภาพและ สามารถไว้วางใจได้จาก กันบึ้งของหัวใจ และส่งเสริมซึ่งกันและกัน เข้าใจเพศตรงข้าม อย่างลึกซึ้ง และกระชับ ความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์เมื่อประสบกับ ปัญหาและความขัดแย้ง
ความเข้าใจ ซึ่งกันและกัน และความอดทน	-	สื่อสารความคิดและ ความคิดเห็นของตน กับผู้อื่น มีความเข้าใจ ผู้อื่น และให้คุณค่ากับ ความคิดเห็นที่แตกต่าง จากของตนเอง	สื่อสารความคิด และความคิดเห็นของตน กับผู้อื่น เคารพความคิด เห็นและจุดยืนที่แตกต่าง จากตนเองด้วยความ ความถ่อมตนและเปิดใจ	สื่อสารความคิดและ ความคิดเห็นของตนกับ ผู้อื่น เคารพในความเป็น ปัจเจกบุคคลและ ตำแหน่งหน้าที่ของ แต่ละคนเข้าใจว่า มีมุมมองและวิธีคิด ที่หลากหลาย และถ่อมตน เรียนรู้จากผู้อื่นและ พัฒนาตนเองด้วย จิตวิญญาณแห่งขันติธรรม กับสิ่งที่ต้องทำ

ค. เกี่ยวข้องกับกลุ่มและความสัมพันธ์ทางสังคม				
เคารพกฎ	รักษาสัญญา กฎต่าง ๆ และดูแลสิ่งที่ทุกคนใช้ร่วมกันเป็นอย่างดี	เข้าใจความสำคัญของ ‘คำสัญญา’ และ ‘กฎเกณฑ์’ ของสังคม และพยายามรักษาไว้	เข้าใจถึงความสำคัญของ ‘กฎหมาย’ ‘กฎระเบียบ’ และเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม เคารพสิทธิของผู้อื่น และปฏิบัติตามภาระผูกพันของตน	เข้าใจความสำคัญของกฎหมาย และกฎเกณฑ์ เชื่อฟังอย่างเต็มใจ คิดในเชิงบวก เห็นคุณค่าในสิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และมุ่งสู่การสร้างสังคมให้มีระเบียบวินัยและมั่นคง
ความเป็นธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม ทางสังคม	อย่าใช้ความชอบและไม่ชอบของตนเองมาเป็นข้อจำกัด	ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความยุติธรรมและเป็นกลาง	ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเป็นธรรมและเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติหรือลำเอียง และมุ่งสู่ความยุติธรรมอย่างแท้จริง	เคารพในความยุติธรรมและความเป็นธรรม ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม และมุ่งมั่น ที่จะทำให้สังคมปราศจากการเลือกปฏิบัติหรือมีอคติ
แรงงานจิตสาธารณะ	ให้รู้จักความดีของงานและทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	รู้ความสำคัญของงานและตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น	ประสบผลสำเร็จในการทำงาน รับผิดชอบ เข้าใจความสำคัญของงานดังกล่าว และได้ทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์	- เพิ่มความตระหนักในการมีส่วนร่วมทางสังคม มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และมุ่งสู่การสร้างสังคมให้ดีขึ้นด้วยจิตสาธารณะ - เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของงาน เข้าใจความคิดในการใช้ชีวิตในอนาคต อย่างลึกซึ้ง และมีส่วนร่วมทางสังคมผ่านการทำงาน
รักครอบครัว เติบโต ชีวิตครอบครัว	เคารพพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย และช่วยเหลือครอบครัวด้วยความเต็มใจ	เคารพพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย และร่วมมือกับสมาชิกในครอบครัวเพื่อสร้างบ้านที่มีความสุข	เคารพบุพการี ปู่ย่า ตายาย หากความสุขให้ครอบครัว และทำประโยชน์ให้ด้วยความเต็มใจ	เคารพพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย สร้างชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์ด้วยความตระหนักในการเป็นสมาชิกของครอบครัว
ชีวิตในโรงเรียน และชีวิตในกลุ่มที่ดีขึ้น	ให้ความเคารพครู ผู้ที่มีตากับโรงเรียน สนุกกับชีวิตในห้องเรียน และโรงเรียน	ให้ความเคารพครู และบุคคลในโรงเรียน ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างห้องเรียน และโรงเรียนให้มีความสุข สนุกสนาน	เคารพครู และบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างห้องเรียนและโรงเรียนให้ดีขึ้น มุ่งมั่นที่จะทำให้ชีวิตในกลุ่มดีขึ้นโดยตระหนักถึงบทบาทของตนในกลุ่มต่าง ๆ	เคารพครูและบุคคลในโรงเรียน ตระหนักถึงความเป็นสมาชิกของชั้นเรียนและโรงเรียน ร่วมมือร่วมใจกันสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนให้ดีขึ้น มุ่งมั่นที่จะสร้างเสริมชีวิตของกลุ่มโดยตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มต่าง ๆ และกลุ่มของตนรวมทั้งบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองภายในกลุ่ม

เคารพขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ รักชาติ และบ้านเกิดเมืองนอน	ทำความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของประเทศและบ้านเกิดของเรา และพัฒนาความผูกพันกับเพื่อนร่วมชาติ	เห็นคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศญี่ปุ่น ของบ้านเกิดของเรา และรักประเทศและบ้านเกิดของเรา	เห็นคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศและบ้านเกิดของเรา รับรู้ถึงความพยายามของบรรพบุรุษของเรา ที่ทำเพื่อประเทศชาติ รักประเทศและบ้านเกิดของเรา	• หวงแหนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของบ้านเกิดเมืองนอน เคารพบรรพบุรุษ และผู้สูงวัยที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างลึกซึ้ง มีความรักในบ้านเกิด สำนึกในความเป็นสมาชิกของชุมชนท้องถิ่น และตั้งใจทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเกิดของตน • มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีที่โดดเด่น และสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่ รักประเทศของตน ด้วยสำนึกในความเป็นญี่ปุ่นและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประเทศชาติ และสังคมในฐานะสมาชิก
---	---	--	--	--

ความเข้าใจและความปรารถนาดีระหว่างประเทศ	ทำความคุ้นเคยกับผู้คนและวัฒนธรรมของประเทศอื่น ๆ	เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและความสนใจในผู้คนและวัฒนธรรมของประเทศอื่น ๆ	เพื่อทำความเข้าใจผู้คนและวัฒนธรรมของประเทศอื่น และมุ่งมั่นในความปรารถนาดีระหว่างประเทศด้วยตระหนักในความเป็นชาวญี่ปุ่น	ตระหนักถึงความเป็นญี่ปุ่นในโลกใบนี้ เคารพประเทศอื่น ๆ และมีส่วนร่วมในสันติภาพของโลก และการพัฒนามนุษย์จากมุมมองระหว่างประเทศ
--	--	--	--	--

ง. เกี่ยวกับชีวิต ธรรมชาติ และความสัมพันธ์กับสิ่งประเสริฐ

ความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต	รู้จักความมหัศจรรย์ของชีวิตและห่วงใยชีวิต	รู้จักคุณค่าของชีวิตและทะนุถนอมสรรพชีวิต	เพื่อทำความเข้าใจว่าชีวิตเป็นส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถให้ใครมาแทนที่ได้ มีความเชื่อมโยงระหว่างกันของหลาย ๆ ชีวิต และต้องให้ความเคารพต่อชีวิต	เพื่อให้เข้าใจถึงคุณค่าของชีวิต รวมถึงความต่อเนื่องและความไม่มีที่สิ้นสุด และเคารพสิ่งที่ไม่สามารถถูกแทนที่ได้ของชีวิต
---------------------------------	--	---	---	---

การอนุรักษ์ธรรมชาติ	ทำความคุ้นเคยกับธรรมชาติรอบตัวเรา และปฏิบัติต่อพืชและสัตว์ด้วยความมีเมตตา	เพื่อชื่นชมความมหัศจรรย์และความสลับของธรรมชาติ และเพื่อดูแลธรรมชาติ สัตว์และพืช	เพื่อให้รู้ถึงความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	รู้จักความประเสริฐของธรรมชาติ เข้าใจในความสำคัญของการดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทำงานอย่างเต็มใจเพื่อปกป้องธรรมชาติ
----------------------------	--	--	---	---

แรงบันดาลใจ และความกลัว	สัมผัสกับสิ่งสวยงาม และทำจิตใจให้สดชื่น	มีจิตใจหวั่นไหวไปกับ สิ่งสวยงามและสูงส่ง	มีจิตใจเลื่อมใส ในสิ่งสวยงามและสูงส่ง มีความเกรงใจต่อสิ่ง ที่เกินกำลังของมนุษย์	มีจิตใจเลื่อมใสในสิ่ง สวยงามและสูงส่ง และเกรงกลัวสิ่งที่ เกินกำลังของมนุษย์
ความสุขของการมีชีวิต ที่ดีขึ้น			เพื่อให้เข้าใจถึง ความแข็งแกร่ง และความสูงส่ง ของมนุษย์ที่พยายาม มีชีวิตที่ดีขึ้นและรู้สึกถึง ความสุขของการมีชีวิต อยู่ในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง	เพื่อทำความเข้าใจว่า มนุษย์มีพลังที่จะเอาชนะ ความอ่อนแอ และ ความอุปสรรคของ ตนเอง มีจิตวิญญาณ ที่จะดำเนินชีวิต อย่างมีเกียรติ และพบกับความสุข ในการใช้ชีวิต ในฐานะมนุษย์

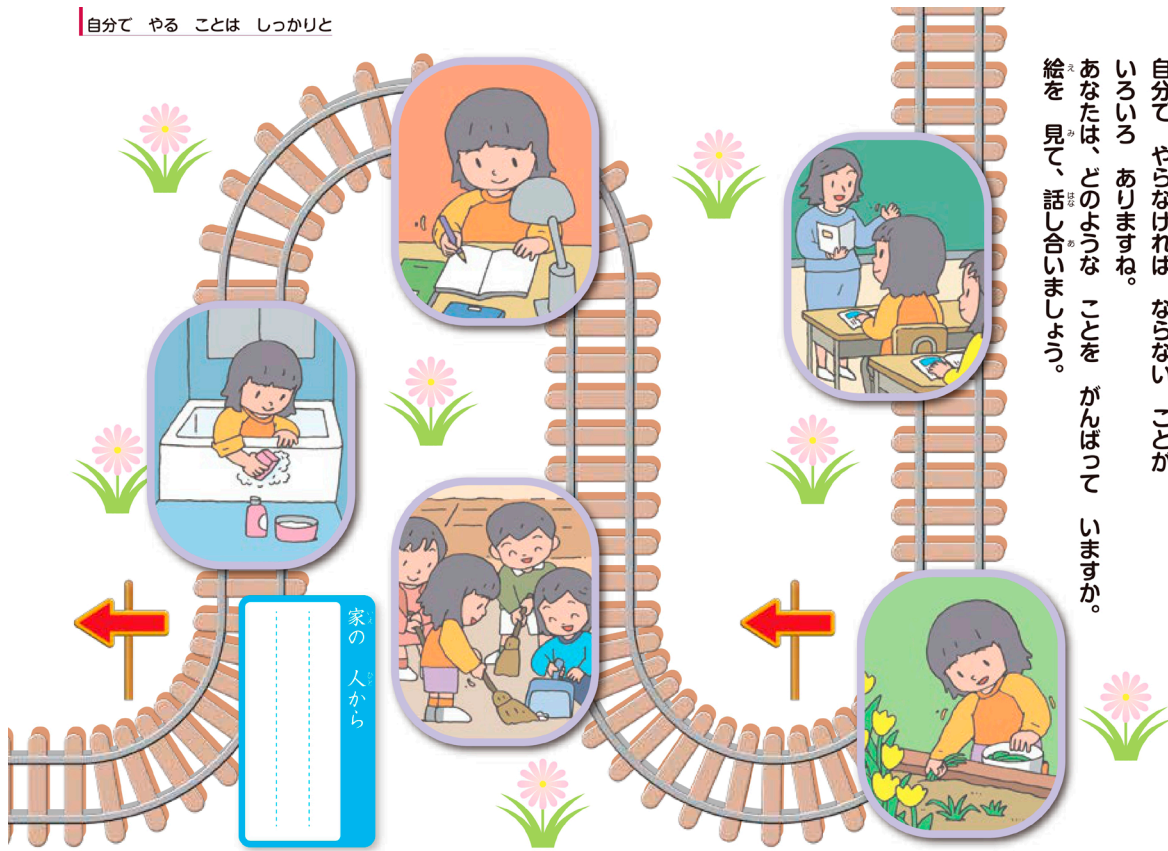
ตัวอย่างแบบเรียน
Watashitashi no Doutoku
สำหรับชั้น ป.1 - ป.2

道徳^{どうとく}

わたしたちの

小学校
一・二年

(2) 自分でやることはしっかりと

自分でやらなければならぬことが
いろいろありますね。
あなたは、どのようなことを
がんばってしていますか。
絵を見て、話し合いましょう。

คำแปล คือ ทำสิ่งที่นักเรียนต้องทำด้วยตนเอง มีหลายสิ่งที่นักเรียนต้องทำด้วยตนเอง นักเรียนต้องพยายามทำอะไรบ้าง?
จงดูภาพเหล่านี้และปรึกษาหารือกัน กล้องสีฟ้า คือ ความเห็นของผู้ปกครอง/คนที่อยู่ที่บ้าน

เมื่อพิจารณาวิวัฒนาการการสอนคุณธรรมของประเทศญี่ปุ่นแล้ว กลับมามองการสอนศีลธรรมที่เป็นการบ่มเพาะอุปนิสัยและจิตใจที่งดงามให้แก่เยาวชนไทยบ้าง พบว่าในอดีตเราเคยสอนวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมสัปดาห์ละครั้ง แต่ปัจจุบันได้นำไปรวมไว้ในวิชาสังคมศึกษาทำให้ลดความสำคัญลงอย่างมาก ซึ่งน่าเป็นห่วงอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตทางสังคมที่ค่อนข้างรุนแรงและนับวันจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น หากไม่มีการพิจารณาให้ความสำคัญกับวิชาที่จะช่วยสร้างคุณธรรมเพื่อพัฒนาอุปนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ๆ ของไทยเราในวันนี้ อาจจะสายเกินแก้ก็เป็นได้ ๕

อ้างอิง

- Bolton, Kristoffer H. (2015). Moral Education in Japan: The Coming of a New Dawn, Abe's New
- Moral Education. . Retrieved on September 2, 2023 from <http://www.duo.uio.no/>
- Imperial Household Agency. (1890). Imperial Rescript

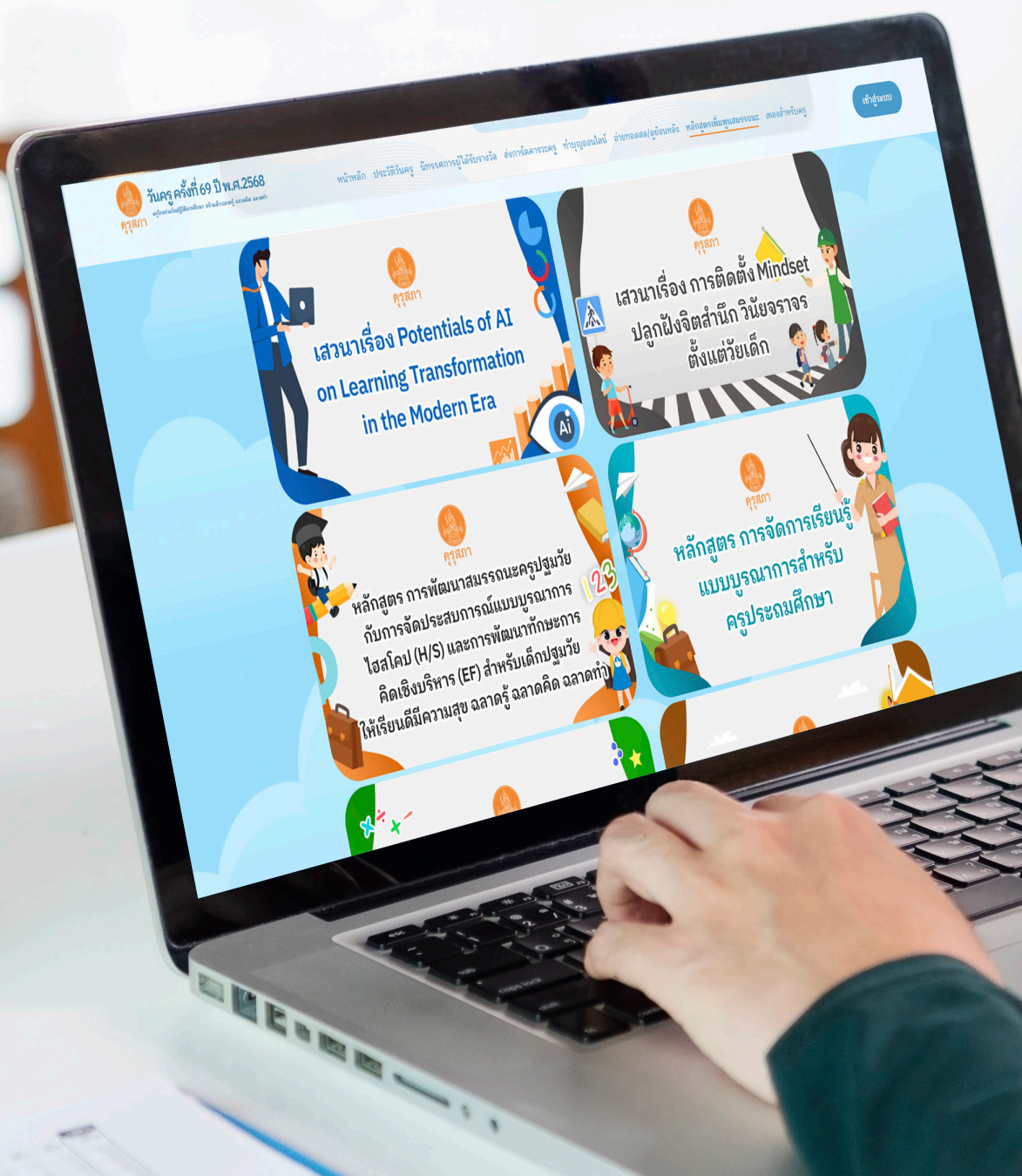
- Relative to Education (1890). Retrieved on September 2, 2023 from <https://www.britannica.com/topic/Imperial-Rescript-on-Education>
- Maruyama, H. (2013). Moral Education in Japan. Retrieved on August 24, 2023 from <https://www.nier.go.jp/English/educationjapan/pdf/201303MED.pdf>
- MEXT. (2012). Course of Study for Elementary School. Retrieved on September 8, 2023 from http://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/doutoku/07020611/002.htm
- MEXT. (2012). Course of Study for Lower Secondary School. Retrieved on September 8, 2023 from http://www.mext.go.jp/a_menu/shotou/new-cs/youryou/chu/index.htm
- Mulyadi, B. (2020). Early Childhood Character Education in Japan. Retrieved on August 28, 2023 from <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202020207063>
- ภทณิดา พันธุมเสน และ ทาชาโยชิ มากิ. (2559). การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมในญี่ปุ่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2566 จาก หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ ประจำวันศุกร์ที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559 หน้า 24

12 หลักสูตร

เสวนาวิชาการจากคุรุสภา

เชิญชวนครูไทย เปิดโลกการเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาตนเอง
เพิ่มพูนความรู้ และเสริมสร้างทักษะที่ทันสมัย กับหลักสูตรที่ครอบคลุม
ทั้งเทคโนโลยีการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

เรื่อง กองบรรณาธิการ

นางครูสภาได้มีการจัดการเสวนาวิชาการเนื่องในโอกาสวันครู ครั้งที่ 69 พ.ศ. 2568 ภายใต้แนวคิด เรียนดีมีความสุข ครูไทยร่วมใจปฏิบัติการศึกษาสร้างเด็ก “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูไทยให้สามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคการศึกษาใหม่ที่เน้นทั้งความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

ครูสภาได้มีการจัดหลักสูตรสำหรับบุคลากรทางการศึกษามากถึง 12 หลักสูตร ครอบคลุมทั้งด้านเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งทุกหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียน และพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถรอบด้าน ดังนี้

1. การเสวนา เรื่อง Potentials of AI on Learning Transformation in the Modern ERA (ภาษาอังกฤษ)
2. การเสวนา เรื่อง การติดตั้ง Mindset ปลุกฝังจิตสำนึก วินัยจราจร ตั้งแต่วัยเด็ก
3. การเสวนา เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการไฮสโคป (H/S) และการพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหาร (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย ให้เรียนดีมีความสุข ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ
4. การเสวนา เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูประถมศึกษา
5. การเสวนา เรื่อง Gemini Academy สำหรับนักการศึกษา
6. การเสวนา เรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์
7. การเสวนา เรื่อง หลักสูตรบทเรียนจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา (ผู้ประกอบการวิชาชีพครู)

8. การเสวนา เรื่อง หลักสูตรบทเรียน
จรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา
(ผู้บริหารสถานศึกษา)
9. การเสวนา เรื่อง หลักสูตรบทเรียน
จรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา
(ผู้บริหารการศึกษา)
10. การเสวนา เรื่อง หลักสูตรบทเรียน
จรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา
(ศึกษานิเทศก์)
11. การเสวนา เรื่อง พัฒนาทักษะด้าน AI
ให้รองรับการสอนยุคใหม่
12. การเสวนา เรื่อง พัฒนาทักษะด้าน Data
Analytics and Visualization
ให้รองรับการสอนยุคใหม่

ทั้งนี้ เมื่อผู้เรียนได้ทำการศึกษาและเรียนรู้
เนื้อหาจนครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนด รวมถึง
ผ่านการทดสอบหลังเรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ผู้เรียนจะได้รับเกียรติบัตรออนไลน์เพื่อแสดงถึง
ความสำเร็จในการเข้ารับการอบรม โดยเกียรติบัตร
ดังกล่าวจะออกให้ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนด
ที่คุรุสภาได้กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อยืนยันว่าผู้เรียนได้ผ่านการเรียนรู้ตามมาตรฐาน
ที่กำหนด และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์

ใช้ในทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้
เกียรติบัตรยังสามารถใช้เป็นหลักฐานในการพัฒนา
ตนเอง และอาจนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของคุณสมบัติ
ในการพิจารณาคุณวุฒิทางวิชาชีพตามแนวทาง
ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความสำคัญของการเสวนาวิชาการ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา
ประเทศ ครูเป็นบุคลากรหลักที่ช่วยขับเคลื่อนและ
เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของเด็กไทย การเสวนาครั้งนี้
ถือเป็นโอกาสอันดีที่ครูจะได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ
นำไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียน รวมถึงพัฒนาตนเอง
ให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของ
โลกการศึกษาในปัจจุบัน

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
การศึกษาไม่อาจหยุดนิ่งอยู่กับที่ การเรียนรู้และ
พัฒนาทักษะใหม่ ๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ
ครูผู้สอนหลักสูตรออนไลน์ ครั้นนี้นับเป็นโอกาส
ที่ครูจะได้เรียนรู้แนวคิดและแนวปฏิบัติใหม่ ๆ
จากผู้เชี่ยวชาญระดับแนวหน้าของประเทศ รวมถึง
สามารถนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การเสวนาครั้งนี้ยังช่วยให้ครูได้รับ
แรงบันดาลใจและมุมมองใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้
เช่น การนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการสอน
การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการเรียนการสอน
แบบดั้งเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนยุคใหม่
และการส่งเสริมให้เด็กมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์
และการแก้ปัญหาที่มากขึ้น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็น
ในศตวรรษที่ 21

สุดท้ายนี้ คุรุสภาขอเชิญครูและบุคลากร
ทางการศึกษาทุกท่านลงทะเบียนและเข้าร่วมเรียน
ทั้ง 12 หลักสูตร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและ
พัฒนาการศึกษาไทยให้ทันสมัยและตอบสนอง
ต่อความต้องการในยุคปัจจุบันได้ตั้งแต่วันที่
16 มกราคม - 30 เมษายน 2568 ผ่านทาง
เว็บไซต์ <https://wankru.ksp.or.th> มาร่วมกัน
เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเด็กไทยให้ “ฉลาดรู้
ฉลาดคิด ฉลาดทำ” เพื่ออนาคตที่ดีของประเทศ 🇹🇹

ลานจอดรถธรรมดา กับคนที่ไม่ธรรมดา

ความสำเร็จทางการเงินไม่ได้ขึ้นอยู่กับต้นทุนชีวิตเพียงอย่างเดียว
เพราะการลงทุนเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำและประสบความสำเร็จได้
หากมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เช่นเดียวกับชายผู้ดูแลลานจอดรถคนนี้

เรื่อง สรรค์ เวสสุนทรเทพ

Kากเราลองจินตนาการว่าเราไม่ได้เกิดหรือเติบโตมาในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย เป็นคนเรียนไม่เก่ง อ่านหนังสือช้า เมื่อเราเรียนจบ ก็ได้ทำงานที่มีรายได้ไม่มากนัก แถมยังมีภาระทางครอบครัวจำนวนมากพออ่านมาถึงตรงนี้เราอาจจะคิดว่าแค่นี้เงินพอใช้ในแต่ละเดือนก็คงดีมากแล้ว เรื่องที่เราจะมีโอกาส “รวย” หรือ “ประสบความสำเร็จในชีวิต” ดูจะเป็นเรื่องที่ห่างไกลจากตัวเรามากเหลือเกิน

ตัดภาพมาที่ลานจอดรถแห่งหนึ่ง ซึ่งมีผู้คนแวะเวียนมาใช้บริการอยู่เสมอ ส่วนหนึ่งก็มาทำธุระตามปกติ แต่มีเรื่องที่ไม่น่าเชื่อ คือ เราจะได้เห็นผู้คนอีกส่วนหนึ่ง ทั้งบุคคลทั่วไป ลูกค้าธนาคาร หรือแม้กระทั่งนายธนาคารเอง กำลังขอคำปรึกษาเรื่องการลงทุนจาก “พนักงานดูแลลานจอดรถ” อยู่ เหตุผลก็เพราะว่า คุณพนักงานลานจอดรถคนนี้มี Portfolio การลงทุนมูลค่ามากถึง 500,000 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2008 หรือกว่า 25 ล้านบาทเมื่อปรับตามอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันแล้วเลยทีเดียว

แล้วพนักงานดูแลลานจอดรถท่านนี้มีดีอะไร ทั้ง ๆ ที่เป็นตำแหน่งซึ่งไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเงินการลงทุนอะไรเลย รายได้จากงานดูแลลานจอดรถก็ไม่น่าจะมากมายขนาดนั้น เป็นเศรษฐกิจปลอมตัวมาหรือเปล่า ทำไมถึงสามารถสร้าง Portfolio ที่มีมูลค่ามากมายขนาดนั้นได้ เราลองมาศึกษาไปพร้อมกัน

คุณพนักงานลานจอดรถดังกล่าว มีชื่อว่า คุณ Earl Clawley เป็นชาวอเมริกันผิวสี ซึ่งเกิดที่สหรัฐอเมริกา ในปี 1938 ชีวิตวัยเด็กของคุณ Earl ไม่ได้สุขสบาย เพราะครอบครัวมีฐานะยากจน ตอนอายุได้ 4 ปี เขาและพี่น้องจำเป็นต้องไปอยู่ที่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เพราะคุณแม่ป่วยเป็นวัณโรค ซึ่งใช้เวลารักษาตัวร่วม 3 ปี เมื่อคุณแม่ของเขาหายดีแล้ว ครอบครัวจึงได้มาอยู่พร้อมหน้ากันอีกครั้ง

เนื่องจากครอบครัวของคุณ Earl มีฐานะที่ค่อนข้างลำบาก คุณ Earl จึงต้องเริ่มทำงานพิเศษเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัวตั้งแต่อายุได้ 13 ปี ชำร่ายไปกว่านั้น คุณ Earl ยังถูกวินิจฉัยว่าเป็น “โรคอ่านหนังสือช้า” จนส่งผลกับระดับผลการเรียนของเขา พออ่านมาถึงตรงนี้ หลายคนคงคิดว่าอนาคตของคุณ Earl ช่างมืดมนเสียเหลือเกิน คำว่าประสบความสำเร็จ ดูจะเป็นสิ่งที่ไม่มีวันเกิดขึ้นกับเขาได้

แม้ชีวิตของคุณ Earl จะยากลำบากขนาดไหน ก็ยังมีความโชคดีปนอยู่ในความโชคร้ายด้วยเหมือนกัน เพราะครอบครัวของคุณ Earl มีฐานะยากจน จึงทำให้คุณ Earl ใช้เงินที่หามาได้อย่างระมัดระวัง และเป็นคนที่รักการเก็บออม

มาตั้งแต่ยังเด็ก นอกจากนั้น ยังได้รับคำสอนเรื่องการเงินที่ดีจากแม่ ที่แนะนำว่า “ให้ค่อยๆ เก็บเงินไปทีละเล็กละน้อย แล้วลองมาดูว่าเงินของเราจะเพิ่มไปได้ขนาดไหน” อีกเรื่องที่สำคัญมากคือ คุณ Earl ทราบดีว่า ตัวเองคงต้องทำงานประเภทใช้แรงงานที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากไม่สามารถทำงานที่มีความซับซ้อนได้ เพราะมีปัญหาในการอ่าน ดังนั้นเขาจะต้องพยายามเก็บเงินให้มากที่สุด เพื่อที่จะมีชีวิตรอดให้ได้

หลังจากคุณ Earl แต่งงาน ก็ได้มีลูกกับภรรยาทั้งสิ้น 3 คน ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายจำนวนมากในแต่ละสัปดาห์ แต่ว่าคุณ Earl ก็ไม่ได้ย่อท้อ พยายามประหยัดทุกอย่าง ใช้ชีวิตให้ต่ำกว่ามาตรฐานของตัวเอง พร้อมกับหางานพิเศษเพิ่มเท่าที่พอจะทำได้ เช่น งานดูแลสนาม งานล้างกระจก ควบคู่ไปกับงานประจำ คืองานดูแลลานจอดรถ เพื่อที่จะได้เหลือเงินสำหรับเก็บออมมากขึ้น

และแล้วโชคก็เริ่มเข้าข้างคุณ Earl บ้าง เนื่องจากลานจอดรถซึ่งเป็นสถานที่ทำงานของเขา อยู่ใกล้กับธนาคาร จนวันหนึ่งมีนายธนาคารท่านหนึ่งเดินมาสนทนาด้วย แล้วจึงแนะนำให้รู้จัก “การลงทุน” และการ “ทบต้นผลตอบแทน” เพื่อให้เงินที่เก็บไว้ งอกเงยขึ้นไปอีก เมื่อคุณ Earl ได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับการลงทุนแล้ว ก็ทำให้เขานึกถึงคำสอนของแม่ในวัยเด็กขึ้นมาในทันที และทำให้เขาสนใจเรื่องของการลงทุนเป็นอย่างมาก

หลังจากนั้นเขาก็พยายามหาความรู้เพิ่มเติม โดยอาศัยการถามเหล่านายธนาคารและนักกฎหมายที่ผ่านไปผ่านมา จนกระทั่งมีความมั่นใจมากพอที่จะเริ่มลงทุน คุณ Earl กล่าวว่า ถึงแม้เขาจะเรียนไม่เก่ง แต่ของขวัญจากพระเจ้าที่เขาได้รับมาคือ “การฟัง” และ “การตั้งคำถามที่ดี” ซึ่งมีส่วนสำคัญในการลงทุนของเขานั่นเอง

ก่อนที่คุณ Earl จะเริ่มลงทุนในหุ้น คุณ Earl ก็เริ่มลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำก่อน เช่น แสตมป์ออมทรัพย์ และพันธบัตรออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่องด้วยเงินเก็บที่มี แล้วนำผลตอบแทนมาลงทุนเข้าไปเรื่อย ๆ ตลอดระยะเวลา 15 ปี

คุณ Earl พยายามหาความรู้เพิ่มเติม โดยอาศัยการถามเหล่านายธนาคาร และนักกฎหมายที่ผ่านไปผ่านมา เพราะของขวัญจากพระเจ้าที่ได้รับมา คือ “การฟัง” และ “การตั้งคำถามที่ดี” ซึ่งมีส่วนสำคัญในการลงทุนของเขา

คุณ Earl เป็นคนขยัน อดทน และมีวินัย
ทางการเงินสูงมาก เขาเรียนรู้ที่จะ
ใช้ชีวิตต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่ฟุ่มเฟือย
และให้ความสำคัญกับการออมเงิน
อย่างจริงจัง ประกอบกับการได้รับ
คำสอนที่ดีจากคุณแม่ ทำให้สามารถ
เก็บออม แล้วนำเงินมาลงทุน
อย่างสม่ำเสมอจนประสบความสำเร็จในที่สุด

จนกระทั่งในปี 1970 เขามีทรัพย์สินมากถึง 25,000
เหรียญสหรัฐฯ หรือคิดเป็นเงินกว่า 7 ล้านบาท เมื่อปรับ
ตามอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันแล้ว

คุณ Earl ยังไม่หยุดเพียงเท่านั้น เพราะเขาได้นำเงิน
จำนวนดังกล่าว ไปลงทุนในตลาดหุ้น โดยมีกฎว่า จะต้อง
ไม่สูญเสียเงินต้นไปเด็ดขาด ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม คุณ Earl
ได้เลือกลงทุนในหุ้นประเภท Blue Chip คือ หุ้นของธุรกิจ
ขนาดใหญ่ มีความมั่นคง และจ่ายเงินปันผลสม่ำเสมอ
(ยกตัวอย่างเช่น Coca Cola, Caterpillar และ Bank of
America เป็นต้น) แล้วทางคุณ Earl ก็จะนำเงินปันผลที่ได้
กลับไปลงทุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งในปี 2007 Portfolio
ของคุณ Earl มีมูลค่าสูงถึง 500,000 เหรียญสหรัฐฯ หรือ
เพิ่มขึ้นถึง 20 เท่า จากที่เคยทำได้ในปี 1970 ซึ่งถ้าคิดเป็น
เงินบาท จะมีมูลค่ากว่า 25 ล้านบาท เมื่อปรับตามอัตรา
เงินเฟ้อในปัจจุบัน นอกจากนั้น ยังสร้างเงินปันผลมากกว่า
20,000 เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี หรือประมาณ 1 ล้านบาท
เมื่อปรับตามอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันแล้ว

เมื่อคุณ Earl มีเงินมากพอที่จะไม่ต้องกังวลอีกต่อไปแล้ว
เขายังได้ส่งต่อความรู้เรื่องการลงทุนให้แก่ผู้อื่น ผ่านชมรม
ใกล้เคียง ๆ บ้าน รวมถึงให้คำแนะนำกับผู้ที่แวะเวียนมาคุย
กับเขา ในลานจอดรถ ซึ่งเขาทำงานอยู่นั่นเอง

เนื่องจากไม่ได้มีข้อมูลว่า ในปี 2024 Portfolio
ของคุณ Earl มีมูลค่าเท่าไร แต่เดาว่าอย่างน้อย คงเติบโต
มากกว่าหลักล้านเหรียญสหรัฐฯ ไปแล้วอย่างแน่นอน

เรื่องราวทั้งหมดนี้ชวนให้คิดได้ว่า ไม่ว่าคุณจะมีเงินกับ
อุปสรรคมากแค่ไหน มีต้นทุนน้อย หรือมีข้อจำกัดขนาดไหน
การลงทุนยังคงเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้ หากมีความรู้
และความเข้าใจที่ถูกต้อง ก็สามารถประสบความสำเร็จ
ได้เช่นกัน ตัวอย่างของคุณ Earl นั้น เราอาจจะมองเห็น
สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการลงทุนดังนี้

ก้นดาร์คือสินทรัพย์ เพราะว่าคุณ Earl มีฐานะยากจน
มีชีวิตที่ไม่ได้สุขสบาย ต้องทำงานตั้งแต่ยังเด็ก แถมเรียน
หนังสือก็ไม่เก่ง แต่ว่าสิ่งเหล่านี้ทำให้คุณ Earl เป็นคนขยัน
อดทน และมีวินัยทางการเงินสูงมาก เขาเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิต
ต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่ฟุ่มเฟือย และให้ความสำคัญกับการออมเงิน
อย่างจริงจัง ประกอบกับการได้รับคำสอนที่ดีจากคุณแม่
ทำให้สามารถเก็บออม แล้วนำเงินมาลงทุนอย่างสม่ำเสมอ
จนประสบความสำเร็จในที่สุด

การฟังคือพรจากพระเจ้า เนื่องจากคุณ Earl เป็นคนมีปัญหาด้านการอ่าน เขาจึงต้องเรียนรู้จากการ “ฟัง” และ “การตั้งคำถามที่ดี” เพราะมันคือวิธีเดียวของเขาที่จะมีความรู้มากพอ จนทำการลงทุนเป็นไปตามเป้าหมายที่เขาวางไว้

มองการไกล แม้คุณ Earl จะเรียนหนังสือไม่เก่ง ทำงานประเภทใช้แรงงาน แต่กลับเป็นคนที่มีมองการไกลมาก สามารถมองเห็นการทำงานของ “ดอกเบี้ยทบต้น” ที่ต้องค่อย ๆ สะสมเงินทีละเล็กละน้อยอย่างสม่ำเสมอ นำไปลงทุน

แล้วปล่อยให้มันงอกเงยเมื่อเวลาผ่านไป จนกลายเป็นเงินก้อนใหญ่ได้ในที่สุด เหมือนที่คุณแม่ของคุณ Earl เคยสอนเขาไว้ว่า “ให้ค่อย ๆ เก็บเงินไปทีละเล็กละน้อย แล้วลองมาดูว่าเงินของเราจะเพิ่มไปได้ขนาดไหน” 🌱

อ้างอิง

- <https://www.moneylabstory.com/11290>
- <https://www.dividendgrowthinvestor.com>
- <https://www.smartonmoney.com>

เชื่อมการศึกษาด้วย Internet of Things

ปรับเปลี่ยนการศึกษาด้วยเทคโนโลยีเพื่อให้การเรียนรู้
มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้มากขึ้น ตั้งแต่ห้องเรียนอัจฉริยะ
ไปจนถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้ส่วนบุคคล
IoT กำลังเปลี่ยนแปลงวิธีที่เราเรียนรู้และสอน

เรื่อง จุฑามาศ ยิ่งวรการ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบัน ส่งผลให้รูปแบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ห้องเรียนหรือหนังสือแบบเดิมอีกต่อไป เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะ Internet of Things (IoT) ได้เข้ามาปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นมากขึ้น IoT เป็นระบบที่เชื่อมโยงอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนการสอนมีความสะดวกและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันแบบเรียลไทม์ ส่งเสริมความต่อเนื่องของการเรียนรู้ในรูปแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน

Internet of Things กับการศึกษา

Internet of Things หรือ IoT หมายถึง เครือข่ายของอุปกรณ์อัจฉริยะที่สามารถเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ในบริบทของการศึกษา IoT สามารถช่วยเชื่อมโยงอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น กระดานอัจฉริยะ แท็บเล็ต เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ ครูสามารถติดตามพัฒนาการของนักเรียน และผู้บริหารสามารถจัดการทรัพยากรได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ IoT ยังสามารถช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเหมาะสมผ่านระบบตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลอัตโนมัติ

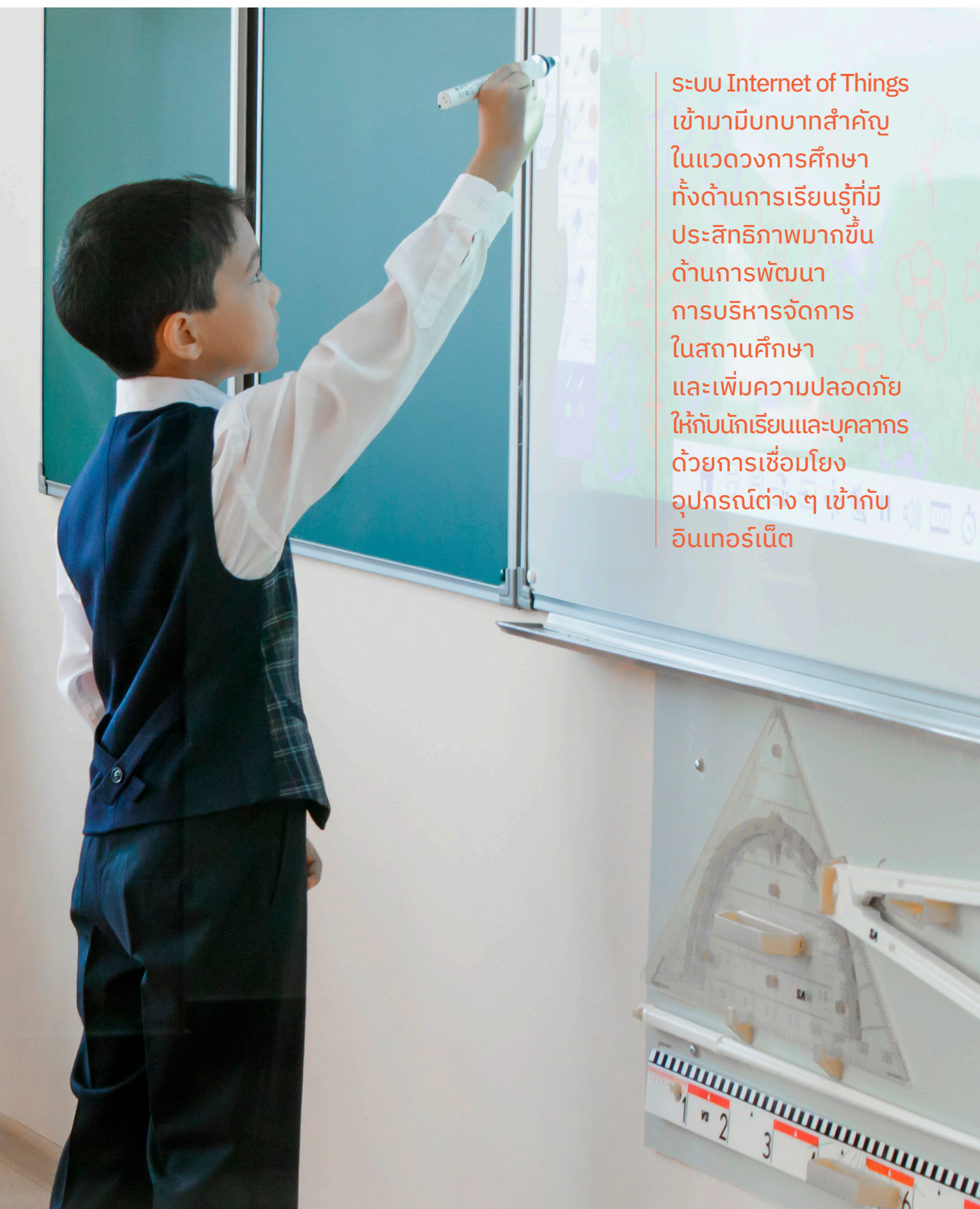
IoT เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างไร

ในยุคที่เทคโนโลยีกลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวัน ระบบ Internet of Things (IoT) กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในแวดวงการศึกษา IoT ไม่เพียงแต่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังช่วยพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา และเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักเรียนและบุคลากร ด้วยการเชื่อมโยงอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ากับอินเทอร์เน็ต เราสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเป็นส่วนตัวและมีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย IoT มีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษา ดังนี้

ปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ IoT ช่วยให้การเรียนรู้มีการโต้ตอบและน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น การใช้กระดานอัจฉริยะ (Smart Board) ที่สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ของนักเรียนได้ ทำให้สามารถทำกิจกรรมร่วมกันแบบเรียลไทม์ นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างสะดวกมากขึ้น

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษาสามารถใช้ IoT ในการบริหารทรัพยากร เช่น ระบบตรวจสอบการใช้ไฟฟ้า น้ำ และการจองห้องเรียนแบบอัตโนมัติ ซึ่งช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

ส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา IoT สามารถช่วยเพิ่มความปลอดภัยในสถานศึกษาได้ เช่น ระบบกล้องวงจรปิดอัจฉริยะที่สามารถตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น เซอร์ที่ติดตั้งในโรงเรียนเพื่อตรวจจับอัคคีภัยหรือเหตุฉุกเฉิน และระบบเช็คชื่ออัตโนมัติผ่าน RFID เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย

ระบบ Internet of Things
เข้ามามีบทบาทสำคัญ
ในแวดวงการศึกษา
ทั้งด้านการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น
ด้านการพัฒนา
การบริหารจัดการ
ในสถานศึกษา
และเพิ่มความปลอดภัย
ให้กับนักเรียนและบุคลากร
ด้วยการเชื่อมโยง
อุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ากับ
อินเทอร์เน็ต

IoT กับการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

IoT เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบ Personalized Learning หรือการเรียนรู้เฉพาะบุคคล นักเรียนแต่ละคนมีความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกัน การนำ IoT มาปรับใช้ช่วยให้การเรียนรู้สามารถตอบโจทย์ความต้องการที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่เชื่อมต่อ IoT ระบบสามารถวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ความเร็วในการทำแบบฝึกหัด หรือผลคะแนนที่นักเรียนทำได้ จากนั้นปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับจังหวะและระดับของผู้เรียน

ระบบติดตามผลการเรียนแบบเรียลไทม์ ครูสามารถดูข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านแดชบอร์ด เช่น ใครทำงานกลุ่มได้ดี หรือใครมีปัญหาในการเรียนส่วนใด

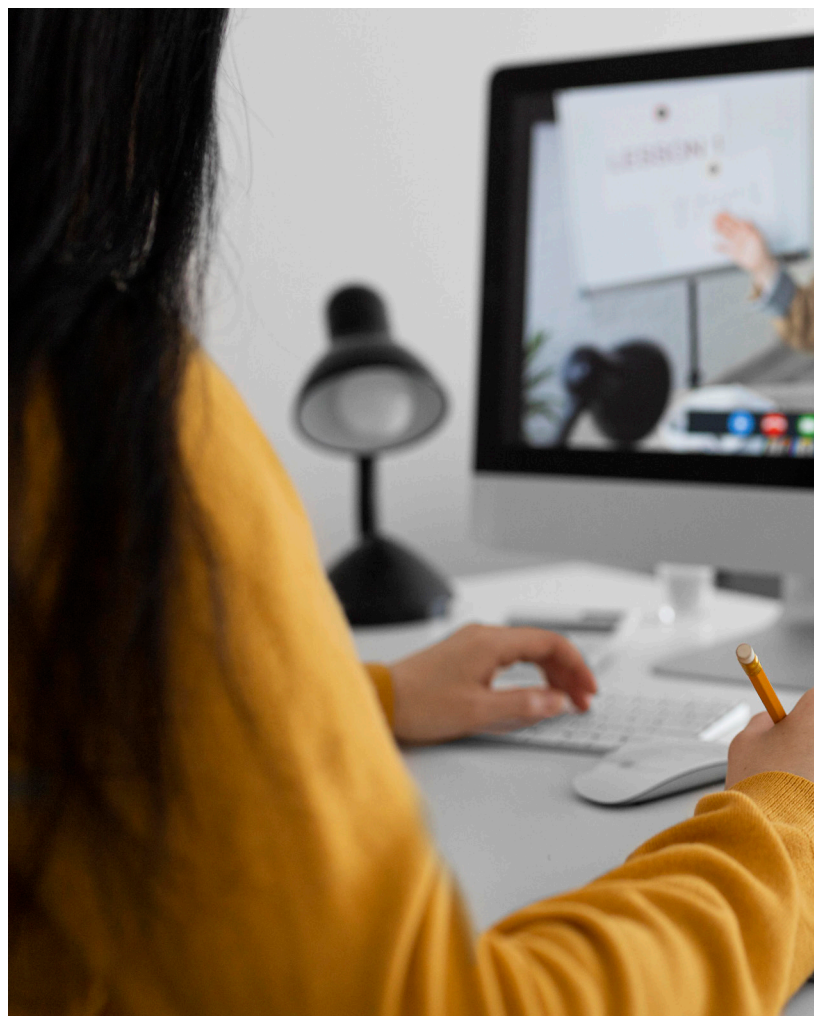
แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ IoT ในการศึกษา

การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ IoT ในการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยสามารถดำเนินการได้ผ่านแนวทางหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การนำ IoT มาใช้ในการศึกษาจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่มั่นคง สถานศึกษาควรลงทุนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่อ IoT ได้ เช่น กระดานอัจฉริยะ (Smart Board) และเซ็นเซอร์อัจฉริยะ รวมถึงเซิร์ฟเวอร์และระบบคลาวด์ที่สามารถจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษาในยุค IoT ควรถูกออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยี โดยเน้นการเรียนรู้แบบโต้ตอบและการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ อาจรวมถึงการสอนทักษะด้าน IoT เช่น การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น การใช้เซ็นเซอร์ และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีในอนาคต

การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะครูผู้สอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งาน IoT ในห้องเรียน รวมถึงการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถนำอุปกรณ์ IoT มาใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์และการปกป้องข้อมูล

กำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว เนื่องจาก IoT เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บและส่งข้อมูล การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์จึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงควรมีกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนและครูผู้สอน รวมถึงใช้มาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น ระบบเข้ารหัสข้อมูล และการควบคุมการเข้าถึงเครือข่ายเพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์

การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน การนำ IoT มาใช้ในสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณและนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน IoT ในการศึกษา ขณะที่ภาคเอกชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเทคโนโลยีและจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการให้การอบรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

กล่าวสรุปได้ว่า การนำ IoT มาใช้ในระบบการศึกษาไทย

ถือเป็นก้าวสำคัญที่สามารถช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนในยุคดิจิทัล แม้ว่าจะมีความท้าทาย แต่ด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาล โรงเรียน และเอกชน IoT สามารถกลายเป็นเครื่องมือหลักที่ขับเคลื่อน การศึกษาสู่อนาคตที่สดใส 🌟

อ้างอิง:

- UNESCO Bangkok. (2023). Smart Education Systems and the Role of Emerging Technologies in Education. <https://bangkok.unesco.org>
- World Economic Forum. (2022). The Internet of Things in Education: Unlocking New Opportunities. <https://www.weforum.org>
- Ministry of Digital Economy and Society, Thailand. (2023). โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในภาคการศึกษา.
- ResearchGate. (2021). IoT Applications in Education: Challenges and Opportunities in Developing Countries. <https://www.researchgate.net>
- EdTech Magazine. (2023). How IoT Creates Smarter Classrooms and Enhances Learning Outcomes. <https://edtechmagazine.com>
- Thailand's National Statistical Office. (2022). การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีในโรงเรียนไทย.

AI ในบทบาท ของ ผู้ช่วยครู

เพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล
อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยปัญญาประดิษฐ์ในฐานะผู้ช่วยครู

เรื่อง ดร.ไพศาล วงศ์กระโษะ

กาที่เทคโนโลยีได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงโลกอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้วงการการศึกษาก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงผลกระทบจากนวัตกรรมเหล่านี้ได้ หนึ่งในเทคโนโลยีที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมากคือ ปัญญาประดิษฐ์ หรือที่เรียกกันว่า AI (Artificial Intelligence) ซึ่งมีศักยภาพในการปฏิวัติวิธีการเรียนการสอนและการบริหารจัดการในห้องเรียน บทความนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์บทบาทของ AI ในฐานะผู้ช่วยครู โดยพิจารณาทั้งประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นและความท้าทายที่ต้องเผชิญ

การนำ AI มาใช้ในการศึกษาไม่ได้ หมายถึงการนำหุ่นยนต์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาแทนที่ครู แต่เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ โดยทำงานร่วมกับครู จากการวิจัยล่าสุดแสดงให้เห็นว่า AI สามารถช่วยแบ่งเบาภาระงานของครู และยังสามารถช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม การนำ AI มาใช้ในห้องเรียนยังคงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ทั้งในแง่ของจริยธรรม ความเป็นส่วนตัว และผลกระทบต่อพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน บทความนี้จะสำรวจประเด็นเหล่านี้อย่างละเอียด พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบในบริบทของการศึกษา

AI ในฐานะผู้ช่วยครู: ประโยชน์และการสนับสนุน

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการสอน AI สามารถช่วยครูในการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ทำให้ครูสามารถเขียนและปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ระบบ AI อาจวิเคราะห์ผลการทดสอบและการบ้านของนักเรียน แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน หรือ AI ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นต้น

2. การสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล หนึ่งในความท้าทายสำคัญสำหรับการศึกษา คือ การตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน AI สามารถช่วยแก้ปัญหานี้ได้ โดยการสร้างแผนการเรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยนได้ตามความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน ระบบ AI อาจเสนอแนะทรัพยากรการเรียนรู้เพิ่มเติม แบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ หรือแม้แต่ปรับความเร็วในการนำเสนอเนื้อหาให้เหมาะกับอัตราการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

3. การลดภาระงานธุรการ เนื่องจากอาชีพครูเป็นหนึ่งในอาชีพที่มักต้องใช้เวลามากกับงานธุรการ เช่น การตรวจการบ้าน การให้คะแนน และการจัดทำรายงาน AI สามารถช่วยลดภาระเหล่านี้ได้ โดยการตรวจงานอัตโนมัติ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้าง

รายงานความก้าวหน้าและการจัดการเอกสารต่าง ๆ อาทิ การร่างหนังสือราชการ การสรุปข้อมูลด้วย AI เป็นต้น การลดภาระงานเหล่านี้ช่วยให้ครูมีเวลามากขึ้นสำหรับการสอนและการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน

4. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม AI สามารถช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีส่วนร่วมมากขึ้นผ่านการใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Virtual Reality) หรือเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม (Augmented Reality) ตัวอย่างเช่น ในวิชาประวัติศาสตร์ นักเรียนอาจได้ "เยี่ยมชม" สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ผ่านแว่น VR โดยมี AI เป็นผู้นำทางและให้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจและความเข้าใจในบทเรียน

ความท้าทายและข้อควรพิจารณา

1. ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล การใช้ AI ในการศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากเกี่ยวกับผู้เรียน ซึ่งอาจนำไปสู่ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล (Prinsloo & Slade, 2017) โรงเรียนและสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลและการใช้ข้อมูลในทางที่ผิด นอกจากนี้ ยังต้องมีความโปร่งใสในการใช้ข้อมูลและให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีสิทธิ์ในการควบคุมข้อมูลของตนเอง

2. ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล การนำ AI มาใช้ในการศึกษาอาจเพิ่มความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนที่มีทรัพยากรมากและน้อย เนื่องจากโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลหรือมีงบประมาณจำกัดอาจไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี AI ได้ ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนเหล่านั้นเสียเปรียบในการแข่งขันในอนาคต จำเป็นต้องมีนโยบายและมาตรการสนับสนุนเพื่อลดช่องว่างนี้และสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับนักเรียนทุกคน

3. การรักษาบทบาทของมนุษย์ในการศึกษา แม้ว่า AI จะมีความสามารถที่น่าทึ่ง แต่ไม่ควรมองข้ามความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันในกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนา

ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ความเห็นอกเห็นใจ และความคิดสร้างสรรค์ ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน การใช้ AI ควรเป็นไปในลักษณะที่สนับสนุนและเสริมการทำงานของครู ไม่ใช่แทนที่ครูทั้งหมด

4. การพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู การนำ AI มาใช้ในห้องเรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูอย่างต่อเนื่อง ครูจำเป็นต้องเข้าใจวิธีการทำงานของ AI การแปลผลข้อมูลที่ได้จากระบบ AI และการบูรณาการเทคโนโลยีนี้เข้ากับวิธีการสอนแบบเดิม การฝึกอบรมและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ครูสามารถใช้ประโยชน์จาก AI ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ครูยังต้องพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับการใช้ AI ในการศึกษา พวกเขาต้องสามารถประเมินจุดแข็งและข้อจำกัดของเครื่องมือ AI ต่าง ๆ และตัดสินใจได้ว่าเมื่อใดควรที่จะนำ AI มาใช้ และเมื่อใดที่วิธีการสอนแบบดั้งเดิมอาจเหมาะสมกว่า

แนวทางการใช้ AI อย่างมี ประสิทธิภาพและรับผิดชอบต่อ ในการศึกษา

เพื่อให้การนำ AI มาใช้ในการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น มีแนวทางสำคัญที่ควรพิจารณาดังนี้

1. การออกแบบที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาและนำ AI มาใช้ในการศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการและประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีประสิทธิภาพ
2. ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ สถาบันการศึกษาควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ AI และการจัดการข้อมูล โดยสื่อสารอย่างเปิดเผยกับผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการใช้ AI และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
3. การบูรณาการอย่างสมดุล AI ควรถูกใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนการสอน ไม่ใช่แทนที่บทบาทของครูทั้งหมด การผสมผสานระหว่างการสอนแบบดั้งเดิม และการใช้ AI อย่างเหมาะสม จะช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งครูและนักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จาก AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า AI มีศักยภาพอย่างมากในการปฏิวัติวงการการศึกษา เนื่องจาก AI สามารถเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน สนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และลดภาระงานของครู อย่างไรก็ตาม การนำ AI มาใช้ในการศึกษาย่อมมาพร้อมกับความท้าทายที่ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ไม่ว่าจะเป็นแง่ของความเป็นส่วนตัว ความเท่าเทียม และการรักษาบทบาทของมนุษย์ในการศึกษา

การใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบในการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้กำหนดนโยบาย นักการศึกษา นักพัฒนาเทคโนโลยี และชุมชน เพื่อสร้างระบบการศึกษาที่ใช้ประโยชน์จาก AI อย่างชาญฉลาด ในขณะเดียวกันก็คำนึงถึงคุณค่าของมนุษย์และความเท่าเทียมทางการศึกษา การพัฒนาในทิศทางนี้จะช่วยให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสำหรับโลกศตวรรษที่ 21

อ้างอิง

- Holstein, K., McLaren, B. M., & Aleven, V. (2019). Co-designing a real-time classroom orchestration tool to support teacher-AI complementarity. *Journal of Learning Analytics*, 6(2), 27-52.
- Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning. Center for Curriculum Redesign.
- Southgate, E., Smith, S. P., Cividino, C., Saxby, S., Kilham, J., Eather, G., ... & Bergin, C. (2019). Embedding immersive virtual reality in classrooms: Ethical, organisational and educational lessons in bridging research and practice. *International Journal of Child-Computer Interaction*, 19, 19-29.
- Touretzky, D., Gardner-McCune, C., Martin, F., & Seehorn, D. (2019). Envisioning AI for K-12: What should every child know about AI?. In *Proceedings of the AAAI Conference on Artificial Intelligence* (Vol. 33, No. 01, pp. 9795-9799).
- Williamson, B., Eynon, R., & Potter, J. (2020). Pandemic politics, pedagogies and practices: Digital technologies and distance education during the coronavirus emergency. *Learning, Media and Technology*, 45(2), 107-114.

Fostering Education for Sustainable Development

เรื่อง ัญญาบุษ บำรุง

ปลูกฝังการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้พร้อมเผชิญกับความท้าทายของโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต แต่ยังปลูกฝังจิตสำนึกในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเป็นธรรม

คากกล่าวถึงความท้าทายอันหลากหลายของโลกยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การศึกษา คือ กุญแจสำคัญที่จะช่วยให้เยาวชนของเรามีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายเหล่านี้จึงเกิดแนวคิด "การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" (Education for Sustainable Development: ESD) เพื่อปูทางสู่อนาคตที่ดีกว่าของเยาวชนทั่วโลก

ความหมายและหลักการของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

"การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" เป็นแนวคิดสำคัญที่องค์การสหประชาชาติได้ผลักดันให้เป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่บูรณาการมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ และเจตคติที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อสร้างสังคมที่ยั่งยืน

โดยองค์การยูเนสโกได้ให้หลักการสำคัญของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ ESD ไว้ดังนี้

การเรียนรู้แบบองค์รวม เชื่อมโยงความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา และบูรณาการ ESD เข้ากับหลักสูตร

การมีส่วนร่วม ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้

การคิดเชิงวิพากษ์ ส่งเสริมการตั้งคำถาม การวิเคราะห์ และการประเมิน เพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ เพื่อพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสำคัญในหลายมิติ คือ

ด้านเศรษฐกิจ: ช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต ส่งเสริมการคิดเชิงนวัตกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม: สร้างความตระหนักถึงความเท่าเทียมทางสังคม การเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ด้านสิ่งแวดล้อม: ส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิคและแนวทางการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง (Experiential Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมที่มีสอดคล้องในชีวิตประจำวัน เช่น การทำโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน การทำเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน หรือการจัดตั้งธนาคารขยะ วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา ตลอดจนเห็นผลลัพธ์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม

การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) คือ การที่ครูนำเสนอสถานการณ์ปัญหาจริงในท้องถิ่นหรือระดับโลก เช่น ปัญหาขยะพลาสติก มลพิษทางอากาศ หรือความเหลื่อมล้ำทางสังคม ให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ สืบค้นข้อมูล และเสนอแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืน วิธีนี้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning) ผู้เรียนได้พัฒนาโครงการที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการนำเสนอผลงาน เช่น โครงการพลังงานทดแทนในโรงเรียน โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน หรือโครงการลด Carbon Footprint ในชุมชน

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ไม่ใช่เพียงแนวคิดหรือนโยบาย
แต่เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการ
ทางการศึกษา เพื่อหล่อหลอม
เยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมือง
ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม
และสิ่งแวดล้อม

การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุน
การเรียนรู้ เช่น การใช้แอปพลิเคชันติดตามการใช้
พลังงาน การสร้างสื่อดิจิทัลรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
หรือการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กับผู้เรียนจากต่างประเทศ

การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน
และชุมชน การเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียน
กับชุมชน โดยเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ
หรือองค์กรต่าง ๆ มาร่วมจัดการเรียนรู้ รวมถึง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ ให้นักเรียน
ออกไปเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน

แนวทางการสนับสนุนการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการแนวคิด ESD
ออกแบบหลักสูตรที่ผสานประเด็นการพัฒนา
ที่ยั่งยืนเข้ากับทุกรายวิชา เน้นการเชื่อมโยงระหว่างวิชา
และการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่น บูรณาการ
เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในวิชา
วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

พัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัด
การเรียนรู้แบบ ESD จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครู
มีความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน พร้อมทั้งสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์
และพัฒนาการสอนร่วมกัน

สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ประสานงานกับ
หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อเกิด
การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ทั้งด้านงบประมาณ
การถ่ายทอดความรู้ และการจัดหาแหล่งเรียนรู้

จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ สนับสนุน
งบประมาณอย่างเพียงพอและต่อเนื่องสำหรับการ
การจัดกิจกรรม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และปรับปรุง
สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ติดตามและประเมินผล พัฒนาระบบติดตาม
และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนด
ตัวชี้วัดที่ชัดเจนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การพัฒนาทักษะ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ของผู้เรียน

ตัวอย่างการศึกษาเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน

โครงการ “โรงเรียนสีเขียว” (Green School)
จัดการเรียนการสอนที่เน้นการอนุรักษ์พลังงาน
และสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานทดแทน และส่งเสริม
การทำเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

โครงการ “ธนาคารขยะในโรงเรียน” การสอน
ให้นักเรียนเข้าใจการจัดการขยะ การรีไซเคิล
และการสร้างรายได้จากการคัดแยกขยะ

โรงเรียนรุ่งอรุณ จัดกิจกรรม “ปลูกป่าชายเลน”
ให้นักเรียนเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ เพื่ออนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนไม่ใช่เพียง
แนวคิดหรือนโยบายที่ถูกกำหนดจากเบื้องบน
แต่เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางการศึกษา
ที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันขับเคลื่อน โดยเฉพาะ
ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกำลังสำคัญ
ในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมือง
ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เพราะการศึกษาที่ดีไม่เพียงสร้างคนเก่ง แต่ต้อง
สร้างคนดีที่รู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและโลกของเรา
การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงไม่ใช่ทางเลือก
แต่เป็นความจำเป็นสำหรับโลกยุคปัจจุบัน ๕

อ้างอิง

- UNESCO. (2023). Education for Sustainable Development.
- Retrieved from <https://www.unesco.org/en/education/sustainable-development>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. <https://www.onec.go.th/index.php/page/view/Outstand/2532>
- United Nations. (2023). Sustainable Development Goals Report 2023.
- <https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/>

Self-Esteem

แหล่งพลังความสุข เสริมสร้าง
ความภาคภูมิใจในตัวเอง

เรื่อง งานทัศนียภาพ

แหล่งพลังในการต่อสู้กับทุกปัญหา
อยู่ที่ใจและมุมมองของตัวเราเอง
การเห็นคุณค่าในตัวเอง จึงเสมือน
เกราะป้องกันใจจากปัญหาและยังช่วย
“สร้างสุขในแบบฉบับของเราเอง”

ความมั่นใจสูง ความภูมิใจต่ำ เป็นปัญหาทางใจ
ของคนที่ขาด Self-Esteem หรือการมอง
ไม่เห็นคุณค่าในตัวเอง เรามักแยกไม่ออก
ระหว่าง Self-Confidence (ความเชื่อมั่น
ในตนเอง) กับ Self-Esteem (การมองเห็นคุณค่าในตัวเอง)
ในความจริงแล้ว Self-Confidence จะเน้นไปที่ความเชื่อมั่น
ซึ่งเกิดจากทักษะและความสามารถ เช่น เป็นคนทำอาหารเก่ง
แต่ทุกคนก็จะมีบางเรื่องที่ตัวเองรู้สึกมั่นใจและบางเรื่อง
ที่ไม่ถนัด นั่นหมายความว่า คนเก่ง อาจไม่ได้เป็นคน
ที่เห็นคุณค่าในตัวเองหรือมี Self-Esteem ในระดับที่เพียงพอ

Self-Esteem พิชิตปัญหา

Self-Esteem คือ การเห็นคุณค่าของตัวเอง
เป็นสภาวะอารมณ์ภายในจิตใจและทัศนคติที่เรามองตัวเราเอง
ไม่นำตัวเองไปเปรียบเทียบกับใคร มองตนเองในทางบวก
เคารพตัวเอง รักตัวเองเป็น และการยอมรับนับถือตัวเอง
ตามความเป็นจริงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินชีวิต
ประจำวัน

การมี Self-Esteem นอกจากจะทำให้เกิดความมั่นคง
ทางอารมณ์ เชื่อมมั่นในตัวเอง ยังส่งผลต่อการตัดสินใจ
เป็นแรงผลักดันให้เราออกไปทำสิ่งต่าง ๆ กล้าที่จะลองทำ
สิ่งแปลกใหม่ที่ท้าทายมากขึ้น พร้อมทั้งยังสามารถยอมรับ
กับเหตุการณ์ที่ทำให้ตัวเองผิดหวังได้ดี การมองเห็นคุณค่า
ตัวเองจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับ
ประสบการณ์ที่พบเจอ การเลี้ยงดูในวัยเด็ก รวมถึงความมั่นคง
ทางอารมณ์และจิตใจของคนคนนั้น

ผู้ที่มี Self-Esteem คือผู้ที่รู้ว่า “ตนเองเป็นใคร”
“ต้องการอะไร” “ชอบอะไร” การเห็นตัวเองแบบนี้จะทำให้
พอใจในสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่ รู้คุณค่าของตัวเองจากปัจจัย
ภายในและจะนำไปสู่ การเป็นตัวของตัวเองที่เหมาะสม
ผู้ที่มี Self-Esteem ที่ดีจะมีอิสระในการแสดงออก
กล้าสื่อสารความต้องการและจุดยืนของตัวเอง รู้จักปฏิเสธ
แต่ในขณะเดียวกัน ก็เคารพความเป็นตัวตนของผู้อื่นด้วย
ทำให้สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นได้

Self-Esteem ต่ำ ต้นตอของความทุกข์

คนที่มี Self-Esteem ต่ำมักจะประเมินคุณค่าของตัวเองจากปัจจัยภายนอก คือ ให้ความคิดของคนอื่นมากำหนดคุณค่าของตัวเอง และคนที่ด้อยค่าตัวเอง คิดลบในใจจะไม่กล้าสื่อสารตัวตนกับคนอื่น ไม่อยากให้คนอื่นรับรู้ความคิด ความรู้สึกของตน เพราะคิดว่ามุมมองของตัวเองไม่ดี ไม่สำคัญ แนวคิดของคนอื่นดีกว่า ถูกต้องกว่า จนทำให้ไม่สามารถแสดงศักยภาพของตนเองออกมา และการมี Self-Esteem ต่ำ จะนำไปสู่โอกาสเกิดโรคซึมเศร้าได้ ที่สำคัญการมี Self-Esteem ต่ำ มักจะทำให้ตนเองรู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่มั่นคง ด้วยการแสดงออก 2 แบบที่ต่างกันสุดขั้ว คือ การทำให้รู้สึกตัวเองมีคุณค่าและสำคัญ ด้วยการตามใจคนอื่น กับการทำให้ตัวเองเหนือกว่าผู้อื่น ด้วยการวางอำนาจหรือบูลลี่ (Bully) คนอื่น เพื่อปกปิดความรู้สึกด้อยค่าภายในใจ

ทั้งสองอย่างนี้ ล้วนทำลายความสัมพันธ์ของเราและคนรอบข้าง ทำยที่สุดก็คือทำลาย Self-Esteem ของตัวเอง

Self-Esteem สร้างได้ทุกวัน

การเห็นคุณค่าในตัวเองเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนเพาะบ่มลงเริ่มต้นโดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตัวเอง ทำแล้วรู้สึกสบายใจ และเหมาะสมกับชีวิตประจำวันของเราทั้งนี้สามารถเสริมสร้าง Self-Esteem ได้ด้วยแนวทางต่อไปนี้

การฝึกใจดีกับตัวเอง ลองสังเกตดูว่าอะไรที่ทำให้เรามีความสุข แล้วสะสมไปทุกวัน ลองทำสิ่งเหล่านั้นให้มากขึ้น ฝึกชื่นชมตัวเองหน้ากระจกด้วยข้อความสั้น ๆ ฝึกปฏิเสธผู้อื่นบ้าง ก่อนตอบรับเราอาจจะลองถามตัวเองก่อนว่าเรารู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้ แม้บางครั้งจะเป็นเรื่องยากที่จะปฏิเสธ แต่การเห็นด้วยหรือตอบรับเพราะเห็นแก่คนอื่นฝ่ายเดียวก็อาจจะทำให้เราหลงลืมตัวเองก็ได้ ฝึกการมองตัวเองโดยหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบกับคนอื่น

การฝึกรับรู้ข้อดีและมองเห็นคุณภาพของตัวเอง เช่น ความตั้งใจ ความมุ่งมั่น ความพยายาม ความอดทน ความขยัน ความกตัญญู เป็นต้น ฝึกชื่นชมยินดีให้กับความสำเร็จของตัวเอง ไม่ว่าสิ่งเหล่านั้นจะเล็กน้อยหรือยิ่งใหญ่แค่ไหนก็ตาม ในขณะที่เดียวกันต้องฝึกรับคำชื่นชมจากคนอื่นบ้าง เมื่อรู้สึกแยกับตัวเอง เรามักจะต่อต้านกับคำชมมากกว่าปกติ ถึงแม้ว่ามันอาจจะเป็นช่วงเวลาที่เราต้องการคำชมมากที่สุดก็ตาม

การฝึกเป็นเพื่อนกับตัวเอง โดยเฉพาะในเวลาที่ต้องการกำลังใจ เมื่อเกิดความผิดพลาด ปัญหา ความไม่สบายใจ อย่าตำหนิตัวเอง แต่ควรถามตัวเองเหมือนเพื่อนที่ห่วงใยว่า “เป็นยังไงบ้าง วันนี้เหนื่อยไหม พักก่อนไหม” หรือ “ไม่เป็นไรนะ เราจะลุกขึ้นใหม่แล้วปรับแก้ไขให้ครั้งต่อไปดีขึ้น” เป็นต้น สิ่งนี้เป็นการเยียวยาใจ และเพิ่มแรงผลักดันให้ตัวเรากำลังใจ ฝึกใช้คำพูดเชิงบวกกับตนเอง ลดและเลิกการใช้คำพูดด้านลบ เพราะคำกล่าวโทษหรือตำหนิตัวเอง

การฝึกรู้เท่าทันอารมณ์และความคิดของตัวเอง เวลาทำกิจกรรมหรือพบเจอเหตุการณ์ต่าง ๆ ลองหยุดถามตัวเองว่า “เรารู้สึกอย่างไร” “ทำไมเราถึงโกรธตัวเอง” “ทำไมถึงต้องโทษตัวเอง” “ทำไมถึงร้องไห้” เป็นต้น การฝึกแบบนี้จะทำให้เราเริ่มมองเห็น “ตัวตนที่เป็นอยู่” (Real Self) และ “ตัวตนในอุดมคติที่อยากจะเป็น” (Ideal Self)

หากวันคนรู้ใจและยอมรับในตัวเรา การพูดคุยกับคนที่รู้สึกไว้วางใจ จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่มีคุณภาพและความสัมพันธ์เชิงบวก คนรอบข้าง ครอบครัวหรือเพื่อนมีส่วนอย่างยิ่งที่จะส่งเสริม Self-Esteem ในตัวเรา สิ่งสำคัญ คือ คน ๆ นั้นต้องเป็นคนที่เราไว้วางใจ เป็นคนที่เพิ่ม

พลั้งปากให้เรา เป็นคนที่น่าเชื่อถือและให้คำปรึกษาได้ดี ในขณะเดียวกันต้องลองเปิดใจรับฟังเรื่องราวและปัญหา ของผู้อื่นด้วย คือการเป็น Safe Zone ซึ่งกันและกัน

การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายให้ตัวเอง อาจอยู่ในรูปแบบ ของการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือการลองทำกิจกรรมและ งานอดิเรกที่ท้าทาย ซึ่งเมื่อสามารถทำสิ่งเหล่านั้นสำเร็จ จะช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง

การปรับปรุงพัฒนา Self-Esteem ต้องฝึกฝน ค่อย ๆ สร้างมันขึ้นมา และต้องพยายามรักษาทัศนคติ มุมมองที่ดี ของตัวเองให้ยังคงอยู่เสมอ เพราะในแต่ละวันมีเรื่องราว ที่แตกต่าง ต้องระวังอย่าให้เรื่องแย่ ๆ มาบั่นทอนการเห็นค่า ในตนเอง “จะมีความสุขหรือไม่ อยู่ที่ตัวเราเอง” ☺

อ้างอิง

- <https://www.tobenumber1.net/dataservice/files/ds2-manualAndTech/manual/63.2565SelfEsteem.pdf>
- <https://www.chula.ac.th/highlight/78536/>
- <https://dmh.go.th/>

Tricks การดูแลตัวเอง เสริม Self-Esteem

1. นอนหลับพักผ่อน ให้เพียงพอ

2. รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์

3. รักษาความสะอาด ของร่างกาย

4. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ

5. จัดที่อยู่อาศัย ให้สะอาดปลอดภัย

6. ทำกิจกรรมที่ช่วย ผ่อนคลาย เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ท่องเที่ยว เป็นต้น

Think Pair Share

การเรียนรู้ แบบเพื่อน คู่คิด

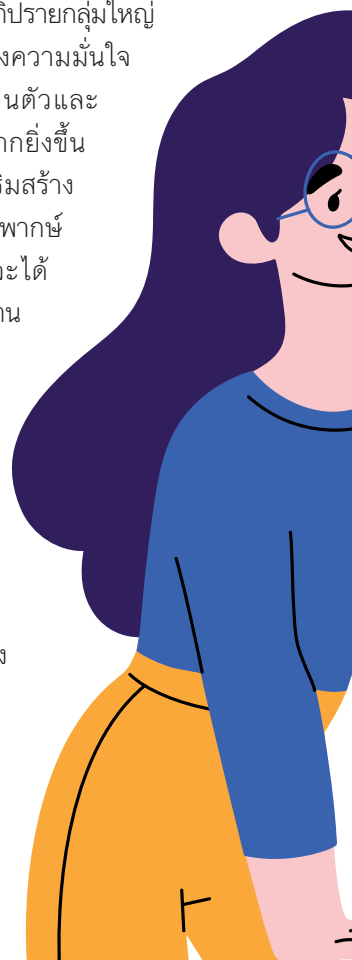
กระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้าง
การเรียนรู้ทั้งทักษะเชิงวิชาการหรือ
Hard Skill ควบคู่กับการพัฒนาทักษะ
Soft Skill บทความนี้จะพาท่านผู้อ่าน
ไปสำรวจ Think-Pair-Share พร้อมทั้ง
วิธีการนำไปปรับใช้ในห้องเรียน

เรื่อง วราภา ไทยประเสริฐ

การเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด หรือ Think-Pair-Share เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยสามขั้นตอนหลักที่ดำเนินกันอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด (Think) การจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนและต่อยอดความคิดเห็น (Pair) และการแบ่งปันความคิดเห็นให้ผู้อื่นฟัง (Share) แนวคิด Think-Pair-Share ถูกคิดค้นในช่วงต้นทศวรรษ 1980 โดยศาสตราจารย์ Frank T. Lyman Jr. และนักการศึกษา Arlene Mindus โดยเป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบซึ่งช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในทุกขั้นตอน ช่วยเสริมสร้างการคิดเชิงวิพากษ์ และทักษะการสื่อสารของนักเรียน

ครูผู้สอนสามารถนำกระบวนการ Think-Pair-Share มาปรับใช้ โดยเริ่มต้นจากการตั้งคำถามหรือปัญหาแบบปลายเปิดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ คำถามแบบปลายเปิดจะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ และการมองหลายมุมมอง ซึ่งเป็นหัวใจของความสำเร็จของ Think-Pair-Share ในขั้นตอน Think (คิด) นักเรียนจะได้สะท้อนความคิดของตนเองต่อคำถาม วิเคราะห์ข้อมูล และจัดการคำตอบของตนเอง ขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิดอย่างลึกซึ้งและเป็นระบบ จากนั้นในขั้นตอน Pair (จับคู่) นักเรียนจะจับคู่เพื่อพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน รวมถึงเพิ่มพูนและต่อยอดความคิดและความเข้าใจของตนเองให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถขยายความเข้าใจและเรียนรู้จากมุมมองของเพื่อน สุดท้ายในขั้นตอน Share (แบ่งปัน) นักเรียนแต่ละคู่จะนำเสนอข้อสรุปของข้อมูลหรือความคิดเห็นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง ขั้นตอนนี้ช่วยสร้างบรรยากาศของการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะแนวทางในการอภิปราย

แนวทาง Think-Pair-Share นับเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการเรียนการสอนที่มีประโยชน์หลายด้านและสามารถนำมาใช้ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดของ Think-Pair-Share คือ การช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียน รวมถึงนักเรียนที่โดยปกติแล้วมักลังเลที่จะมีส่วนร่วมหรือแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่มใหญ่ แต่การจับคู่พูดคุยกับเพื่อนจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวและส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ Think-Pair-Share ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจโดยการกระตุ้นทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ นักเรียนจะได้ประโยชน์จากการแสดงออกถึงความคิดเห็นของตน และรับฟังมุมมองอื่น ๆ จากเพื่อนที่จับคู่กัน นำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น Think-Pair-Share ยังช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารที่สำคัญ เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการแสดงออก และการสนทนาอย่างให้เกียรติกัน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญทั้งในห้องเรียนและในชีวิตจริง อีกประการหนึ่งของ Think-Pair-Share คือ การสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและโอกาส

ในการแสดงความคิดเห็น จึงช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน นอกจากนี้วิธีการ Think-Pair-Share ยังสามารถปรับใช้ได้กับทุกวิชาทุกระดับชั้น และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่หลากหลาย นับว่าเป็นเครื่องมือเนกประสงค์สำหรับครูผู้สอน

การนำ Think-Pair-Share มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการเตรียมการและการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน นับตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบหรือตั้งคำถาม คำถามที่ใช้ใน Think-Pair-Share ควรเป็นคำถามที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ อีกทั้งควรเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดลึกซึ้งและกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายที่สมเหตุสมผล นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจถึงความคาดหวังในผลลัพธ์ของแต่ละขั้นตอนการคิด การจับคู่ และการแบ่งปัน ครูผู้สอนควรกำหนดเวลาที่เหมาะสมในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการอย่างลึกซึ้งและสนทนาได้อย่างมีความหมาย โดยไม่รู้สึกรำคาญหรืออึดอัดเกินไป การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียนที่ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างแบบไม่มีการตัดสินกันไปก่อน ถือว่าเป็น

รู้หรือไม่

ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนแนวทาง Think-Pair-Share ให้มีความหลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ด้วยการเพิ่มองค์ประกอบเพิ่มเติม เช่น Think-Pair-Rotate-Share โดยครูผู้สอนสามารถเพิ่มขั้นตอน Rotate (เปลี่ยนคู่) หลังขั้นตอนการจับคู่ (Share) โดยให้นักเรียนแต่ละคนจับคู่กับเพื่อนคนใหม่หลังจากการสนทนา กับเพื่อนคนแรก เพื่อส่งเสริมการพูดคุยและแลกเปลี่ยนมุมมองที่กว้างขึ้นก่อนที่จะมีการแบ่งปันข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจมากกว่าเดิม

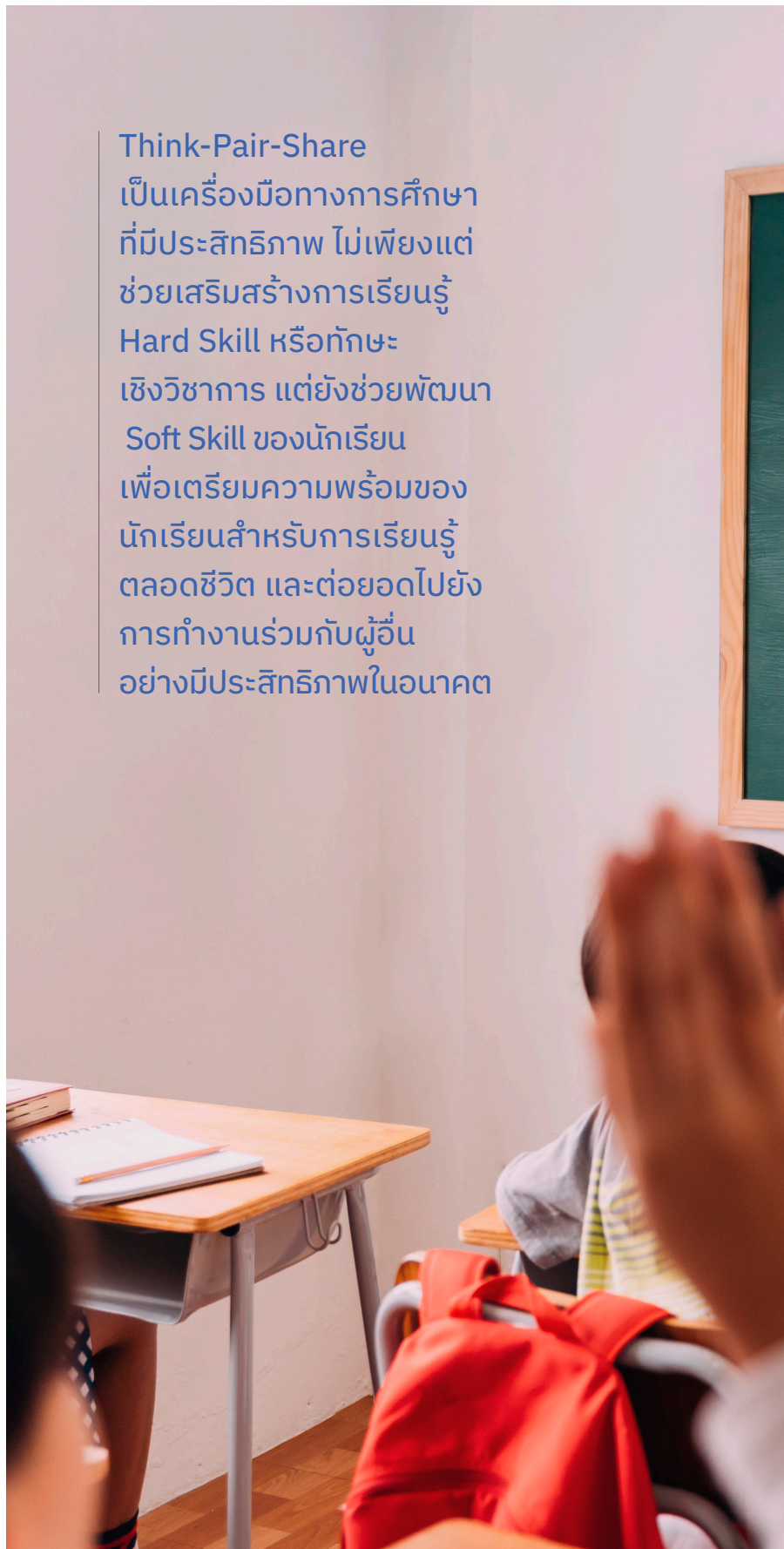

อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การนำ Think-Pair-Share มาปรับใช้ในห้องเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนควรส่งเสริมการฟังอย่างตั้งใจ โดยการทำเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น การทวนคำตอบของนักเรียนและให้การยอมรับในทุกความคิดเห็น ในระหว่างขั้นตอนของการจับคู่ ครูผู้สอนควรสังเกตการสนทนาของนักเรียนแต่ละคู่เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อย่างเท่าเทียมหากนักเรียนคนไหนไม่มั่นใจ หรือไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ครูผู้สอนอาจลองเสนอแนะแนวความคิดในมุมมองต่าง ๆ ในเบื้องต้นเพื่อกระตุ้นการสนทนาและช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การใช้รูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจในขั้นตอนของการแบ่งปันยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของ Think-Pair-Share ด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถเลือกนำเสนอความคิดเห็นของตนผ่านการนำเสนอแบบปากเปล่า การแสดงความคิดเห็นลงในกระดานโน้ตหรือบอร์ด หรือการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เป็นต้น วิธีการเหล่านี้สามารถทำให้กิจกรรมมีความน่าสนใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ครูผู้สอนสามารถนำ Think-Pair-Share มาประยุกต์ใช้ได้หลากหลายวิชาและระดับชั้นเรียน ตัวอย่างเช่น วิชาคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนสามารถนำ Think-Pair-Share มาปรับใช้ โดยให้โจทย์ทางคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อน จากนั้นให้นักเรียนลองวิเคราะห์และหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง จากนั้นจับคู่กับเพื่อนเพื่อพูดคุยและเปรียบเทียบแนวทางการแก้โจทย์ รวมถึงร่วมกันช่วยตรวจสอบข้อผิดพลาด แล้วแบ่งปันวิธีการแก้โจทย์นั้นกับเพื่อนร่วมชั้น การเรียนรู้รูปแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาในหลายรูปแบบและช่วยเพิ่มพูนทักษะกระบวนการคิดและวิเคราะห์ของตน

ในวิชาวิทยาศาสตร์ Think-Pair-Share สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนการสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการทดลอง โดยที่ครูผู้สอนอาจเริ่มต้นโดยให้นักเรียนตั้งสมมติฐานและ

Think-Pair-Share
เป็นเครื่องมือทางการศึกษา
ที่มีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่
ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้
Hard Skill หรือทักษะ
เชิงวิชาการ แต่ยังช่วยพัฒนา
Soft Skill ของนักเรียน
เพื่อเตรียมความพร้อมของ
นักเรียนสำหรับการเรียนรู้
ตลอดชีวิต และต่อยอดไปยัง
การทำงานร่วมกับผู้อื่น
อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

คาดการณ์ผลลัพธ์ตามความเข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์ของตน จากนั้นจับคู่กับเพื่อนเพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ถึงสมมติฐานและตัวแปรต่าง ๆ หลังจากนั้น นักเรียนแต่ละคู่สามารถแบ่งปันข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกันให้แก่เพื่อนร่วมชั้น การเรียนรู้รูปแบบนี้จะช่วยส่งเสริมการอภิปรายในชั้นเรียนเรื่องการทดลองและการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการคิดเชิงเหตุผล

ในวิชาสังคมศึกษา Think-Pair-Share สามารถช่วยให้นักเรียนได้วิเคราะห์ถึงประเด็นทางสังคมหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ครูผู้สอนอาจมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ถึงสาเหตุในการเกิดสงครามหรือเหตุการณ์ความขัดแย้งในประวัติศาสตร์ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นนั้น ๆ แล้วแบ่งปันหรืออภิปรายให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง การนำกระบวนการ Think-Pair-Share มาใช้ในการเรียนรู้เช่นนี้ไม่เพียงช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงเหตุการณ์หรือประเด็นเหล่านั้นมากยิ่งขึ้น แต่ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเปิดรับมุมมองใหม่และเห็นคุณค่าของการมีมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับประเด็นที่มีความซับซ้อน

กล่าวได้ว่ากระบวนการ Think-Pair-Share เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพซึ่งครูผู้สอนสามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนได้หลายบริบท Think-Pair-Share ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ Hard Skill หรือทักษะเชิงวิชาการ เช่น ทักษะทางภาษา ทักษะการคิดคำนวณ ฯลฯ เท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนา Soft Skill ของนักเรียน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้ฟังที่ดี และทักษะการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมของนักเรียนสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและต่อยอดไปยังการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต 🌟

Know Your Digital Footprint

ร่องรอยดิจิทัล ที่เราควรระวัง

คิดก่อนคลิก! เข้าใจ Digital Footprint ร่องรอย
ตัวตนบนอินเทอร์เน็ตของคุณก่อนสายเกินแก้

เรื่อง สุทธอร อังควณิชย์

รู้หรือไม่?

ข้อมูลบนโลก
ออนไลน์ไม่เคย
หายไปจริง ๆ
แม้จะลบโพสต์
ออกแล้วก็ตาม

หลายคนคงเคยได้ยินคำว่า 'Digital Footprint' จากข่าวสารหรือสารคดีมาบ้างแล้ว ทั้งนี้ Digital Footprint หรือร่องรอยดิจิทัล ก็คือ ข้อมูลหรือหลักฐานที่เกิดจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลนั่นเอง

การทิ้งร่องรอยไว้บนโลกอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งที่เราทำเป็นประจำในชีวิตประจำวันนั่นเอง เช่น การโพสต์ข้อความ รูปภาพ การแชร์ข้อมูล หรือการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเราควรรู้ไว้ว่าทุกครั้งที่เราใช้งานอินเทอร์เน็ตจะเกิดการบันทึกข้อมูลเหล่านี้ไว้ในระบบ ไม่ว่าจะเป็น Active Footprint ร่องรอยที่เราสร้างขึ้นเอง หรือ Passive Footprint ข้อมูลที่ถูกบันทึกโดยระบบโดยไม่ได้ตั้งใจก็ตาม

ร่องรอยดิจิทัลที่อาจส่งผลในอนาคต

โพสต์ที่ไม่เหมาะสม ข้อความหรือรูปภาพที่เคยโพสต์ในอดีต อาจถูกนำมาเผยแพร่ซ้ำและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในอนาคต

การใช้งานแพลตฟอร์มออนไลน์ การกด “ชอบ” หรือ “แชร์” เนื้อหาในโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ที่อาจมีความขัดแย้งทางสังคม ก็สามารถกลายเป็นหลักฐานที่จะเชื่อมโยงมาถึงตัวเราได้เช่นกัน

ข้อมูลส่วนตัวที่รั่วไหล อาจเกิดจากการกรอกข้อมูลในเว็บไซต์ที่ไม่มีความปลอดภัย ซึ่งบางครั้งเราอาจถูกหลอกให้ลงข้อมูลส่วนตัวจากการชิงรางวัล ทำโพล หรือรับส่วนลดสินค้า ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดได้

ผลกระทบของ Digital Footprint ต่อชีวิตในอนาคต

มาดูกันว่าร่องรอย Digital Footprint สามารถก่อให้เกิดปัญหาอะไรตามมาได้บ้าง

1. เสี่ยงต่อการลดโอกาสด้านการศึกษาและการทำงาน เพราะผู้ว่าจ้างหรือสถาบันการศึกษาบางแห่งอาจตรวจสอบร่องรอยดิจิทัลของผู้สมัคร หากพบสิ่งที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้เสียโอกาสสำคัญไปก็ได้

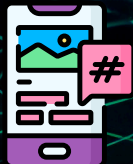
2. กระทบต่อความปลอดภัยส่วนบุคคล ข้อมูลที่เผยแพร่ออกไป อาจถูกนำไปใช้ในกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย อย่างการขโมยตัวตน

ตระหนักถึง ความรับผิดชอบ ก่อนเกิด Digital Footprint

ไม่ว่าจะทำกิจกรรมอะไร
บนอินเทอร์เน็ต เราควรระมัดระวัง
และมีสติให้มาก โดยเฉพาะ
เมื่อเจอผู้ใช้รายใหม่ที่ไม่คุ้นเคย

คิดก่อนโพสต์: ทุกข้อความ
และรูปภาพที่โพสต์
ควรพิจารณาผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว

รักษาข้อมูลส่วนตัว: หลีกเลี่ยง
การเผยแพร่ข้อมูลสำคัญ
หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่
หรือเลขบัตรเครดิต

คิดก่อนคลิก: ระมัดระวังในการกด
คลิกบนลิงก์หรือดาวน์โหลด
ไฟล์จากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ

การดูแลและจัดการ Digital Footprint

เราควรตรวจสอบข้อมูลส่วนตัวสม่ำเสมอ
โดยใช้เวลาตรวจสอบสิ่งที่เคยโพสต์ หรือค้นหาชื่อ
ของตัวเองในอินเทอร์เน็ตเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่เชื่อมโยง
กับตัวตน อย่าลืมตั้งค่าความเป็นส่วนตัวส่วนตัว ใช้การตั้งค่า
ความปลอดภัยในบัญชีโซเชียลมีเดียและแพลตฟอร์ม
ออนไลน์

ลบโพสต์หรือข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบในอนาคต
และใช้เทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มความปลอดภัย
เมื่อใช้งานอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้ VPN เพื่อรักษา
ความปลอดภัยในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
ซึ่ง VPN นั้นก็คือ Virtual Private Network หรือ
เทคโนโลยีที่ช่วยสร้างการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
ที่ปลอดภัยและเป็นส่วนตัว

บทสรุป

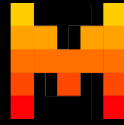
Digital Footprint เป็นเรื่องที่คนทุกคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตควรใส่ใจ เพราะทุกกิจกรรมออนไลน์สามารถทิ้งร่องรอยที่ส่งผลต่อชีวิตในอนาคตได้ การตระหนักถึงความรับผิดชอบและการดูแลจัดการร่องรอยดิจิทัลอย่างถูกต้อง จะช่วยสร้างอนาคตที่ปลอดภัย มั่นคง ปราศจากความเสี่ยงทางออนไลน์ ๕

อ้างอิง

- Norton, "What is Digital Footprint?"
- Kaspersky, "Tips for Protecting Your Digital Footprint"
- Internet Society, "Managing Your Digital Footprint"

การศึกษา
รอบทิศ

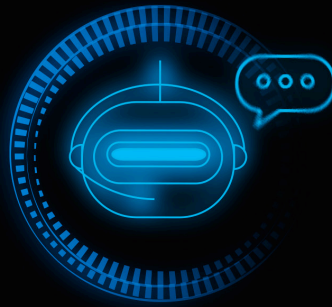
6G

11:15 am

75%

CHATBOT

Hi!
I am your personal chatbot.
How can I help you?

Touch to speak

Chatbot

เร่งการศึกษารวดหน้า หากประยุกต์ใช้เหมาะสม

หนึ่งในเทคโนโลยี AI ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการศึกษาในหลากหลายบทบาท
เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและยกระดับประสบการณ์การเรียนรู้
ของนักเรียนในยุคดิจิทัล

เรื่อง ปรีดา ชัยนาจิต

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลให้การศึกษาในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงและสามารถปรับได้ตามความต้องการของผู้เรียน Chatbot เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่นำเทคโนโลยี AI มาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอน พร้อมทั้งยกระดับประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ บทความนี้จะนำเสนอความสามารถของ Chatbot การนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน รวมไปถึงความท้าทายในอนาคต

ความสามารถและบทบาทของ Chatbot ในการศึกษา

Chatbot เพื่อการศึกษา คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อาศัยปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยนักเรียนและคณะอาจารย์ในเรื่องการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการจำลองประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน จัดทำเนื้อหาการเรียนการสอนเฉพาะบุคคลไปจนถึงปรับตัวตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคน ขณะเดียวกัน Chatbot สามารถจัดทำข้อสอบย่อย แบบฝึกหัด และเกมเพื่อการศึกษา เพื่อทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ น่าสนใจมากขึ้น

นอกจากการจัดทำบททดสอบย่อยแล้ว Chatbot ยังสามารถทำหน้าที่ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถให้คำอธิบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับคำตอบที่ผิดในทันที ทำให้

นักเรียนสามารถเข้าใจข้อผิดพลาดและเรียนรู้ได้ทันที อีกทั้งยังสามารถปรับระดับความยากง่ายของคำถามให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปในทิศทางที่ตรงกับระดับความเข้าใจของนักเรียนแต่ละคนมากขึ้น

ตัวอย่างการใช้งาน Chatbot ในการศึกษา

การใช้งาน Chatbot ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ในภาคการศึกษามีดังนี้

ทำหน้าที่เป็นครูผู้ช่วยสอน Chatbot สามารถแบ่งเบาภาระของครูอาจารย์ด้วยการจัดการทดลองสอบ จัดลำดับผลการสอบ อีกทั้งสามารถติดตามความคืบหน้าของงานที่มอบหมายทำให้ช่วยลดภาระอย่างสมเหตุสมผล และก่อให้เกิดผลลัพธ์

รับฟังความเห็นของนักเรียน การพบและรับฟังความเห็นนักเรียนแต่ละคนเป็นจำนวนหลายพันหลายหมื่นคนเป็นเรื่องทำได้ยาก ตรงนี้เองสถาบันการศึกษาสามารถออกแบบ Chatbot เพื่อพูดคุยและรับฟังความเห็นอย่างเป็นกันเอง การใส่คำถามชั้นนำเข้าไปยังช่วยให้ได้รับความคิดเห็นที่ชัดเจนมากขึ้น และนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

การปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน Chatbot เป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพในการช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับข้อมูลหลักสูตร กิจกรรม หรือเนื้อหาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากสามารถติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ไปจนถึงแจ้งข่าวสารผ่านข้อความและการให้ข้อเสนอแนะเฉพาะบุคคล นอกจากนี้ยังสามารถช่วยนักเรียนและผู้ปกครองในการตัดสินใจสมัครเรียน

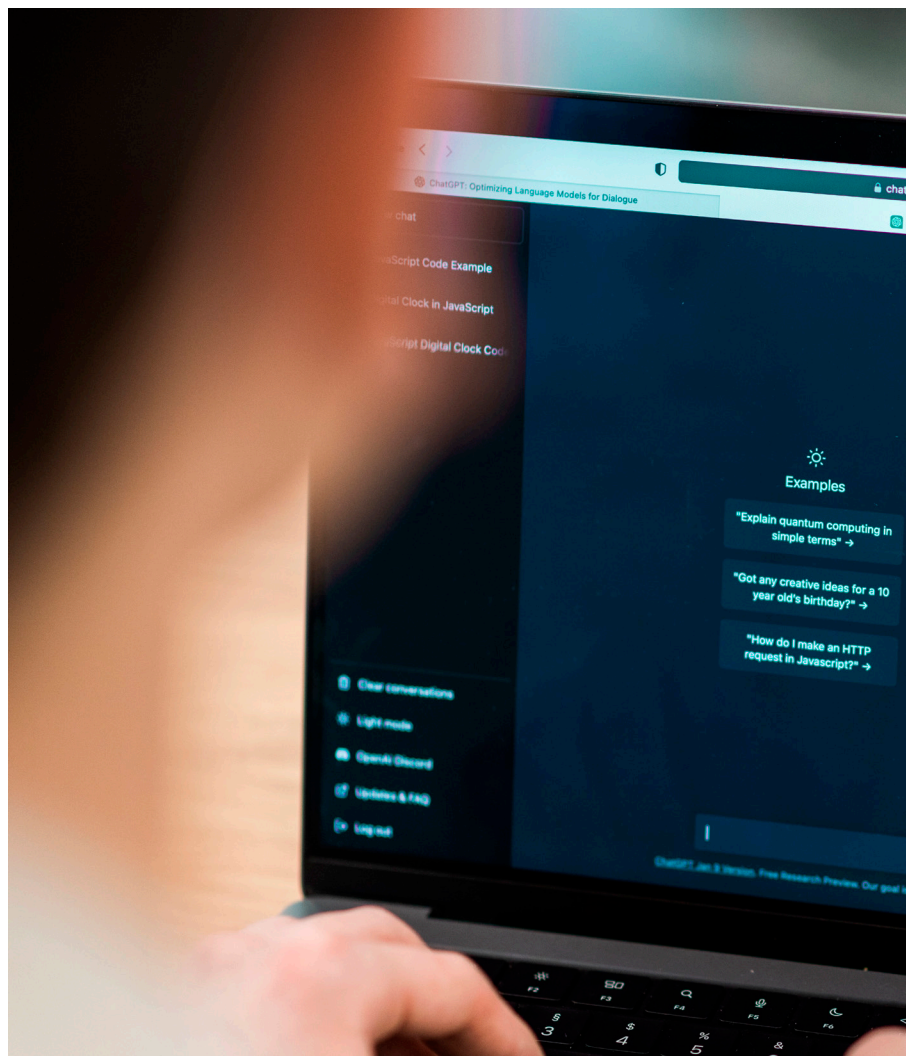
การแนะนำคอร์สเรียน Chatbot อาศัย AI และ Machine Learning ในการให้คำแนะนำที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลอย่างถูกที่ถูกเวลา สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคน

อำนวยความสะดวกการสมัครเข้าเรียน Chatbot สามารถให้คำแนะนำนักเรียนในกระบวนการสมัครเข้าเรียน ยิ่งทำได้ราบรื่นและรวดเร็ว โอกาสสมัครเข้าเรียนก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรื่องสอบเข้า ติดตามผลการสอบ ไปจนถึงจัดทำรายชื่อผู้สอบผ่านและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องทั้งหมดผ่าน Chatbot

การจัดการตารางเรียน เนื่องจากแต่ละคอร์สเรียนมีตารางเวลาและระยะเวลาแตกต่างกัน กินเวลา 1 สัปดาห์ หรือ 1-2 เดือน ขณะที่บางรายไม่สามารถเข้าเรียนสม่ำเสมอ จึงเลือกเรียนคอร์สที่จบไวกว่า ด้วยเหตุนี้ การจัดการตารางเรียนอย่างเป็นระบบจึงสำคัญ เพื่อทราบกำหนดเวลาและตารางเวลาว่างของครูผู้สอน

การสอบและการประเมินคอร์สเรียน Chatbot ที่ขับเคลื่อนด้วย AI สามารถเข้าถึงข้อมูลการสอบและคำตอบของนักเรียนได้โดยอัตโนมัติ จึงสามารถวางแผน จัดทำบททดสอบออนไลน์ และทำการตรวจข้อสอบโดยอัตโนมัติ ทำให้ครูสามารถเติมข้อมูลลงในตารางคะแนนได้อย่างรวดเร็ว และจัดทำรายงานความก้าวหน้าเป็นประจำ

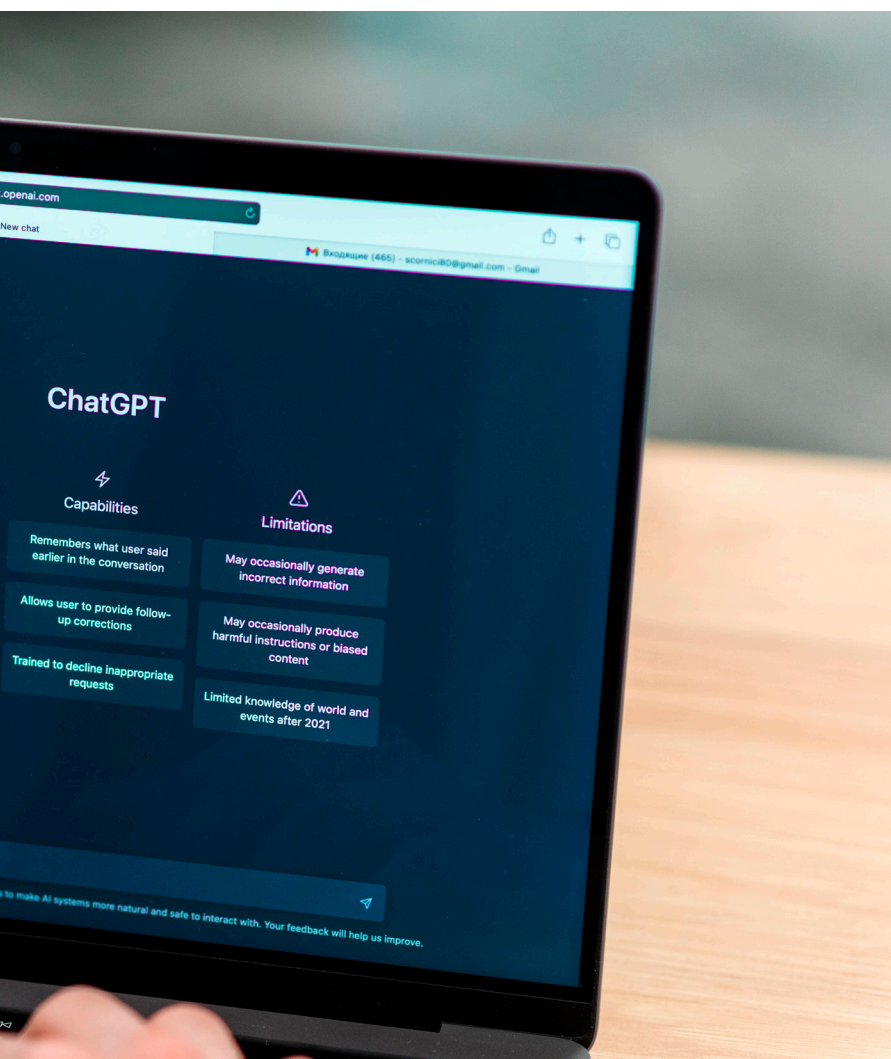
การประเมินความรู้สึกของนักเรียน Chatbot ที่ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งการรับฟังคำถาม ข้อสงสัย และความคิดเห็นของนักเรียน จะมีความสามารถทำความเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงความต้องการของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ครูและอาจารย์

สามารถใช้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอารมณ์และระดับความเข้าใจของนักเรียนแต่ละคน โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่าคนอื่น เป็นต้น

ประโยชน์ของการใช้ Chatbot ในการศึกษา

Chatbot นับว่ามีประโยชน์ต่อการศึกษาในหลากหลายมิติ ตั้งแต่ช่วยให้นักเรียนได้รับคำตอบหรือความคิดเห็นได้ในทันที ซึ่งช่วยเร่งกระบวนการเรียนรู้และทำให้นักเรียนไม่ต้องรอคอยคำตอบจากครูผู้สอนจึงช่วยอำนวยความสะดวกได้อย่างมากในกระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยประเมินระดับความเข้าใจของนักเรียนต่อหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งนำไปสู่การจัดทำเนื้อหาการเรียนการสอนที่สามารถปรับเปลี่ยนและปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ไปจนถึงช่วยให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

Chatbot มีประโยชน์ต่อการศึกษ
ในหลากหลายมิติ ตั้งแต่ช่วยให้
นักเรียนได้รับคำตอบหรือความคิดเห็น
ได้ในทันที อีกทั้งยังช่วยประเมิน
ระดับความเข้าใจของนักเรียนต่อ
หัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง นำไปสู่การจัดทำเนื้อหา
การเรียนการสอนที่สามารถ
ปรับเปลี่ยนและปรับให้เหมาะสม
กับนักเรียนแต่ละคน ไปจนถึงช่วยให้
นักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

กว่าการติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอน ไม่ว่าจะเป็น
การตอบอีเมลแบบอัตโนมัติ หรือการใช้ Chatbot
เพื่อตอบคำถามที่พบบ่อย เพื่อให้คำตอบเรื่องทั่วไป
ในมิติต่าง ๆ

ความท้าทายในการใช้ Chatbot

การประยุกต์ใช้ Chatbot ในภาคการศึกษา
มีประเด็นท้าทายในมิติความเป็นส่วนตัวและ
ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากบางข้อมูล
ที่ Chatbot ได้รับอาจเป็นข้อมูลความลับที่มี
ความอ่อนไหวต่อเจ้าของข้อมูล ขณะเดียวกัน ยังมี
ในเรื่องของประเด็นการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิด
ด้วยการขโมยคัดลอกผลงาน (Plagiarism) และ
การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง (Misinformation)
จากข้อความที่ Chatbot จัดทำขึ้นมาอีกด้วย

แนวทางการพัฒนา Chatbot เพื่อการศึกษาในอนาคต

ในอนาคต เป็นที่คาดการณ์ว่า Chatbot เพื่อ
การศึกษาจะยิ่งมีความซับซ้อนและผนวกรวม
เข้ากับระบบการศึกษามากขึ้น เช่น ผนวกรวม
เข้ากับเทคโนโลยีความจริงเสมือน (Virtual Reality)
ความจริงเสริม (Augmented Reality) ไปจนถึง
หนังสือเรียนแบบตอบโต้และเครื่องมือบริหารจัดการ
คอร์สเรียนออนไลน์ นอกจากนี้ ในระดับอุดมศึกษา
Chatbot ยังมีศักยภาพในการช่วยเหลือนักศึกษา
ในเส้นทางมหาวิทยาลัย สร้างประสบการณ์การเรียนรู้
เฉพาะบุคคล แบ่งเบาภาระงานธุรการ ช่วยเหลือ
ในการเขียนงานวิจัย ไปจนถึงนำเสนอข้อมูลเชิงลึก
เพื่อการพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง

Chatbot เพื่อการศึกษา นับเป็นเทคโนโลยีใหม่
ที่มีศักยภาพมากมายและจำเป็นต้องมีแบบแผน
ในการนำมาประยุกต์ใช้งานอย่างเหมาะสม รวมทั้ง
มีมาตรการเชิงรุกในการรับมือประเด็นด้านศีลธรรม
กำหนดแนวทางการใช้งานอย่างมีความรับผิดชอบ
เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
ประสิทธิผลอย่างทั่วถึงและส่งเสริมนวัตกรรม 🌐

อ้างอิง

- <https://www.leadsquared.com/industries/education/chatbot-for-education/>

Brain-Based Learning

เคล็ดลับกระตุ้น สมองสู่การเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ

เมื่อการเรียนรู้ไม่ใช่แค่การจดจำ
การเข้าใจวิธีการทำงานของสมองจึงเป็น
กุญแจสำคัญที่ปลดล็อกศักยภาพการเรียนรู้
ให้พร้อมสร้างเส้นทางสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน
ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เรื่อง บุษบง รักชากรทรัพย์

เพราะความรู้และเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน
มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้
การศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแค่การถ่ายทอด
ข้อมูล แต่ยังต้องเข้าใจวิธีการเรียนรู้
ของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง แนวคิด Brain-Based
Learning (BBL) จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อช่วยครู
และผู้สอนออกแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อ
ธรรมชาติของสมอง ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้
อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Brain-Based Learning คืออะไร?

Brain-Based Learning คือ แนวทาง
การสอนที่ใช้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของ
สมองมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น
การรับรู้ การจดจำ และการวิเคราะห์ ครูผู้สอน
จะออกแบบกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นสมองโดยตรง
ผ่านประสบการณ์ที่เหมาะสมและสร้างแรงจูงใจ
ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียนรู้

3 หลักการสำคัญของ Brain-Based Learning

1. **สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม** สมอง
ตอบสนองได้ดีในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
และเต็มไปด้วยพลังบวก เช่น การจัดห้องเรียนให้สว่าง
อากาศถ่ายเทสะดวก และการใช้ดนตรีเพื่อสร้าง
บรรยากาศผ่อนคลาย

2. **การเรียนรู้เชิงประสบการณ์** การเรียนรู้
ผ่านประสบการณ์ตรงช่วยกระตุ้นการเชื่อมโยง
ของสมอง เช่น การทดลองวิทยาศาสตร์หรือการเรียนรู้
ผ่านโครงการที่ผู้เรียนได้ลงมือทำจริง

3. **กระตุ้นสมองด้วยกิจกรรมหลากหลาย**
สมองของมนุษย์มีการประมวลผลแบบหลากหลาย
การใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสลับการพูด
การเขียน และการเคลื่อนไหว จะช่วยกระตุ้นสมอง
ทั้งสองซีกให้ทำงานอย่างสมดุล

การนำ Brain-Based Learning ไปใช้งานในห้องเรียน

ครูสามารถนำ Brain-Based Learning
ไปปรับใช้ได้หลากหลายวิธีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ดังนี้

1. **การใช้เกมการศึกษา** การใช้เกมตอบคำถาม
หรือเกมทายคำช่วยกระตุ้นความสนใจและการจดจำ
เนื่องจากเกมสามารถสร้างความตื่นเต้นและกระตุ้น
สมองในการคิดวิเคราะห์ และยังสามารถส่งเสริม
การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารระหว่างผู้เรียนได้ดี

2. **การใช้เทคโนโลยีเสริมการเรียนรู้** การใช้
แอปพลิเคชันหรือเครื่องมือออนไลน์ที่สามารถช่วย
ในการสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การใช้โปรแกรม
หรือเกมการศึกษาที่ช่วยฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์
ภาษา หรือวิทยาศาสตร์ ในรูปแบบที่น่าสนใจ
และมีการตอบสนองทันที ช่วยให้ผู้เรียน
ได้รับการกระตุ้นในหลายมิติ

3. การทำงานกลุ่มและการอภิปราย การให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มหรือทีมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือทำโปรเจกต์ร่วมกัน ไม่เพียงแต่ช่วยกระตุ้นสมองในการใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ แต่ยังเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การฟัง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสมองของมนุษย์จะมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ ๆ กับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ทำให้เกิดความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

4. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้จากการทดลองหรือกิจกรรมจริง เช่น การทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การออกไปศึกษาธรรมชาติ หรือการเยี่ยมชมสถานที่เรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้สมองเกิดการกระตุ้นการทำงานในการเชื่อมโยงข้อมูล ที่ได้รับเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ และทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจลึกซึ้งในเนื้อหาที่เรียน

5. การใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) การรวมการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และออนไลน์ โดยใช้คลิปปวีดีโอ การบรรยายออนไลน์ หรือการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นสมองให้สามารถประมวลผลและเชื่อมโยงข้อมูลในหลายรูปแบบ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ในแบบที่ตนเองถนัด

ดังนั้น การนำ Brain-Based Learning ไปใช้ในห้องเรียนจะทำให้การเรียนการสอนมีความหลากหลาย และสอดคล้องกับธรรมชาติการทำงานของสมองมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยการนำไปปฏิบัติในห้องเรียนสามารถทำได้หลากหลายวิธี ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของ

ผู้เรียนได้ด้วย การนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ เช่น การให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันในกลุ่ม หรือการใช้เทคโนโลยีช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย จะช่วยกระตุ้นสมองทั้งสองซีกให้ทำงานได้อย่างสมดุล อีกทั้งการใช้การสอนที่เน้นการทดลองหรือการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงได้ดีขึ้น ทั้งนี้ การออกแบบการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ Brain-Based Learning เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละบุคคล 🌱

อ้างอิง

- Jensen, E. (2008). Brain-Based Learning: The New Paradigm of Teaching.
- Caine, R. N., & Caine, G. (1994). Making Connections: Teaching and the Human Brain.
- Sousa, D. A. (2011). How the Brain Learns.

เคล็ดลับกระตุ้นสมองเพื่อการเรียนรู้

- เตรียมสมองให้พร้อมก่อนเริ่มเรียน: การทำสมาธิ หรือการยืดเส้นยืดสายก่อนเริ่มบทเรียนช่วยเพิ่มสมาธิและความพร้อมของผู้เรียน
- แบ่งเวลาเรียนให้เหมาะสม: งานวิจัยชี้ว่าสมองมีช่วงที่พร้อมเรียนรู้มากที่สุด เช่น ช่วงเช้า และช่วงบ่ายต้น ๆ การวางแผนตารางเรียนในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้
- สร้างแรงจูงใจผ่านอารมณ์: การเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจหรือการสร้างสถานการณ์ที่กระตุ้นความรู้สึกสามารถทำให้สมองจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

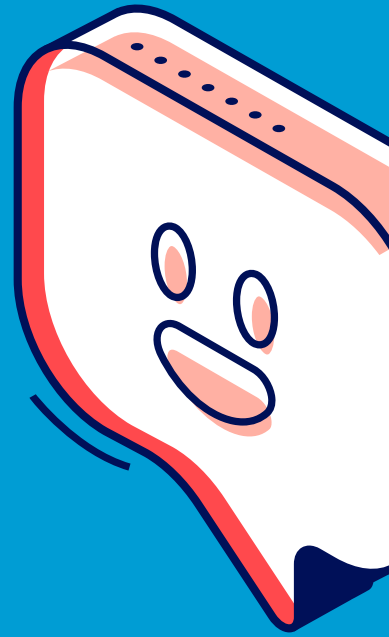
Digital Diet

ในยุคดิจิทัล ชีวิตต้องบาลานซ์

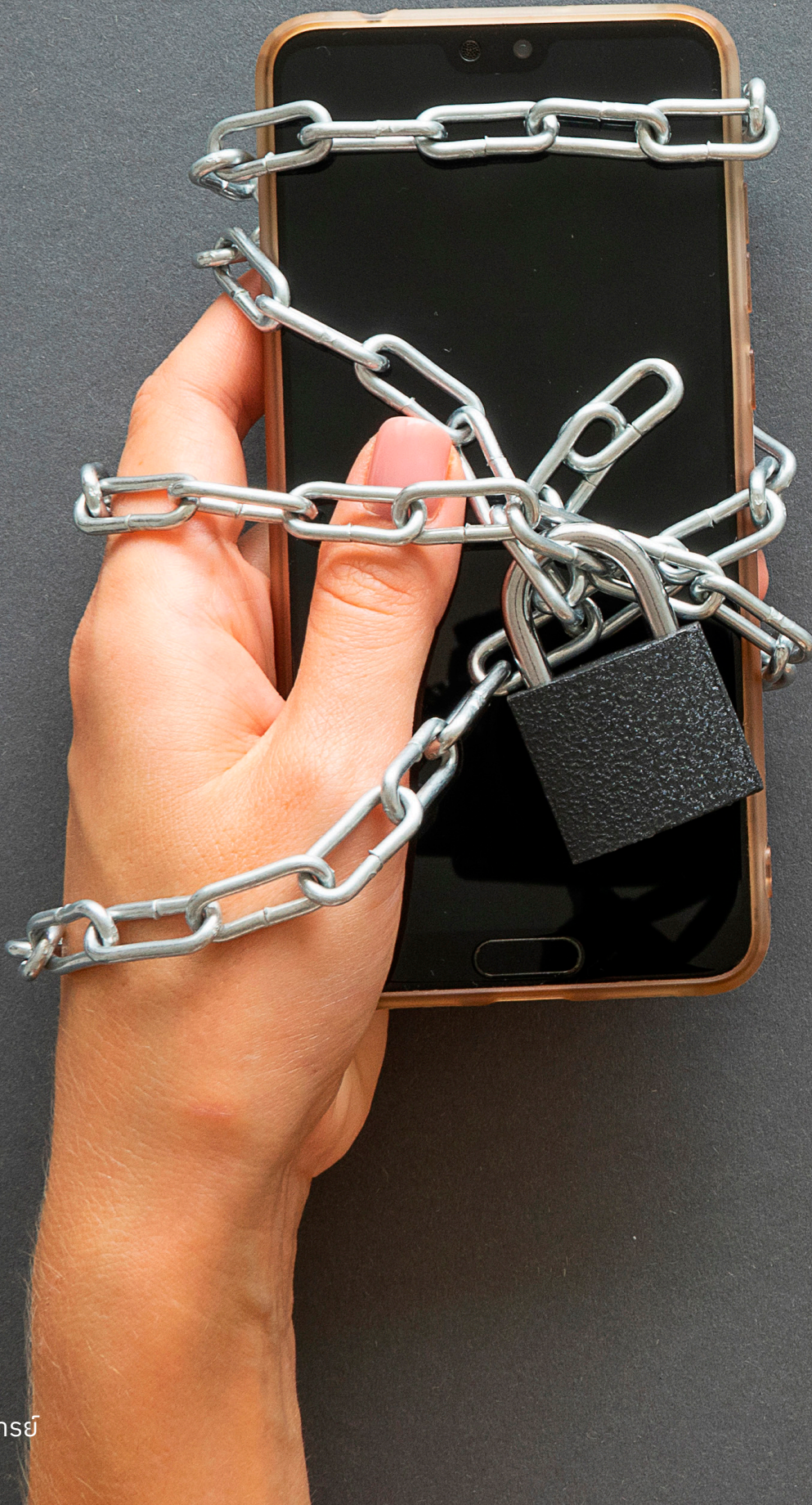
ถ้าเปรียบ “สื่อดิจิทัล” เสมือน “อาหาร” ก็ต้องบริโภคอย่างมีสติ และเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย เช่น การควบคุมเนื้อหาที่เราเสพ หรือการจำกัดเวลาในการท่องโลกออนไลน์ ซึ่งไม่ใช่การหักดิบเลิกใช้อินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีทั้งหมดทันที

เรื่อง งามกัศน์ สุทธิประภา

Kากนี่ย้อนกลับไป คุณจำได้หรือไม่ว่าคุณหยิบจับมือถือหรือมองหน้าจอครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่ หรือคุณสามารถวางมือถือ ไม่สนใจสื่อดิจิทัลได้นานแค่ไหน เพราะจากโครงการศึกษา Thailand Digital Outlook ประจำปี 2567 เผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าคนไทยใช้งานอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 9 ชั่วโมง 20 นาทีต่อวัน หรือบางคนอาจมากกว่านั้น อีกทั้งยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยิ่งไปกว่านั้น มีคนจำนวนมากไม่สบายใจเมื่อใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้ คุณคือหนึ่งในนั้นหรือเปล่า?

ปิดเพื่อเปิด ปิดการเชื่อมต่อกับโลกไร้สาย ลองเชื่อมต่อกับโลกความเป็นจริง รอบตัวดูบ้าง พูดคุยกับคนรอบข้างและพัฒนาความสัมพันธ์ที่จับต้องได้ การใช้เวลากับคนรอบข้าง คนในครอบครัวมากยิ่งขึ้น จะทำให้สามารถพัฒนาความรักและความเข้าใจกับคนใกล้ตัวได้มากขึ้น

ทำไมต้อง Digital Diet

ในยุคที่สมาร์ตโฟนมีราคาจับต้องได้ คนจำนวนมากก็กระโจนเข้าไปในโลกออนไลน์ ซึ่งมีแพลตฟอร์มหลากหลายจากคนดูกลายเป็นคอนเทนต์ครีเอเตอร์ก็มีคอนเทนต์ดี ๆ มีเยอะ แต่ที่ไม่ดีก็มีมาก การจับหน้าจอท่องโลกออนไลน์เป็นเวลานานไม่เว้นเวลานอน โถ สไลด์ สองเป็นการขโมยเวลาจากชีวิตเราไปมาก ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับปัญหาสุขภาพจิตและสมอง อาจทำให้เรามากเกิดความรู้สึกเชิงลบได้บ่อยครั้ง เช่น เวลาที่เราท้อโซเซเสียจากที่ไม่คิดอะไร ก็รู้สึกเครียด ไม่พอใจ เมื่อต้องเจอกับเนื้อหาที่ไม่ตรงกับความคิดของเราหรือเกิดความรู้สึกฟุ้งซ่าน กังวลว่าชีวิตตัวเองไม่ดีพอ ประสบความสำเร็จไม่มากพอ เมื่อเห็นความสำเร็จของคนที่อยู่ในโลกออนไลน์ หรือแม้กระทั่งหงุดหงิดเมื่อหาโทรศัพท์มือถือไม่เจอหรือลืมพกติดตัวมา มากไปกว่านั้นอาจเกิดการเสพติดหน้าจอ การแยกตัวออกจากสังคม การรู้คิดที่แย่งและการรบกวนการนอน บางคนสุขทุกข์อ่อนไหวไปกับคอนเทนต์ที่เสพจากสื่อดิจิทัล ฉะนั้นการกำหนดเวลาใช้สื่อดิจิทัลให้เหมาะสมและเลือกเนื้อหาที่มีคุณภาพ จะส่งผลดีต่อทั้งร่างกายและจิตใจ

Digital Diet ความสำคัญอยู่ที่ใจ

แนะนำเคล็ดลับง่าย ๆ ที่อาจทำยาก แต่เราสามารถทำได้ถ้าใจของเราเข้มแข็งพอ

1. การหยุดท่องโลกออนไลน์บ้างในแต่ละวันเพื่อให้เราได้มีเวลาในการอยู่กับตัวเอง กับครอบครัว คนใกล้ชิด พักสมองจากเนื้อหาบนโลกออนไลน์ อย่างน้อยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง แค่นี้ก็ทำให้เราได้รีเฟรชพร้อมเริ่มต้นใหม่ในทุกวัน ก่อนอื่นสำรวจตัวเองก่อนว่าหยิบจับมือถือบ่อยแค่ไหน ต้องตั้งใจลดเวลาเหล่านั้นลง ปิดเสียง ปิดข้อความ ปิดการมองเห็นในแอปพลิเคชันต่าง ๆ แล้วหากิจกรรมอื่นทำแทน บางจังหวะไม่ต้องดูมือถือก็ได้ เช่น ตอนกินข้าว ขับรถ นั่งรถ หรือช่วงก่อนนอน ก็ไม่ควรนำมือถือขึ้นบนเตียง

2. Digital Detox หาช่วงเวลาที่เราวางมือถือหากิจกรรมอื่นทำแทนการท่องโลกออนไลน์ เช่น ใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัลในวันทำงาน 5 วัน แล้วหากิจกรรมอื่นทำในวันหยุด 2 วันที่เหลือ (5:2 Digital Diet) หรือในหนึ่งสัปดาห์ควรมหากิจกรรมอื่นมาทดแทนกิจกรรมออนไลน์ให้ได้รวมกันอย่างน้อย 48 ชั่วโมง

ปิดเพื่อเปิด ปิดการเชื่อมต่อกับโลกไร้สาย ลองเชื่อมต่อกับโลกความเป็นจริงรอบตัวดูบ้าง พูดคุยกับคนรอบข้างและพัฒนาความสัมพันธ์ที่จับต้องได้จริง ๆ การใช้เวลากับคนรอบข้าง คนในครอบครัวมากยิ่งขึ้น จะทำให้สามารถพัฒนาความรักและความเข้าใจกับคนใกล้ตัวได้มากขึ้น ลองปล่อยมือจากหน้าจอเปลี่ยนมาจับมือคนข้าง ๆ ไม่เพียงแต่จะเป็นการสานสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด แต่ยังคืนสมดุลทุกมิติให้กับชีวิตจริงอีกด้วย

เป็นที่ทราบกันดีว่าสื่อดิจิทัลมีประโยชน์มากมาย เพราะฉะนั้น ย้ำว่า Digital Diet ไม่ใช่การเลิกใช้อินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีทั้งหมด แต่เป็นการบริหารเวลา และพฤติกรรมการใช้งานที่ต้องเน้นเลือกเนื้อหาให้เหมาะสม ซึ่งหากเราสามารถปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง สื่อดิจิทัลและโลกออนไลน์จะกลายเป็นพื้นที่แห่งความสุข และเป็นช่องทางในการผ่อนคลายอย่างแท้จริง 🌱

อ้างอิง

- <https://circledna.com/blog/what-is-a-digital-diet-and-what-are-the-benefits/?srsltid=AfmBOorvJLImcUSKtPuOUMAZ82pbUrT-TFhl-4XT-bxII-i68MPKuEzI>
- <https://circledna.com/blog/what-is-a-digital-diet-and-what-are-the-benefits/?srsltid=AfmBOorvJLImcUSKtPuOUMAZ82pbUrT-TFhl-4XTbXII-i68MPKuEzI>
- <https://aeebeze.com/>
- <https://tdo.onde.go.th/>

DIGITAL LEADERSHIP

ความท้าทายและโอกาสสำหรับผู้บริหารการศึกษาไทย

โลกดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกำลังท้าทายรูปแบบการบริหารการศึกษาแบบดั้งเดิม ผู้นำการศึกษาจึงต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล

เรื่อง วราภา ไทยประเสริฐ

เทคโนโลยีเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ระบบการศึกษาของไทยจึงต้องเร่งปรับตัวให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงคือ ผู้บริหารการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อพาสถาบันการศึกษาให้ก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญได้อย่างมั่นคง และต้องมองหาโอกาสใหม่ๆ เพื่อยกระดับระบบการศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21

ความสำคัญของการเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อทุกมิติของการศึกษา ตั้งแต่การเรียนการสอน การบริหารจัดการ ไปจนถึงการพัฒนาบุคลากรที่ต้องเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับนวัตกรรมใหม่ๆ ผู้นำการศึกษาจึงต้องเรียนรู้ เข้าใจ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสำหรับโลกอนาคต

ทักษะสำคัญของผู้นำในยุคดิจิทัล

ทักษะการใช้เทคโนโลยี AI และดิจิทัล

- ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการบริหารการศึกษา
- การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการตัดสินใจ
- การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์

ทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลง

- การสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- การบริหารทีมแบบยืดหยุ่น
- การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม

ทักษะการสื่อสารดิจิทัล

- การสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล
- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือออนไลน์
- การบริหารภาพลักษณ์องค์กรบนโลกดิจิทัล

ความท้าทายของผู้นำในยุคดิจิทัล

การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็ว เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะ AI และระบบอัตโนมัติ ผู้นำต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและประเมินได้ว่าเทคโนโลยีใดเหมาะสมกับองค์กร รวมถึงต้องวางแผนการปรับตัวขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร
ความแตกต่างของทักษะดิจิทัลระหว่างบุคลากร
รุ่นเก่าและรุ่นใหม่เป็นความท้าทายสำคัญในองค์กร
ผู้นำต้องออกแบบโปรแกรมพัฒนาบุคลากร
ที่มีความเหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม และควรมีการสร้าง
ระบบพี่เลี้ยงที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้
และประสบการณ์ระหว่างกัน

**การรักษาสมดุลระหว่างเทคโนโลยีและ
มนุษยสัมพันธ์** ในยุคที่เครื่องมือดิจิทัลมีบทบาท
สำคัญในการสื่อสาร ผู้นำจึงต้องรักษาความสัมพันธ์
ระหว่างบุคลากร และสร้างวัฒนธรรมการทำงาน
ที่ผสมผสานกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีกับ
การมีปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว

การบริหารงบประมาณด้านเทคโนโลยี
การลงทุนด้านเทคโนโลยีมีต้นทุนสูงทั้งในแง่ของ
ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และการฝึกอบรม ผู้นำต้อง
วางแผนงบประมาณอย่างรอบคอบ รวมไปถึง
การพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน และจัดลำดับ
ความสำคัญของโครงการต่าง ๆ

การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ภัยคุกคาม
ทางไซเบอร์มีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้นำต้องให้
ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
องค์กร ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนและบุคลากร
รวมถึงการสร้างตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย
ไซเบอร์ให้กับทุกคนในองค์กร

เนื่องจากเทคโนโลยีมีการพัฒนา
อย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะ AI และระบบ
อัตโนมัติ ผู้นำต้องติดตามการเปลี่ยนแปลง
อย่างต่อเนื่องและประเมินได้ว่าเทคโนโลยีใด
เหมาะสมกับองค์กร รวมถึงต้องวางแผน
การปรับตัวขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการพัฒนาทักษะ

การพัฒนาตนเอง

- เข้าร่วมหลักสูตรอบรมด้านดิจิทัล และ AI ศึกษาหลักสูตรที่เน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษา เช่น ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน การบริหารทรัพยากรการศึกษา
- ติดตามแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เข้าร่วมการประชุมและสัมมนาด้านเทคโนโลยีการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
- ฝึกใช้เครื่องมือดิจิทัลใหม่ ๆ ทดลองใช้เครื่องมือบริหารจัดการ แพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การพัฒนาองค์กร

- สร้างทีมที่มีทักษะหลากหลาย รวบรวมบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญต่างกัน ทั้งด้านการสอน เทคโนโลยี การบริหาร และการวิจัย เพื่อสร้างทีมที่เข้มแข็ง

- ส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้รางวัลและยกย่องผู้ที่มีเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล วางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์ดิจิทัล ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนและการบริหาร

การสร้างเครือข่าย

- ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาชั้นนำ สร้างความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร แลกเปลี่ยนทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้นำดิจิทัล เข้าร่วมชุมชนผู้บริหารการศึกษา แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีและเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น

- **เข้าร่วมเครือข่ายนวัตกรรมการศึกษา** เชื่อมโยงกับเครือข่ายผู้พัฒนานวัตกรรม การศึกษา สตาร์ทอัปด้านเทคโนโลยีการศึกษา และองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาการศึกษา

กรณีศึกษาผู้นำที่ประสบความสำเร็จ

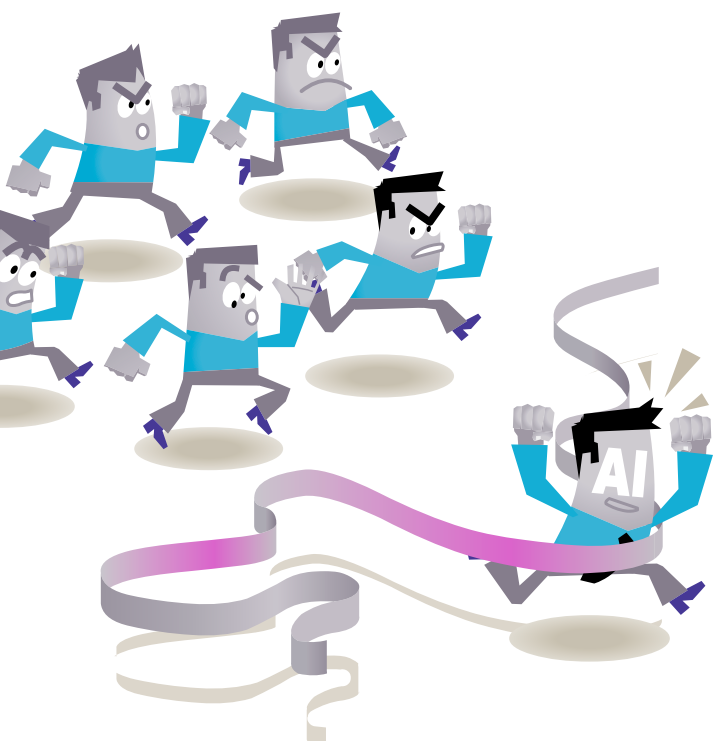
- **Satya Nadella - CEO of Microsoft** ภายใต้นำของ Nadella Microsoft ได้ปรับเปลี่ยนจากบริษัทซอฟต์แวร์ดั้งเดิม สู่ผู้นำด้าน Cloud Computing และ AI โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ต่อเนื่องและการทำงานร่วมกัน นำเสนอโซลูชัน ด้านการศึกษาที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ยุคใหม่
- **Zhang Yiming - ผู้ก่อตั้ง ByteDance** สร้างความสำเร็จผ่านการผสมผสานเทคโนโลยี AI กับความเข้าใจพฤติกรรมผู้ใช้ดิจิทัล พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ คนรุ่นใหม่

การเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลไม่ใช่เพียงการก้าวให้ทัน เทคโนโลยี แต่คือการผสมผสานศาสตร์และศิลป์ของการบริหารเข้ากับโอกาสที่เทคโนโลยีมอบให้เท่านั้น

แต่ผู้บริหารการศึกษาไทยจะต้องเป็นทั้งผู้เรียนรู้ ตลอดชีวิตและผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยไม่ลืมว่า เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อม สำหรับโลกอนาคตการเปลี่ยนแปลงอาจท้าทายด้วย วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และความมุ่งมั่นที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง ผู้นำ การศึกษาไทยจะสามารถนำพาองค์กรและบุคลากร ก้าวสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน 🌱

อ้างอิง

- World Economic Forum. (2023). The Future of Jobs Report 2023. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023/>
- McKinsey & Company. (2023). The State of AI in Education 2023. <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai-in-2023-generative-ais-breakout-year>
- Harvard Business Review. (2023). Digital Leadership in Education. <https://www.harvardbusiness.org/leadership-learning-insights/global-leadership-development-study/>
- OECD. (2023). Education at a Glance 2023: Digital Transformation in Education. https://www.oecd.org/en/publications/2023/09/education-at-a-glance-2023_581c9602.html

จากผลสำรวจผู้บริหาร การศึกษาทั่วโลกพบว่า

76%

เห็นว่าทักษะการใช้ AI เป็นทักษะ จำเป็นสำหรับผู้บริหารในทศวรรษ 2020
(McKinsey Education Report, 2023)

BIG DATA

พลิกโฉมการเรียนรู้ ด้วยข้อมูลมหาศาล

เขียน ปรีดา ชัยนาจิตร

รู้จักกับการใช้ข้อมูลจำนวนมหาศาลจากหลักสูตรออนไลน์และกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนประเมินความสามารถและผลการเรียนของนักเรียน ให้คำแนะนำในทันที ตลอดจนระบุรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก

การที่ข้อมูลมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจและการพัฒนาทุกภาคส่วน การนำ Big Data มาใช้ในวงการศึกษากำลังเป็นหนึ่งในประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ด้วยศักยภาพในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลจำนวนมหาศาลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้และความต้องการของนักเรียน การบูรณาการเทคโนโลยีนี้ไม่ได้เพียงเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการบริหารจัดการศึกษา แต่ยังสามารถยกระดับศักยภาพของนักเรียนและสร้างแนวทางพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต

ความหมายและบทบาทของ Big Data ในการศึกษา

โดยทั่วไป ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมหาศาล (Volume) ประกอบด้วย ข้อมูลจากหลากหลายแหล่งข้อมูลและข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเหล่านั้นล้วนแตกต่างกันทั้งที่แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง (Variety) และข้อมูลเหล่านี้จะต้องมีการเพิ่มเติม

และอัปเดตอย่างต่อเนื่อง (Velocity) และนำไฟล์ข้อมูลที่จะจัดกระจายมาเชื่อมโยงปะติดปะต่อกัน จนกลายเป็น Big Data ดังนั้น ในภาคการศึกษา Big Data สามารถเก็บรวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจากนักเรียนหรือครูโดยตรง (เช่น ประวัตินักเรียน ผลการประเมินหรือการสอบ บันทึกการเข้าเรียน การปฏิสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์) จากระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) และระบบการจัดการเรียนการสอน (เช่น ข้อมูลการเข้าใช้งาน) รวมถึงข้อมูลจากแหล่งภายนอก (เช่น ฐานข้อมูลระดับประเทศ) เพื่อนำมาวิเคราะห์และพัฒนาการศึกษาอย่างแม่นยำ

ข้อมูลขนาดใหญ่ในภาคการศึกษาสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกตั้งแต่ความสามารถของนักเรียน กระบวนการเรียนการสอนที่เฉพาะเจาะจง การคาดการณ์ผลการเรียน ไปจนถึงจัดทำมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้ Big Data ยังสามารถวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียน ระยะเวลาในการตอบสนอง ตลอดจนยกระดับผลงานทางวิชาการ นอกจากนี้ ข้อมูลมหาศาลยังช่วยตอบสนองกระแสความต้องการการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) เพิ่มการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนและนำไปสู่การตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลในบริบทของสถาบันต่าง ๆ

วิธีวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนด้วย Big Data

การวิเคราะห์ Big Data มีประโยชน์ต่อการประเมินรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการติดตามพัฒนาการของนักเรียน ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ พฤติกรรมการเรียนรู้ และแรงกระตุ้น เพื่อให้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาสามารถบ่งชี้รูปแบบที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียนได้ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่านักเรียนมีปัญหากับการทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีใดเฉพาะเจาะจงหรือไม่ หรือถนัดในด้านใดด้านหนึ่งอย่างโดดเด่นบ้าง ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือแบบพุ่งเป้าเพื่อยกระดับความใส่ใจในบทเรียนและผลการเรียน

การวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนจากข้อมูลจำนวนมากยังช่วยโรงเรียนในการจัดทำแนวทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคลตามจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน ขณะเดียวกัน Big Data สามารถนำไปใช้สร้างการประเมินแบบยืดหยุ่น (Adaptive Assessment) ที่ปรับเปลี่ยนตามการตอบสนองของนักเรียน ทำให้ทราบผลลัพธ์แบบเรียลไทม์ และวัดระดับความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ

นอกจากนี้ เมื่อทราบความสามารถและความต้องการของนักเรียน Big Data ยังนำมาใช้ในการออกแบบระบบกวดวิชาอัจฉริยะแบบตอบโต้ (Tutoring System) ที่ปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกันได้อีกด้วย

ประโยชน์ของการใช้ Big Data วิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน

ข้อมูลขนาดใหญ่มีประโยชน์ต่อการนำมาวิเคราะห์และพัฒนาความสามารถของนักเรียนในมิติดังนี้

การปรับการศึกษาให้ตอบโจทย์เฉพาะบุคคล การใช้ข้อมูลวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน นำไปสู่การส่งมอบการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล โดยอาศัยข้อมูลเชิงลึกแบบเรียลไทม์ เพื่อปรับการเรียนรู้

ให้สอดคล้องกับความต้องการและความชื่นชอบของนักเรียน

การพัฒนาการเรียนรู้แบบผสมผสาน เกิดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการผนึกการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมเข้ากับเครื่องมือดิจิทัล

การพลิกโฉมระบบประเมินผลการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้ครูได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลการเรียน พัฒนาการทางการเรียนรู้ และจุดที่นักเรียนต้องปรับปรุงที่สามารถนำไปลงมือดำเนินการแนะนำต่อได้ เพื่อเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนอย่างทันท่วงที

การยกระดับการแนะแนวเส้นทางอาชีพ สำหรับการให้คำแนะนำในการเลือกทำอาชีพในระบบการศึกษาจะถูกเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จะให้คำแนะนำและแนวทางพัฒนาความสามารถที่ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะบุคคลที่เข้ากับความสนใจของนักเรียนคนนั้น ๆ โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นสาย STEM หรือสังคมศาสตร์

ความท้าทายของการใช้ Big Data วิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน

การใช้ข้อมูลจำนวนมากมาวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนมีประเด็นท้าทายดังนี้

ประเด็นความเป็นส่วนตัวส่วนตัวของข้อมูล การใช้ข้อมูลนักเรียนในทางการศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (General Data Protection Regulation: GDPR) หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทย (Personal Data Protection Act: PDPA) เป็นต้น เพื่อปกป้องข้อมูลความลับที่มีความอ่อนไหว

คุณภาพและความสอดคล้องกันของข้อมูล การรักษาความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความสอดคล้องกันของข้อมูลที่เกิดรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันนับเป็นโจทย์ที่ยากไม่น้อย การจัดการข้อมูลเหล่านี้จึงต้องอาศัยเทคโนโลยีและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถรักษาคุณภาพของข้อมูลในทุกขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ คุณภาพข้อมูลต่ำอาจนำไปสู่ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถนักเรียนที่ผิด ไปจนถึงการตัดสินใจที่ผิดพลาดซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของสถาบันการศึกษาได้

ข้อจำกัดทางโครงสร้างพื้นฐานและทางเทคนิค โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ เช่น ระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ล้าหลังอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการรวบรวม จัดเก็บ และการประมวลผลข้อมูลการศึกษาจำนวนมากอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลที่สำคัญสูญหายหรือไม่สามารถเข้าถึงได้ตามเวลาที่ต้องการ ดังนั้น การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่เหมาะสมและการอัปเดตเทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยสำคัญ เพื่อลดข้อจำกัดเหล่านี้

การบูรณาการข้อมูลที่เก็บแยกจากกัน สถาบันศึกษามักมีการจัดเก็บข้อมูลที่กระจายตามส่วนงานและเก็บในรูปแบบต่าง ๆ กลายเป็นไซโลข้อมูล (Data Silo) ที่ส่วนงานผู้จัดเก็บข้อมูลเข้าถึงได้เพียงฝ่ายเดียว ขณะที่ส่วนงานอื่นไม่สามารถเข้าถึงเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าวได้ หากไม่มี

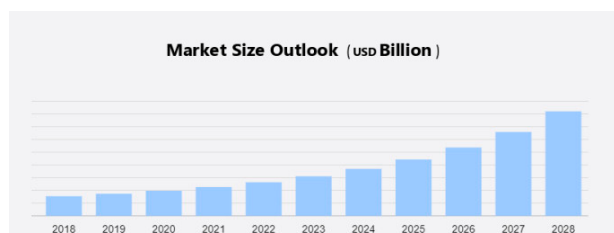
การบูรณาการข้อมูลที่กระจายก็จะไม่สามารถวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนในภาพรวมทั้งหมดได้

ตัวอย่างกรณีศึกษา Big Data ในการศึกษาจากต่างประเทศและไทย

Harvard University ในสหรัฐอเมริกาใช้การวิเคราะห์ Big Data เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนและผลการเรียนผ่านโมดูลการเรียนออนไลน์แบบตอบโต้ ควบคู่การบรรยายในห้องเรียน ขณะเดียวกัน แพลตฟอร์มการเรียนรู้อย่าง Khan Academy ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในการติดตามพัฒนาการของเด็ก เพื่อจัดทำเส้นทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ตรงกับพฤติกรรม การเรียนรู้ของแต่ละคน

ขณะเดียวกัน สำหรับประเทศไทย สถานศึกษาภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำ Big Data เช่น ข้อมูลจากระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center: DMC) และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Education Management Information System: EMIS) เข้ามาใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการอบรมพัฒนา ในระดับเครือข่ายการจัดการศึกษา และระดับสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลคะแนนการทดสอบระดับชาติ (NT, O-NET) ในแต่ละสาระการเรียนรู้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต

กล่าวโดยสรุป การใช้ Big Data วิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนมีประโยชน์ตั้งแต่การปรับการเรียนการสอน ให้ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล จนถึง การปรับเปลี่ยนแนวทางการให้คำแนะนำเส้นทางการอาชีพให้ตรงกับ ความชอบ ความสนใจของนักเรียนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้ข้อมูลมหาศาลในทางการศึกษา ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คุณภาพของข้อมูล รวมไปถึงการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการประเมินความสามารถของนักเรียนอย่างครอบคลุมรอบด้านเท่าที่เป็นไปได้ 📌

การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในตลาดการศึกษา
ทั่วโลกมีการคาดการณ์ว่าจะมีมูลค่าโตขึ้นไปถึง
4.15 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2028
ด้วยอัตราการเติบโตต่อปีร้อยละ 14.9

อ้างอิง

- <https://inoxoft.com/blog/impact-of-big-data-on-education-history-benefits-and-examples/>
- https://medium.com/@the_exploring_minds/the-use-of-big-data-and-analytics-for-improving-student-outcomes-and-personalized-learning-cab42dfb7dfa

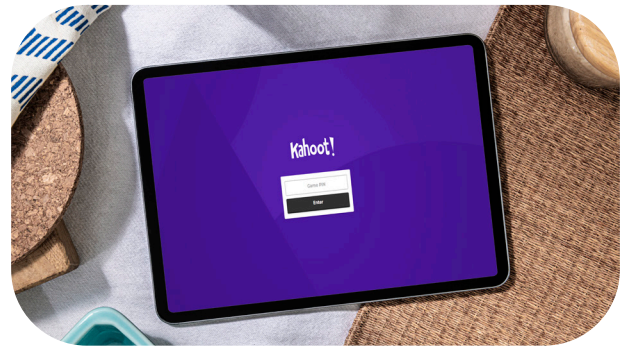

Interactive Learning

เปลี่ยนการเรียนรู้ให้สนุก

ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนให้การศึกษาไม่น่าเบื่ออีกต่อไป
 อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 และเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้แบบโต้ตอบ

เรื่อง งามทัศน สุกธิประภา

เกมยอดนิยมในห้องเรียน

เกมที่นำมาเป็นสื่อการเรียนรู้จะมีความเกี่ยวข้องกับหรือสอดคล้องเนื้อหาที่ต้องการลงไป มีลักษณะเป็นดิจิทัลมีเดีย (Digital Game) เช่น Kahoot, Quizzes เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายจากคอมพิวเตอร์ หรือมือถือ เป็นการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ การบูรณาการ และสร้างกลยุทธ์เพื่อความสำเร็จ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบและการเคารพกฎกติกาหรือผลแพ้ชนะอย่างมีเหตุผล ในขณะที่เดียวกันก็ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระสำคัญและได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องอยู่ในเกม ด้วยบรรยากาศที่ท้าทายและสนุกสนาน

โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อสนับสนุนการสอน และยังเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนและเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาวิชา เปลี่ยนกิจกรรมง่าย ๆ หรือสิ่งเดิม ๆ ให้มีความน่าสนใจ เสริมสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนทุกคนรู้สึกอยากเข้าร่วม เช่น การเปลี่ยนจากกระดานไวท์บอร์ดแบบเดิมมาเป็นกระดานไวท์บอร์ดแบบโต้ตอบ ทำให้ครูผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาการสอนด้วยวิธีที่ผ่อนคลาย และมีชีวิตชีวา ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ทำให้เกิดการตอบโต้กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างสะดวกสบาย ในปัจจุบันการเรียนรู้ในรูปแบบนี้มักจะเจริญเติบโตตามเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ Interactive Learning ในห้องเรียน

วิธีการสอนแบบโต้ตอบคือเทคนิคที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การอภิปราย การทำงานกลุ่ม กิจกรรมแก้ปัญหา และการใช้สื่อมัลติมีเดีย ซึ่งมีหลากหลายวิธี ที่พบบ่อยมีดังนี้

ระบบการศึกษาในยุคปัจจุบันได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนไปหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย หนึ่งในแนวทางที่ได้รับความนิยม คือ การเรียนรู้แบบตอบ Interactive Learning ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเอง อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรับการเรียนรู้แบบเดิม สู่ Interactive Learning

Interactive Learning หรือเรียนรู้แบบตอบโต้ คือ การศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนผ่านรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถ "ตอบโต้" กับผู้เรียนได้

การศึกษาแบบโต้ตอบนั้น
เปิดโอกาสให้กับการเรียนรู้
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่
ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
แต่ยังช่วยให้กระบวนการเรียนรู้
เป็นไปอย่างไม่มีขีดจำกัด

1. เกมเพื่อการศึกษาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่เด็ก ๆ ชอบ และช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น เกมฝึกท่องสูตรคูณ เกมถอดรหัสตัวอักษร เกมภาพปริศนา เป็นต้น ซึ่งครูสามารถเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมได้ในแต่ละบทเรียน

2. โซเชียลมีเดีย ครูและนักเรียนสามารถเชื่อมต่อ และแบ่งปันข้อมูลกันได้ และยังเป็นการสานความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูและนักเรียนได้อีกด้วย อาจมีการนำหรือสร้าง QR โค้ด ช่วยให้นักเรียนนำความรู้กลับไปที่บ้านได้ง่าย ๆ เพียงสแกน ก็สามารถเข้าถึงงาน ข้อมูล และแหล่งข้อมูล ที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ ได้ทันที

3. ถาม-ตอบ (Q and A) การทำกิจกรรมถาม-ตอบ สามารถเป็นวิธีการโต้ตอบที่ดีในบทเรียน เพราะช่วยให้ครู สามารถประเมินความเข้าใจของนักเรียนว่ารู้หรือเรียนรู้อะไรจากการสอน นอกจากนี้ การให้นักเรียนเขียนคำถาม แล้วอ่านออกเสียงและตอบคำถามให้ทั้งชั้นเรียนฟัง วิธีนี้จะช่วยตอบคำถามที่นักเรียนหลายคนอาจสงสัยแต่ไม่กล้าถาม

4. การเรียนรู้จากเหตุการณ์ (Incident Learning) กิจกรรมนี้สามารถสร้างความสนุกสนานและช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนได้ดี ให้สถานการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังสอน และให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

5. คิด-จับคู่-แบ่งปัน (Think-Pair-Share) การจับคู่ นักเรียนและให้ปัญหาที่ต้องแก้ไข เช่น ใบงาน กิจกรรม หรือคำถามสนทนา การทำงานร่วมกันจะช่วยให้นักเรียน คิดหาคำตอบร่วมกัน

6. ระดมความคิด (Brainstorming) เป็นอีกหนึ่งวิธีที่น่าสนใจโดยสามารถทำได้ทั้งแบบกลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน โดยเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกันคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพียงแค่ต้องมีพื้นที่สำหรับจดบันทึกไอเดียทั้งหมดให้นักเรียนเห็น เช่น กระดานหรือกระดานแผ่นใหญ่

Interactive Learning ช่วยนักเรียนอย่างไร?

- การเรียนรู้แบบโต้ตอบช่วยกระตุ้นให้เด็ก ๆ มีส่วนร่วมเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเรียนรู้แบบ "ลงมือทำ"
- ช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์
- เสริมสร้างการใช้เหตุผลเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจ
- การเรียนรู้แบบโต้ตอบส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการทำงานเป็นทีมมากกว่าวิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม
- ช่วยเพิ่มจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และตรรกะ

การศึกษาแบบโต้ตอบนั้นเปิดโอกาสให้กับการเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพราะ ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แต่ยังช่วยให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างไม่มีขีดจำกัด และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลได้ ทั้งนี้ หากมีการนำ เทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการสอนและการเรียนรู้ ก็จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในระยะยาว 🌐

อ้างอิง

- <https://active-learning.thailandpod.org/learning-activities/game-based-learning>
- <https://th.rask.ai/blog/interactive-learning>
- <https://www.educate-me.co/definitions/interactive-learning>
- <https://echo360.com/what-is-interactive-learning>

ZERO WASTE CLASSROOM:

Building Sustainable Habits for a Better Future

Encourage a practice of green habits amid the current sustainability trend for students and for the earth

Written by **GreenMind Educator**

Quick Tip for Teachers

Start Small! Begin by replacing paper handouts with digital materials or introducing a classroom recycling station. Small changes build momentum and inspire students to think bigger!

Why Zero Waste Matters in Classrooms

Classrooms are more than spaces for academic learning; they are foundational environments where habits are cultivated. Introducing zero-waste practices in schools can significantly reduce waste while empowering students to carry these habits into their homes and communities. Thailand, like the rest of the world, is grappling with waste management challenges, and schools can play a pivotal role by instilling sustainable practices early on.

Simple Steps to a Zero Waste Classroom

As educators, we hold a unique position to inspire and influence the next generation. In today's world, where sustainability is not just an option but a necessity, the concept of a "Zero Waste Classroom" stands out as an impactful initiative. This concept can transform the abstract notions of environmental-friendly into enjoyable practices. A Zero Waste Classroom aims to minimize waste generation in educational spaces while fostering environmental consciousness among students

1. Reduce Single-Use Materials Encourage the use of reusable items like water bottles, lunch boxes, and stationery. Provide students with reusable alternatives, such as fabric snack bags or refillable markers.

2. Recycle and Repurpose Set up a creative recycling station in the classroom where it can serve as a resource hub for art projects using repurposed materials, such as paper or plastic.

3. Adopt a "Bring Your Own" Policy Introduce a "BYO" system for classroom supplies, such as notebooks made from recycled paper or personal whiteboard markers, to minimize shared resources that may contribute to waste.

4. Composting Organic Waste Set up a small composting bin for food scraps and teach students how organic waste can be turned into valuable compost for gardening projects.

5. Digital Transformation Reduce paper use by incorporating digital tools for assignments, exams, and communication. Platforms like Google Classroom or Seesaw can help manage educational content while reducing dependence on printed materials.

Engaging Students in the Zero Waste Movement

To make zero waste exciting, involve students in hands-on activities such as:

- **Waste Audits:** Let students analyze the types of waste generated in class and brainstorm solutions.
- **Eco-Crafts:** Use discarded items to create art projects, teaching them to see value in what is often thrown away.
- **Green Competitions:** Organize “Zero Waste Challenges,” where students track and reduce their waste over a week.
- **Environmental Ambassadors:** Assign students to lead classroom waste management efforts and share their progress with peers.

The Role of Teachers

Teachers are central to the success of a Zero Waste Classroom. By modeling eco-friendly behavior, such as using reusable teaching aids or bringing their own reusable cup to school, teachers can inspire students to follow suit. Additionally, integrating environmental education into the curriculum—through science lessons on ecosystems, writing assignments about sustainability, or projects on waste reduction—ensures that these values become a natural part of student learning.

Connecting Zero Waste to Real Life

The habits cultivated in a zero-waste classroom extend far beyond the school walls. Students who learn to reduce, reuse, and recycle are more likely to influence their families to adopt similar practices. Moreover, these efforts contribute to larger societal goals, aligning with Thailand's commitment to sustainability under the Bio-Circular-Green (BCG) Economy Model.

A Collective Effort

Creating a Zero Waste Classroom is not just about reducing waste—it's about nurturing a mindset of responsibility and sustainability in young learners. When students and teachers work together to protect the environment, they not only create a cleaner classroom but also contribute to a brighter, greener future for all.

Vocab

Sustainability – ความยั่งยืน

Environmental Consciousness –
ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

Waste Audit – การตรวจสอบขยะ

Eco-Friendly – เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Environmental Ambassadors –
ทูตสิ่งแวดล้อม

By taking small, practical steps today, we can empower our students to become eco-conscious leaders of tomorrow. Let's make Zero Waste Classrooms the norm, one classroom at a time. 🌱

References

- United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO). "Education for Sustainable Development." [UNESCO Website](<https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development>).
- Ministry of Natural Resources and Environment, Thailand. "BCG Economy Model and Waste Management in Thailand." [Official Website](<https://www.mnre.go.th/>).
- Zero Waste International Alliance. "What is Zero Waste?" [ZWI Website](<https://zwia.org/>).
- Eco-Schools. "Guidelines for Sustainable Practices in Schools." [Eco-Schools Website](<https://www.ecoschools.global/>).

พักฮิลใจกลางสายหมอก ณ บ้านนาเลาใหม่

เรื่อง วรรณภา บุญลาโก

หลบร้อนความวุ่นวายพาร่างกายไปสัมผัสธรรมชาติที่โอบล้อม
โฮมสเตย์ของชาวลีซู ชนเผ่าผู้เปี่ยมเสน่ห์ด้วยวิถีชีวิตอันเรียบง่าย
ในแบบดั้งเดิม ผสานแนวคิดการอนุรักษ์ได้อย่างยั่งยืน

หลังจากที่ยูเนสโก ได้มีการประกาศให้ดอยหลวงเชียงดาวเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลแห่งใหม่ของโลก กระแสความนิยมของบ้านนาเลาใหม่ก็พุ่งสูงขึ้น เนื่องจากได้กลายเป็นหนึ่งในจุดหมายยอดฮิตของนักท่องเที่ยวผู้หลงใหลในธรรมชาติและ ความงดงามของดอยหลวงเชียงดาว ซึ่งที่นี่ได้รับการยกย่องว่าเป็นจุดชมวิวที่มีความใกล้ชิดดอยหลวงเชียงดาวมากที่สุดและสวยที่สุดไม่ว่าจะอยู่มุมไหนของหมู่บ้านก็สามารถรับชมทัศนียภาพอันงดงามของดอยหลวงที่อยู่ตรงหน้าได้แบบพาโนรามาโดยไม่มีสิ่งใดบดบัง

พักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติ

เสน่ห์ของหมู่บ้านนาเลาใหม่ไม่ได้มีแค่ทิวทัศน์ที่สวยงาม หรือมีชื่อเสียงเรื่องการชมดวงดาวบนท้องฟ้ายามค่ำคืน แคมบางวันอาจมีทะเลหมอกให้ชื่นชม แต่ยังมอบประสบการณ์ที่ทำให้ผู้มาเยือนได้รู้สึกถึงความสงบและสัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง ด้วยการพักในโฮมสเตย์แสนอบอุ่น หรือจะเลือกกางเต็นท์เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติและท้องฟ้าที่เต็มไปด้วยดวงดาวในยามค่ำคืน ให้พักกายพักใจใช้ชีวิตแบบสโลว์ไลฟ์ แต่ก็แอบมีสัญญาณมือถือให้ติดต่อกับโลกภายนอกได้บ้าง โฮมสเตย์และเต็นท์ของที่นี่ได้มีการจัดวางอย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถตื่นมาพร้อมวิวของดอยหลวงที่อยู่ตรงหน้าราวกับจับต้องธรรมชาติได้จริงๆ ไม่ต้องมีฟิลเตอร์ก็สวยเป๊ะ!

บ้านนาเลาใหม่ ตั้งอยู่ในตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ การเดินทางมาที่นี่เราสามารถใช่ GPS ช่วยนำทางได้ แต่ควรเช็คเส้นทางล่วงหน้าเพื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ระยะทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ถึงอำเภอเชียงดาวประมาณ 86 กิโลเมตร โดยใช้ถนนสายเชียงใหม่-ฝาง (ทางหลวงหมายเลข 107) ใช้เวลาขับรถประมาณ 1.5 - 2 ชั่วโมง เมื่อมาถึงอำเภอเชียงดาวให้มุ่งหน้าต่อไปยังบ้านนาเลาใหม่ ซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ 19 กิโลเมตร เส้นทางช่วงนี้จะถนนลาดยางตลอดสาย แต่ค่อนข้าง

มีความชันและโค้งจำนวนมาก แนะนำให้ขับรถด้วยความระมัดระวังและใช้ความเร็วต่ำ โดยเฉพาะในช่วงที่เป็นทางขึ้นเขา

ระหว่างทางไปบ้านนาเลาใหม่ เราจะได้พบกับถนนที่ขนาบข้างด้วยต้นยางสูงใหญ่ทอดยาวเป็นแนวสุดสายตา เมื่อมองไปจะคล้ายกับอุโมงค์ธรรมชาติที่ให้ความรู้สึกเยียบสงบและงดงาม แสงแดดที่ลอดผ่านใบไม้และกิ่งก้านของต้นยางในช่วงเช้าหรือเย็นทำให้เกิดเอฟเฟกต์แสงและเงาที่สวยงามเป็นพิเศษ บรรยากาศที่ได้จึงทั้งอบอุ่นและโรแมนติก เส้นทางต้นยางนี้มีความโดดเด่นและหาไม่ได้ง่ายในพื้นที่อื่น ๆ ทำให้เป็นแลนด์มาร์กที่ใครผ่านมาต้องแวะเช็กอินถ่ายรูปไม่ว่าจะเป็นภาพเดี่ยวภาพคู่หรือภาพหมู่ก็ดูสวยไปหมด เนื่องจากบ้านนาเลาใหม่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จึงต้องมีการลงทะเบียนเข้า-ออก และจะต้องมีการเสียค่าธรรมเนียมเข้าพื้นที่ที่ด่านตรวจหน่วยพิทักษ์ป่าสบห้วยผาดั้ง-นาเลา คนละ 30 บาท ด้านนี้ยังเป็นที่ตั้งของแหล่งผีเสื้อ

หน่วยผาตั้ง จุดชมผีเสื้อหลากหลายสายพันธุ์ ที่พากันมากินดินโป่งตามธรรมชาติ หากโชคดี อาจได้เห็นผีเสื้อนับร้อยตัวรวมตัวกันโบยบิน และอวดสีสันอย่างใกล้ชิด ให้เก็บภาพประทับใจ ในมุมที่หาชมได้ยาก

สัมผัสวิถีชีวิตของชาวลีซู

เมื่อเดินทางมาถึงบ้านนาเลาใหม่ นักท่องเที่ยว จะได้สัมผัสถึงความอบอุ่นและมิตรไมตรีจากชุมชน ชาวลีซูที่พร้อมต้อนรับด้วยวิถีชีวิตที่เรียบง่าย และเป็นธรรมชาติ บรรยากาศของหมู่บ้านแห่งนี้ เงียบสงบ ปราศจากสิ่งรบกวน เหมาะอย่างยิ่ง สำหรับการพักผ่อนและหลีกหนีความวุ่นวาย อีกทั้งโฮมสเตย์ของที่นี่ถือเป็นตัวอย่างของการท่องเที่ยวที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง เนื่องจากกรมป่าไม้ได้กำหนดให้ชาวบ้านสร้างโฮมสเตย์ได้เฉพาะในพื้นที่บ้านของตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงการบุกรุกพื้นที่ป่า ชาวบ้านจึงใช้พื้นที่บ้านของตัวเองทำเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ส่วนชาวบ้านกลุ่มที่ไม่ได้ทำโฮมสเตย์ก็มีรายได้

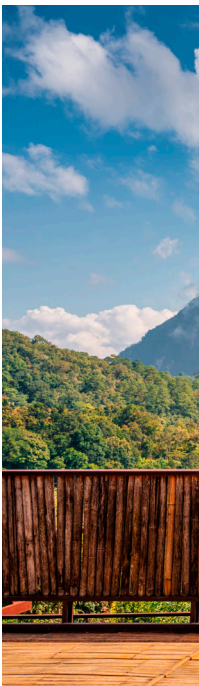
จากการขายวัตถุดิบให้แก่เพื่อนบ้านที่ทำโฮมสเตย์ ส่งผลให้รายได้หมุนเวียนภายในชุมชนอย่างยั่งยืน ช่วยให้ทุกคนในหมู่บ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ชาวลีซู ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณด้านหลังของ ดอยหลวงเชียงดาวมาเนิ่นนาน ยึดอาชีพทำไร่ ทำสวน และหาของป่า อยู่กันแบบพอเพียง ทำให้ป่าแถบนี้ยังมีความสมบูรณ์ให้เราได้เห็น ในอดีต นอกจากจะมีการทำไร่ปลูกข้าวแล้ว ชาวบ้านยังปลูกฝิ่นร่วมด้วย แต่เมื่อทางการ เข้ามาให้คำแนะนำชาวบ้านจึงเปลี่ยนมาปลูก พืชผักและผลไม้แทน โดยมีโครงการหลวง เข้ามาช่วยสนับสนุนรับซื้อผลผลิตจากชุมชน ส่งผลให้ชาวบ้านมีรายได้ที่มั่นคงขึ้น นอกจากนี้ เมื่อการท่องเที่ยวเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ประกอบกับชาวบ้านเริ่มมีพื้นที่ทำกินของตนเอง ชาวบ้านจึงหันมาทำโฮมสเตย์แทนการเพาะปลูก ที่เริ่มลดน้อยลง

ท่ามกลางอากาศหนาวเย็นนักท่องเที่ยว
จะได้ดื่มด่ำกับทะเลหมอกยามเช้า
พร้อมชมทิวทัศน์ของขุนเขาถึงดงาม
ในทุกมุมมอง และแสงดาวในยามค่ำคืน

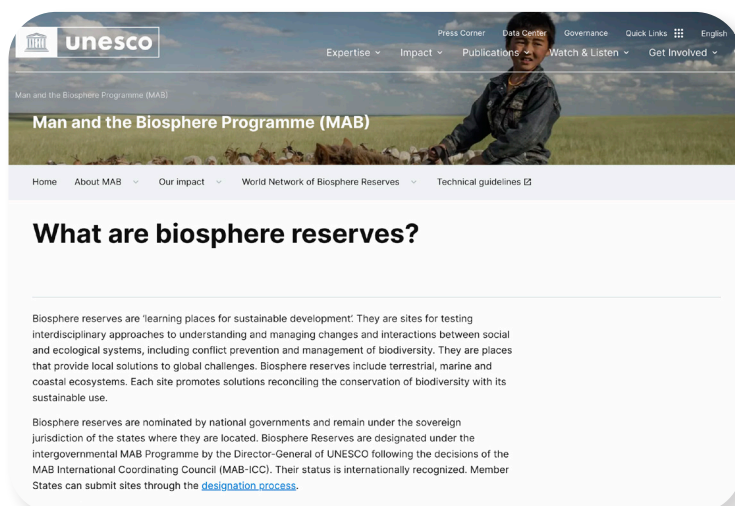
หมู่บ้านท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ในช่วงแรก บ้านนาเลาใหม่ เปิดให้บริการ ที่พักในรูปแบบเต็นท์ เพราะกลัวผลกระทบ ต่อระบบนิเวศ การจัดการขยะ และวิถีชีวิต ของชุมชน ทว่าหลังจากมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนมากขึ้น ชาวบ้านจึงเริ่มสร้างบ้านพักเพื่อรองรับ โดยมีบ้านระเบียงดาวเป็นโฮมสเตย์แห่งแรก ด้วยบรรยากาศอันเงียบสงบและวิวทะเลหมอกแบบ 360 องศาทำให้นักกลายเป็นจุดหมายปลายทางในฝันของใครหลายคน

โดยเฉพาะในช่วงเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ ซึ่งถือเป็นไฮซีซั่นของหมู่บ้าน ท่ามกลางอากาศหนาวเย็นนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับทะเลหมอกยามเช้า พร้อมชมทิวทัศน์ของขุนเขาที่งดงามในทุกมุมมอง และแสงดาวระยิบระยับในยามค่ำคืน อย่างไรก็ตาม ไร่ชาที่ตามด้วยวิวความที่จำนวนโฮมสเตย์ในหมู่บ้านมีจำกัดและไฟฟ้าทั้งหมดใช้ระบบโซลาร์เซลล์ทำให้ต้องมีการจำกัดจำนวนผู้มาพัก ใครจะมาพักที่นี่แนะนำให้จองมาก่อนล่วงหน้าจะได้อุ่นใจว่ามีที่พักแน่นอน

นอกจากการทำไร่ชาด้วยแล้ว ชาวลีซูที่บ้านนาเลาใหม่ยังมีสวนใกล้บ้านไว้สำหรับปลูกพืชผักต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพริก แตงกวา แตงเปรี้ยว ผักกาด ถั่วดำ ถั่วแดง พักทอง พักเหี่ยว รวมถึงเลียงหูกและไก่ไว้สำหรับประกอบอาหารอีกด้วย ทำให้ทุกมื้อเต็มไปด้วยวัตถุดิบสดใหม่จากท้องถิ่น อาหารพื้นบ้านของชาวลีซู ถือเป็นอีกหนึ่งเสน่ห์ที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาด โดยเฉพาะเมนูเด็ด ‘น้ำพริกนรก ลีซู’ ด้วยรสชาติเผ็ดร้อนจัดจ้านจาก ‘ล่าจวี’ พริกพื้นเมืองดั้งเดิมของชาวลีซู เมื่อนำมาคลุกเคล้ากับข้าวซอยร้อน ๆ แล้วอร่อยจนลิ้มกับข้าวอื่นไปเลย ใครได้ลองเป็นต้องติดใจจนอยากขอซื้อกลับบ้าน

ด้วยหลวงเชียงนับเป็นพื้นที่สงวน ชีวมณฑลแห่งที่ 5 ของประเทศไทย

เมื่อปี พ.ศ. 2566 โดยพื้นที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล (Biosphere Reserve) จะเป็นพื้นที่ที่ได้รับการกำหนดโดยองค์การยูเนสโก (UNESCO) ภายใต้โครงการมनुยและชีวมณฑล (Man and the Biosphere Programme: MAB) ซึ่งมีเป้าหมายหลักคือการส่งเสริมความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ธรรมชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน

การมาเยือนบ้านนาเลาใหม่ จึงไม่ได้เป็นเพียงแค่การพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติอันงดงามเท่านั้น แต่ยังเป็นการสนับสนุนวิถีชีวิตของชาวบ้านและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนไปพร้อมกันที่นี้ ทุกมุมมองเต็มไปด้วยเสน่ห์ของขุนเขาและสายหมอก ทุกประสบการณ์ที่ได้รับล้วนเติมเต็มหัวใจให้รู้สึกเชื่อมโยงกับผืนป่าและชุมชนอย่างลึกซึ้ง 🌿

อ้างอิง

- <https://theopener.co.th/2024/02/28/ลีซูรุ่นใหม่กับการท่องเที่ยวเชิงดาวอย่างยั่งยืน>
- <https://travel.trueid.net/detail/pPkOyOVZVGJP>
- <https://www.thaipbs.or.th/program/TuaThin/episodes/47927>

Davinci

ถอดรหัสภาพสำนวนสุภาษิตไทย

มาร่วมถอดรหัสภาพที่ปรากฏจำนวน 3 สำนวนสุภาษิต โดยให้สอดคล้องจำนวนพยางค์ และความหมายของสำนวนสุภาษิต เมื่อทราบแล้วอย่าลืมส่งคำตอบเพื่อลุ้นรับรางวัล

4 พยางค์

หมายถึง ทำดีแต่ไม่มีใครยกย่อง เพราะมองไม่เห็นคุณค่า

4 พยางค์

หมายถึง คนที่ได้ลาภยศแล้วทะนงตนลืมนะเดิม

6 พยางค์

หมายถึง ลงทุนมาก แต่กลับได้ผลนิดเดียว

สแกน QR Code
ส่งคำตอบที่ถูกต้อง
ลุ้นรับของที่ระลึก
กระเป๋าผ้าหูรูด
จากมูลนิธิรามารับดี
จำนวน 10 รางวัล

*สามารถติดตามรายชื่อผู้ได้รับรางวัลได้ในวารสารวิทยากรย์ ฉบับเดือนกันยายน 2568

รายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัล
ฉบับเดือนกันยายน 2567

1. เบญจพร สุขสองห้อง
2. พิชญ์ชานันท์ หนูดล
3. ประภาพร รอดโพธิ์ทอง
4. ประมัย หนูดล
5. นกวรรณ ชาติมนตรี
6. ภัสสุรีย์ เพ็ญกุล
7. พิมพ์ ชัยยศกุล
8. พิชรินทร์ กิพย์จันทร์
9. พิชรมัย สุวรรณพร
10. ชุตติกาญจน์ ตั้งจินดาบดิน

23 เมษายน

วันหนังสือและลิขสิทธิ์โลก (World Book and Copyright Day)

หนังสือเปรียบเสมือนชุมทรัพย์แห่งความรู้ที่ไม่มีวันหมดสิ้น สามารถพาให้เราได้เดินทางไปยังดินแดนที่ไม่เคยไป ได้รู้จักผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม และได้สัมผัสประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมความสำคัญของหนังสือ การอ่าน การเขียน และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผ่านระบบลิขสิทธิ์ องค์การยูเนสโกได้จัดตั้งให้วันที่ 23 เมษายนของทุกปีเป็น “วันหนังสือและลิขสิทธิ์โลก” ซึ่งสาเหตุที่เลือกวันดังกล่าวก็เพื่อเป็นการรำลึกถึงนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ เนื่องจากตรงกับวันเกิดหรือวันเสียชีวิตของนักประพันธ์ชื่อดังของโลกหลายท่าน เช่น วิลเลียม เชกสเปียร์, มิเกล เด เซร์บันเตส เป็นต้น

e-book

Journal of Teacher's Professional Development
วิทยากรย์

วารสารเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู • ปีที่ 124 • ฉบับที่ 1 • เดือนมีนาคม 2568

การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
และความมั่นคงของชีวิต

เชื่อมการศึกษาด้วย
Internet of Things

80 ปี "คุรุสภา" มุ่งยกระดับ
วิชาชีพ สร้างครูคุณภาพ

12 หลักสูตร เสวนา
วิชาการจากคุรุสภา

สแกน QR Code
อ่านวารสารวิทยากรย์
ในรูปแบบดิจิทัล หรือที่
withayajarn.com

ISSN 1513-1912

9 771513 191004

ราคา 50 บาท